

Press for **Freedom**
Özgürlük için Basın

Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır.

“Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır”

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü Ocak 2022 Raporu

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti "Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın" Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. **Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın** Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayımlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu rapordaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamıyla **Gazeteciler Cemiyeti'**ne aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

Gazeteciler Cemiyeti İfade ve Basın Özgürlüğü Ulusal Komitesi

Başkan
Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye
Av. Tuncay Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler
Nursun Erel ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci,
Parlamento Muhabirleri Derneği Eski
Başkanı)
Göksel Bozkurt

Özgürlük İçin Basın

Çalışma Grubu Koordinatörü
Yusuf Kanlı

Editör
Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar
Naz Akman

Araştırma Asistanları
**Berfin Bayır
İrem Doruk
Ekin Berk Erdağ
Selin Dilekçioğlu**

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu

Başkan
Nazmi Bilgin

Başkan Vekili
Savaş Kırath

Başkan Yardımcıları
**Ayhan Aydemir, Ertürk Yöndem,
Yusuf Kanlı**

Genel Sekreter
Kenan Şener

Mali Sekreter
Ali Topçu

Üyeler
**Ümit Görtuna, Güray Soysal,
Ali Oruç, Önder Yılmaz, Önder
Sürenkök, Nursun Erel ve
Zeynep Gürcanlı**

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Niyazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebahattin Sönmez ve Muvaffak Menemencioğlu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvet Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınloğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Toker ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 - 1968 döneminde Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yeni gün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan Cenkçi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası olarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenkçi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdürdü. Cenkçi, 24 yıllık Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya gazetesinde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl "Uzman Haberci" ve "Genel Müdür Danışmanı" olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruluşunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Millî Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Genel Kurul üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütavelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşıt ve koştulan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'i aşkın üye sayısı ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşladığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Telefon: +90 (312) 427 15 22
Faks: +90 (312) 468 23 84
E-Posta:
info@gazetecilercemiyeti.org.tr
Web Adresi:
www.gazetecilercemiyeti.org.tr
www.pressforfreedom.org
Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sokak)
No:35, Çankaya, Ankara

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü **Kırmızı Reklam** ödülleri 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative**'in hazırladığı "**Gazeteciler Cemiyeti-Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır**" adlı çalışma hak kazandı.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Ocak 2022 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş	5
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı	5
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	11
RTÜK ile İlgili Gelişmeler	16
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler	18
Diğer Gelişmeler	34
Olumlu Gelişmeler	44
Kısaltmalar	48

Giriş

Türkiye, 2022 yılını basın ve ifade özgürlüğü alanında mevzuat düzenlemeleri ve yargı kararlarıyla karşıladı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Anayasa'nın 28'inci maddesindeki "Basın hürdür" hükmüne karşı yayımladığı genelgesiyle tüm kamu ve kuruluşlarının faaliyetlerine müdahale edilebileceği yönünde talimat verdi. Erdoğan'ın genelgesi, basın özgürlüğü açısından gelecek günlerde olumsuz gelişmelere yol açacağı endişesiyle Gazeteciler Cemiyeti başta olmak üzere meslek örgütlerince kınandı.

Ocak ayında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) aksi yöndeki kararına karşı Osman Kavala'nın tutukluluğunun devamına karar verilmesi dikkat çekti.

İfade özgürlüğü bağlamında ekonomik durumu protesto eden pek çok eylem ve basın açıklamasına polis sert müdahale etti. Eskişehir'de Halkevleri Derneği'nin temel tüketim maddelerine yapılan zamları protesto etmek için ülke genelinde başlattıkları eylemi sırasında derneğe asılan "Geçinemiyoruz, zamlar geri alınsın" pankartına 18.000 lira idari para cezası kesilmesi gibi gelişmeler kaydedildi. Yolsuzluk, usulsüzlük haberleri yanında, sosyal medya paylaşımları ile muhalefet temsilcilerinin açıklamalarına dönük erişim engellemeleri de arttı. Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği ile konut, otel, okul, öğrenci yurtları, dini tesis, hastane, bakımevi gibi ses açısından "hassas alan" olarak tanımlanan alanlardaki açık ve yarı açık eğlence merkezlerinde saat 24.00'dan sonra canlı müzik yayını yapılması yasaklandı. Bu durum kamuoyunda "yaşam tarzına müdahale" olarak eleştirilerek, Covid-19 salgını sürecinde son iki buçuk yıl içerisinde uygulanan çeşitli yasaklama kararları ardından yeniden müzik ve eğlence sektörünü hedef alan bir düzenleme diye nitelendirildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından "Bu suç cezasız kalmayacaktır. Şahsın amacının provokatörlük olduğu çok açık" diye eleştirilen gazeteci Sedef Kabaş "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla tutuklandı. *Te1el*'de "Demokrasi Arenası" programına katılan Kabaş'ın, "Taçlanan baş akıllanır diye çok meşhur bir söz vardır. Ama görüyoruz ki gerçek değil. Ya da tam tersi bir söz vardır. Büyükbaş hayvan bir saraya girdiğinde o kral olmaz, o saray ahır olur. Yani tam tersini ifade eder" sözleri "hakaret" olarak değerlendirildi. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) de, AKP ve MHP'li üyeleriyle oy çokluğuyla *Te1el*'e yönelik cezai yaptırım kararı aldı. Bu arada gazeteciler aleyhine yargılama süreçleri kapsamında, Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutuklu gazeteci Devrim Ayık'ın sağlık sorunlarına rağmen tutuklu yargılanmasına karar verilmesi göze çarptı.

Gazeteciler Cemiyeti bünyesinde yürütülen Özgürlük için Basın projesi ekibince açık kaynaklardan derlenen bilgilere göre, Ocak ayı sonu itibarıyla hapisanelerde 24'ü hükümlü, 22'si tutuklu veya gözaltında olmak üzere toplam 46 gazeteci bulunmaktaydı.

Öte yandan gazetecilere yönelik şiddeti cezasızlık ile teşvik edici nitelikteki tabloda ise değişiklik gözlenmedi. *Yeniçağ* yazarı Yavuz Selim Demirağ'a yönelik saldırıyla ilgili Ankara 54. Asliye Ceza Mahkemesi'nin "öldürmeye teşebbüs" suçlamasıyla yargılaması gerektiği kararıyla dosyayı gönderdiği Ankara 36. Ağır Ceza Mahkemesi ise, "basit yaralama" değerlendirmesinde bulundu.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

3 Ocak 2022

• İstanbul Anadolu 1. Sulh Ceza Hakimliği, Mersin Limanı'nda ele geçirilen kokainlerle ilgili haberlere erişimi "kişilik hakları ihlali" gerekçesiyle engelledi.¹ Haberde, Ekvador'dan Mersin Limanı'na ulaşan muz konteynerlerinde art arda yakalanan kokainleri deşifre eden CHP İzmir Milletvekili Mahir Polat ile CHP Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in çalışmalarından bahsediliyordu.²

¹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/mersin-limaninda-ele-gecirilen-kokainlerle-ilgili-haberler/>

² <https://yeniistiklal.com/haber/haberimize-erisim-engeli-gerekce-kisilik-haklari-470487>

• TBMM Kamu Denetçiliği Kurumu'ndan (Ombudsmanlık) Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, *Anayurt* muhabiri Demet Aran'ın başvurusu üzerine polisin kalkanlarını kaldırarak gazetecilerin görüntü almasını engellemesinin “basın özgürlüğü ihlali olmadığını” savundu. Malkoç, Aran'ın başvurusuyla ilgili kısmen ret, kısmen tavsiye kararı verdi. Malkoç, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne yönelik iki tavsiyede bulunarak kolluk personeli tarafından kolluk görevinin ifası sırasında gazetecilik faaliyeti gerçekleştiren basın mensupları için uygun ortamın sağlanmasına azami özen gösterilmesini ve basın mensupları ile kurulacak ilişkilerde daha özenli bir dil kullanılmasını istedi. Kararda, “Bu çerçevede, başvurunun incelenmesi kapsamında kolluk görevlilerinin aniden ve anlık olarak gelişen eylem ve protestolara yasal olarak müdahale etmelerine duyulan ihtiyaca ilişkin kamusal fayda ile topluma haber ve bilgi aktarımının sağlanabilmesi için basın mensuplarının görevlerini gereği gibi yapabilecekleri koşulların sağlanması suretiyle basın ve haber alma hürriyetinin korunması arasında bir dengenin gözetilmesi gerekmektedir” denildi. Malkoç, Aran'ın 14 Ekim 2020'de polis tarafından gözaltına alınmaya çalışılmasına ilişkin şikayetinin ise “yargı yetkisinde” olması nedeniyle incelenmediğini bildirdi.³

4 Ocak 2022

- Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği, *umutgazetesi37.org* haber sitesine erişimi “milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması” gerekçesiyle engelledi.⁴
- Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği, *kizilbayrak59.net* haber sitesine erişimi “milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması” gerekçesiyle engelledi.⁵

5 Ocak 2022

- Berat Albayrak'ın avukatı Ahmet Özel, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olduğu dönemde Albayrak'ın *RedHack*'in sızdırdığı e-maillerini haberleştirerek, “örgüt propagandası” ve “bilgi sistemini engelleme bozma verileri yok etme veya değiştirme” iddialarıyla yargılanan *ETHA* sorumlu müdürü Derya Okatan'ın beraatı etmesine itiraz etti. Özel, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi'ne verdiği itiraz dilekçesinde, Okatan hakkındaki beraat kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu ileri sürdü.⁶

6 Ocak 2022

- Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği, *etha28.com* haber sitesine erişimi “milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması” gerekçesiyle engelledi.⁷
- Ankara 2. Sulh Ceza Hakimliği, *RTÜK*'ün talebiyle, dünyadaki bütün radyo istasyonlarını dinlemeye olanak sağlayan *Radio Garden* hakkında gerekli lisans alımını gerçekleştirmediği gerekçesiyle erişim engelli kararı verdi. 13 Aralık 2021'de *RTÜK* tarafından, yayın lisansı almadan yayın hizmeti yapıldığı tespit edilen radyo platformu *Radio Garden*'a lisans ücretini ödemesine ya da hizmetine son vermesi için 72 saat süre verilmişti.⁸

- Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi, Van Çatak'ta Osman Şiban ile Servet Turgut'un güvenlik görevlilerince helikopterden atıldığı iddiasını haberleştirdikleri için yargılanan gazeteciler Adnan Bilen, Cemil Uğur, Şehriban Abi, Nazan Sala ile Zeynep Durgut hakkında “örgüt üyeliği” suçlamasından beraat etmelerine karar verdi. Mahkeme, Sala'ya “örgüt propagandası” iddiasıyla bir yıl üç ay hapis cezasına karar verdi ve hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.⁹

7 Ocak 2022

- İzmir 4. Sulh Ceza Hakimliği, Ege Üniversitesi'nde “kişiyeye özel kadro ilanları” ile ilgili haberlere erişimi “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle engelledi.¹⁰

8 Ocak 2022

- Konya Akşehir Sulh Ceza Hakimliği, AKP'li Yunak Belediye Başkanı Ali Konak'ın araç kullanırken alkol aldığı görüntülerle ilgili haberler ve içeriklere erişimi “kişilik hakları ihlali gerekçesiyle” engelledi.¹¹

³ <https://www.dw.com/tr/ombudsmandan-emniyete-iki-tavsiye-karar%C4%B1/a-60316673>

⁴ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-mill-i-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-website/>

⁵ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-mill-i-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-website/>

⁶ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/255780-berat-albayrak-derya-okatan-in-beraatina-itiraz-etti>

⁷ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-mill-i-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-website/>

⁸ <https://www.diken.com.tr/rtukun-basvurusuyla-dunyadaki-butun-radyo-istasyonlarini-ucretsiz-dinlemeye-olanak-saglayan-site-erisime-engellendi/>

⁹ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/255837-iskenceyi-haber-yapan-gazeteciler-1-yilin-sonunda-beraat-etti>

¹⁰ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ege-universitesinde-acilan-kisiye-ozel-ilanlarla-ilgili-haberler/>

¹¹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/konyanin-yunak-ilcesinin-belediye-baskani-ile-ilgili-haberler/>

11 Ocak 2022

• İstanbul Anadolu 2.Sulh Ceza Hakimliği, 1 Nisan 2020’de *haberalternatif.com* Genel Yayın Yönetmeni Celal Eren Çelik’in sosyal medya hesabından duyurduğu THY yönetim kurulu değişikliği ile ilgili *siyasetcafe.com* sitesindeki habere erişimi engelledi.¹²

• İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, KHK’yla kapatılan Zaman gazetesi davası kapsamında Temmuz 2018’de “örgüt üyeliği” suçundan mahkum edilen köşe yazarları Şahin Alpay, Ali Bulaç, Müm-tazer Türköne ile ilk yargılamada beraat eden editör Mehmet Özdemir’in yeniden yargılanmasında, sanıklar hakkındaki yurt dışı çıkış yasaklarının devamına karar verdi. Mahkeme, Özdemir hakkındaki yakalama infazının beklenmesine de karar vererek, davayı 7 Nisan’a erteledi.¹³

• İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteciler Sadık Topaloğlu ve Sadiye Eser’in “örgüt üyeliği” suçlamasıyla yargılanmasında, yurt dışı çıkış yasaklarının devamına karar vererek, davayı 12 Mayıs’a erteledi.¹⁴

• *DEVHABER*’den gazeteci Oktay Candemir, Van’ın Gürpınar ve Çatak ilçelerinde F.D ve R.O isimli iki köy korucusunun küçük yaştaki iki kız çocuğuna cinsel saldırıda bulunduğu iddiasını haberleş-tirdiği için ölümle tehdit edildiğini duyurdu. Candemir, İnsan Hakları Derneği (İHD) Van Şubesi’ne başvurarak, savcılığa da suç duyurusunda bulunacağını açıkladı.¹⁵

• Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü’nün talebiyle, Elazığ Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi 20 yaşındaki Enes Kara’nın kaldığı cemaat yurdunda yaşadığı baskılardan ve gelecek kaygısından dolayı intihar etmesiyle ilgili sosyal medya paylaşımlarına erişimi “milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması” gerekçesiyle engelledi.¹⁶

12 Ocak 2022

• Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği, *etha29.com* haber sitesine erişimi “milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması” gerekçesiyle engelledi.¹⁷

13 Ocak 2022

• İskenderun 2. Sulh Ceza Hakimliği, babası Mehmet Kara’nın talebiyle ailesinin zoruyla kaldığı cemaat yurdunda gördüğü baskıları ve gelecek kaygısını anlatarak yaşamına son veren tıp fakültesi öğrencisi Enes Kara’ya dair haberlere erişimi “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle engelledi.¹⁸

• Adana Feke Sulh Ceza Hakimliği, Feke ilçesinde 13 yaşındaki kız çocuğunun tecavüz faili 55 yaşındaki H.Y.’nin tutuklanmasıyla ilgili *MA*’nın 3 Ocak tarihli haberine erişim engeli uyguladı. Haberde, velayeti babasında olan 13 yaşındaki kız çocuğunun tecavüz sonucu hamile kalmasına yer verilmişti.¹⁹

• Elazığ’da Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi Enes Kara’nın kaldığı cemaat evinde uğradığı baskılar sonucunda intihar etmesi sonrasında olayı haberleş-tiren *Günışığı Gazetesi* Yazı İşleri Müdürü Faik Akgün, Nur cemaati üyesi olduğu iddia edilen kişilerce aranarak ölümle tehdit edildiğini ileri sürdü. Akgün, ayrıca yaptığı haber sonrasında gazetede yazı işleri müdürlüğü görevinden alındığını söyledi. Akgün, “14 yıldır Elazığ’da gazetecilik yapıyorum. Son yaptığım Kara haberinden sonra Nur cemaatine mensup olduğunu söyleyen kişiler tarafından hakaretlere maruz kaldım ve ölümle tehdit edildim. Bu sebeple Emniyet Müdürlüğü’ne giderek kişiler hakkında şikayetçi oldum. Ayın 11’inde haberi yapmak için olay yerine gittim ve haber için gerekli bilgileri toplayıp yazdım. Haberimi internet sitesinde paylaştıktan sonra yoğun bir şekilde tehdit ve hakaret telefonları aldım. Bu tehdit ve hakaretlere direnerek haberimi kaldırmadım. Saat 16:00 sularında gazetenin genel yayın yönetmeni ve sahibi Nafiz Koca, haberi yayından kaldırttı ve gazetede basımını engelledi. Bundan bir gün sonra ise alelacele bir toplantı talep etti. Toplantıda diğer çalışanları da bana karşı organize ederek mobbing yapıldı ve beni görevden aldığını ifade etti” dedi.²⁰

¹² <https://www.siyasetcafe.com/thy-yonetim-kurulu-degisikligi-haberimize-erisim-engeli-66602h.htm>

¹³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/zaman-gazetesi-yazarlarinin-yeniden-yargilandi-dava-nisana-ertelendi/>

¹⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-sadiye-eser-ve-sadik-topaloglunun-yargilandi-dava-bir-kez-daha-ertelendi/>

¹⁵ <https://kronos34.news/tr/korucularin-tecavuz-haberini-yapan-gazeteciye-olum-tehdidi/>

¹⁶ <https://ifade.org.tr/engelliweb/cemaat-yurdunda-kalan-tip-ogrencisinin-intihar-etmesi-ile-igili-sosyal-medya-paylasimlari/>

¹⁷ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-milli-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

¹⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/baba-istedi-enes-kara-haberlerine-erisim-engeli-geritildi-haber-1549079>

¹⁹ <https://malummedya.com/tecavuz-failinin-tutuklanmasi-haberine-erisim-engeli/>

²⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/enes-karanin-intihar-olayini-haberlestiren-gazeteciye-olum-tehdidi-6886396/>

• *Diken* muhabiri Canan Coşkun, Esenyurt Karakolu'nda öldürülen Birol Yıldırım'ın davasının görüldüğü Bakırköy Adliyesi 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yer olmadığı gerekçesiyle basın mensuplarını duruşma salonuna almadığını duyurdu.²¹

14 Ocak 2022

• İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği, İBB'nin AKP tarafından yönetildiği dönemden kaynaklı alacağı nedeniyle belediyenin hesaplarına haciz işlemi uygulatan MET-GÜN İnşaat Taahhüt ve Tic. A.Ş. ve sahibi Metin Güneş ile ilgili haberler ve sosyal medya paylaşımlarının “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle silinmesine ve arama motorlarından çıkartılmasına karar verdi.²² Haberde İBB'nin Ekrem İmamoğlu döneminde mevcut projelerini tamamlamak ve yeni projeler gerçekleştirme amacıyla aldığı krediye MET-GÜN İnşaat Taahhüt ve Tic. A.Ş. talebiyle haciz uygulandığı anlatılıyordu.²³

• İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği, MHP eski MYK üyesi, iş adamı Muharrem Yıldız'ın, Esenyurt Belediyesi'nin AKP'li başkanları Necmi Kadioğlu ve Ali Murat Alatepe dönemleriyle ilgili iddiaları hakkındaki haberleri “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle engelledi.²⁴

• *Gazete Karınca* muhabiri Yadigar Aygün ile *Yeni Demokrasi* muhabiri Tuba Apaydın, İstanbul Beyoğlu'nda, Fırat Üniversitesi öğrencisi Enes Kara'nın intihar etmesi olayını protesto eden gençlik örgütleri üyelerinin eylemini takip ettikleri sırada gözaltına alındı.²⁵ Gözaltına alınırken darp edildiğini belirten Yadigar Akgün, “İlk ablukadan çıktıktan sonra yaşananları anlatan haberimi göndermeye hazırlanıyordum ki ikinci bir ablukaya düştüm. Bir anda bir polis tarafından çekildim. Polis, hemen ters kelepçe yapmaya çalıştı; telefonumu elimden almaya çalıştı. Gazeteci olduğumu belirttim. Buna rağmen ters kelepçeyle gözaltı yapmaya çalıştı. Şiddet uygulamalarını kesmeleri için kalp ameliyatı geçirdiğimi ve kalbimde sorun olduğunu anlatmaya çalıştım. Polis, bana ‘Kalp hastasıysan burada ne işin var!’ diye karşılık verdi. Ben de gazeteci olduğumu ve işimi yaptığımı söyledim ama buna rağmen gözaltına aldılar”²⁶ dedi.²⁷

• Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın talebi üzerine, ailesinin zoruyla kaldığı cemaat yurdunda gördüğü baskıları ve gelecek kaygısını anlatarak intihar eden Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi Enes Kara'nın ölümünden önce paylaştığı videoya erişim engeli getirdi. Bakanlıktan yapılan açıklamada, “Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak, çocuklarımızı her türlü tehlikeli içerikten koruma görev ve sorumluluğumuzu hassasiyetle yerine getirmekte kararlıyız. Tüm kamuoyunu da bu noktada hassas davranmaya davet ediyoruz”²⁸ denildi.²⁹

18 Ocak 2022

• Van İnfaz Hakimliği, *Dicle Haber Ajansı* muhabiri Nedim Türfent'in “cezaevi güvenliğini tehlikeye atacağı” gerekçesiyle avukatları tarafından kendisine iletilen notlara el konulmasına, avukatları ile görüşmelerinin üç ay süreyle sesli veya görüntülü olarak kaydedilmesine, görüşmelerde görüşmeyi izlemek için bir görevlinin hazır bulundurulmasına karar verdi. Hakimlik ayrıca görüşme sırasında her iki tarafın birbirine verdiği notlara, dosyalara, belgelere ve belge örneklerine el konulmasına ve görüşmelerin hafta içinde mesai saatlerinde olacak şekilde haftada bir gün ve bir saat ile sınırlandırılmasına karar verdi. Türfent, 2015 yılında Hakkari Yüksekova'da bir şantiyede özel harekat timlerinin Kürt işçileri ters kelepçe ile yere yatırıp “Türk'ün gücünü göreceksiniz!” şeklinde tehdit ettiğini haberleştirdikten sonra 13 Mayıs 2016 tarihinde “terör örgütü üyeliği” şüphesiyle tutuklanmış, 15 Aralık 2017'de “terör örgütü üyeliği” ve “örgüt propagandası” suçlarından sekiz yıl dokuz ay hapis cezasına çarptırılmıştı.³⁰

• *BirGün*'de çalışan gazeteci Can Uğur, “Cumhurbaşkanı'na hakaret” iddiasıyla Sabiha Gökçen Havalimanı'nda gözaltına alındı. Uğur, karakoldaki ifadesinin ardından serbest bırakıldı. Uğur'un 2015 yılında *BirGün*'de yayımlanan bir habere açılan davadan dolayı gözaltına alındığı iddia edildi.³¹

²¹ <https://twitter.com/canancoskun/status/148162550284283905>

²² <https://ifade.org.tr/engelliweb/ibbye-haciz-uygulatan-met-gun-insaat-ve-sahibi-ile-ilgili-haberler-2/>

²³ <https://www.tamgatürk.com/tamgatürk-un-bir-haberine-daha-erisim-engeli-getirildi/43014/>

²⁴ <https://ifade.org.tr/engelliweb/esenyurt-belediyesinin-akpli-baskanlari-donemleriyle-ile-ilgili-haberler/>

²⁵ <https://gazetekarınca.com/enes-karanin-intihara-suruklenmesini-protesto-eden-genclere-mudahale-cok-sayida-gozalti-var/>

²⁶ <https://www.mlsaturkey.com/tr/polisten-gozaltina-alinan-gazeteci-aygune-kalp-hastasiysan-burda-ne-isin-var/>

²⁷ <https://www.gazeteduvar.com.tr/enes-kara-eylemine-polis-engeli-cok-sayida-ogrenci-gozaltina-alindi-haber-1549290>

²⁸ <https://twitter.com/tcailesosyal/status/1481725860940226560?r>

²⁹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-59990140>

³⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/tutuklu-gazeteci-nedim-turfent-in-avukati-ile-gorusmeleri-sinirlendirildi/>

³¹ <https://t24.com.tr/haber/gazeteci-can-ugur-gozaltina-alindi,1008978>

19 Ocak 2022

• Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği, organize suç örgütü hükümlüsü Sedat Peker'in gündeme getirdiği "Bataklik" operasyonu ve soruşturması kapsamında tutuklanan iş adamı Nevzat Kaya'yla ilgili haberlere erişimi, "kişilik hakları ihlali" gerekçesiyle, engelledi ve silinmelerine karar verdi.³²

• *Yeniçağ* yazarı Yavuz Selim Demirağ'a yönelik saldırıyla ilgili sanıklar Adem Y., Emrah Y., Ali A., Furkan Ç., Necmettin İ. ve Orhan Ç.'nin yargılandığı davada, Ankara 54. Asliye Ceza Mahkemesi'nin sanıkların "öldürmeye teşebbüs" suçlamasıyla yargılaması gerektiği kararıyla dosyayı gönderdiği Ankara 36. Ağır Ceza Mahkemesi "basit yaralama" değerlendirmesinde bulundu. Mahkeme, kararda, "...Müştekinin yaptığı program nedeniyle sanıkların bir çeşit gözdağı niteliğinde yaralama eylemini gerçekleştirdikleri, kasıtlarının öldürmeye yönelik olmadığı, açıkça yaralama kastı ile hareket ettikleri sonucuna ulaşılarak karşı görevsizlik kararı vermek gerekmiştir" denildi. Dosya, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi'ne gönderildi ve şimdi mahkemeler arasındaki "uyuşmazlığın" gidermesi beklenecek.³³

20 Ocak 2022

• Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30 Eylül 2021'de iki ayrı sosyal medya paylaşımında "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla MA muhabiri Abdurrahman Gök hakkında suç duyurusunda bulunması üzerine hazırlanan iddianamede, Gök'ün suç duyurusuna konu olan iki paylaşımı yanı sıra *Twitter* ve *Instagram*'daki üç ayrı gönderisi de suç unsuru olarak gösterildi. Gök'ün haber takibi amacıyla gittiği Kuzeydoğu Suriye'de IŞİD ile savaşan YPG üyelerinin fotoğraflarını paylaşması iddianamedeki suçlamaya delil olarak gösterildi.³⁴ Gök, 2017'de Diyarbakır'daki Nevruz kutlamaları sırasında Kemal Kurkut isimli gencin polis tarafından vurulma anının fotoğraflarını çekmişti.³⁵

21 Ocak 2022

• İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, kapatılan *Taraf* gazetesinin eski yöneticileri Ahmet Altan, Yasemin Çongar, Yıldırım Oğur ve muhabiri Mehmet Baransu'nun yargılandığı davada, Baransu'nun tutukluluğunun devamına ve Tuncay Opçin'in yakalama infazının beklenmesine karar verdi. Dava, 4 Mart'a ertelendi.³⁶

22 Ocak 2022

• İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği, "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla gözaltına alınan gazeteci Sedef Kabaş'ın tutuklanmasına karar verdi. Kararda, video kaydının izlenmesi sonunda "hakaret" kastının bulunduğu sonucuna varıldığı, eylemin televizyon programında gerçekleştirilmesi nedeniyle suçun nitelikli halinin söz konusu olduğu, şüphelinin üzerine atılı suçu işlemiş olduğu hususunda kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu kanunda öngörülen cezanın alt ve üst sınırı düşünüldüğünde kaçma ve saklanma ihtimalinin yüksek olduğu belirtilerek, bu nedenle tutuklamanın ölçülü görüldüğü değerlendirildi. Kabaş, Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na gönderildi.³⁷ Kabaş, *Tele 1*'de "Demokrasi Arenası" programında, "Taçlanan baş akıllanır diye çok meşhur bir söz vardır. Ama görüyoruz ki gerçek değil. Ya da tam tersi bir söz vardır. Büyükbaş hayvan bir saraya girdiğinde o kral olmaz, o saray ahır olur. Yani tam tersini ifade eder" demişti. Kabaş, savcılık aşamasında verdiği ifadeyi aynen tekrar ettiğini belirterek, "Sözün orijinali bir atasözüdür," demişti.³⁸

24 Ocak 2022

• Diyarbakır 3. Sulh Ceza Hakimliği *etha30.com* haber sitesine erişimi "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle engelledi.³⁹

25 Ocak 2022

• Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi, KHK ile kapatılan *DİHA*'nın eski muhabiri Ramazan Akoğul'un "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla yargılandığı davada, dört yıldır gönderilmeyen soruşturma dosyası nedeniyle davayı yeniden ertelemek zorunda kaldı ve 10 Mayıs'a erteledi.⁴⁰

³² <https://ifade.org.tr/engelliweb/bataklik-operasyonu-ile-ilgili-haberler/>

³³ <https://bianet.org/bianet/insan-haklari/256437-yavuz-selim-demirag-a-saldiri-davasi-ip-yumagina-dondu>

³⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/20-yil-hapis-istemiyle-yargilanan-gazeteci-abdurrahman-gok-hakkinda-bir-dava-daha-acildi/>

³⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/vurulma-anini-ceken-gazeteciye-bir-dava-daha/6405478.html>

³⁶ <https://t24.com.tr/haber/kapatilan-araf-gazetesinin-eski-yoneticilerinin-yargilandi-davada-mehmet-baransu-nun-tutuklulugunun-devamina-karar-verildi,1009731>

³⁷ <https://odatv4.com/guncel/mahkemeden-sedef-kabas-karari-227794>

³⁸ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/cumhurbaskanina-hakaretten-gozaltina-alinan-sedef-kabas-tutuklandi-6905568/>

³⁹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-mill-i-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

⁴⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-ramazan-akogulun-davasi-gelmeyen-sorusturma-dosyasi-icin-yine-ertelendi/>

- İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, sağlık sorunlarının ilerlediğini kaydederek tahliyesini talep eden Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutuklu gazeteci Devrim Ayık'ın "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılanmasında tutukluluğa devam kararı verdi. Dava, 8 Nisan'a ertelendi.⁴¹

- İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi, beş gazeteci hakkında eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın e-maillerini haberleştirerek "verileri hukuka aykırı olarak ele geçirme" iddiasıyla yargılandığı *Redhack* davasına ilişkin 56 sayfalık gerekçeli kararda, olayı "gazetecilik faaliyeti değil" şeklinde değerlendirdi. Mahkeme kararında, *Redhack*'ın DHKP-C'ye ait bir oluşum olduğunu ve dönemin bakanı Albayrak'a yönelik algı oluşturduğunu belirtti. Mahkeme, *BirGün* çalışanı Mahir Kanat, *Diken* eski editörü Tunca Öğreten, kapatılan *DIHA*'nın Haber Müdürü Ömer Çelik ile muhabir Metin Yoksus, *Yolculuk* Yazı İşleri Müdürü Eray Sargın "verileri hukuka aykırı olarak ele geçirme" suçlamasıyla bir yıl sekiz ay hapse mahkum edilmiş, *ETHA* Sorumlu Müdürü Derya Okatan'ın ise beraatına karar verilmişti.⁴²

27 Ocak 2022

- Samsun 2. Sulh Ceza Hakimliği, Gürcistan'a kaçan suç örgütü lideri Galip Öztürk'ün aile fotoğrafını çeken Samsun Adalet Komisyon Başkanı hakim Kemal Alver ile ilgili yapılan haberlere erişimi "kişilik hakları ihlali" gerekçesiyle engelledi ve silinmelerine karar verdi.⁴³

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, gazeteci Sedef Kabaş'ın "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla tutuklanmasına ilişkin "Bu suç cezasız kalmayacaktır. Şahsın amacının provokatörlük olduğu çok açık" dedi. Erdoğan, "Buradaki hakaret şahsımla ilgili değil, temsil ettiğim makama yöneliktir. Devleti yöneten Cumhurbaşkanlığı makamının hedef alınması söz konusu. Bu makamın izzetini korumakla görevliyiz. Bunu TCK 299. maddesi söylüyor. Hukuk neyi gerektiriyorsa yapılacaktır. Siyasette eleştiri olur ama bu temiz bir dille olmalı. Bunun ifade özgürlüğüyle alakası yok.⁴⁴ CHP'nin Cumhurbaşkanı'na hakaretin suç olmaktan çıkarılması yönündeki teklifi ise tam bir garabet. Bu milletin seçilmiş iradesine hakaret etme lüksünüz olamaz. Yüzde 52 oyla seçilmiş bir cumhurbaşkanıyım. Benim nezdimde millete hakarettir, edepsizliktir bu sözler. Kabul etseler de etmeseler de Recep Tayyip Erdoğan yüzde 52 oy ile seçilmiş Cumhurbaşkanıdır. Bu suç cezasız kalmayacaktır. Biz onlar gibi hakarete değil, adalete başvuruyoruz. Bu konunun takipçisi olacağız" dedi.⁴⁵

28 Ocak 2022

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), *yenidemokrasi20.net*,⁴⁶ *yeniyasamgazetesi2.com*⁴⁷, *xwebun.org*⁴⁸, *alinteri2.com*⁴⁹, *komundergi4.com*⁵⁰, *kizilbayrak60.net*⁵¹ ve *umutgazetesi38.org* haber sitelerine erişimi "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle engelledi.⁵²

- İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği⁵³, CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç'un, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve oğlu Bilal Erdoğan hakkındaki ayrı ayrı açıklamalarıyla ilgili haberlere erişimi "kişilik hakları ihlali" gerekçesiyle engelledi.⁵⁴

31 Ocak 2021

- Gazeteci-Yazar Can Kasapoğlu, Almanya'da yapılan bir "şikayet" üzerine akşam saatlerinde Adana Havalimanı'nda gözaltına alındı.⁵⁵

⁴¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/agir-hasta-gazeteci-devrim-ayik-yine-tahliye-edilmedi/>

⁴² <https://www.gazeteduvar.com.tr/redhackle-gerekceli-karar-gazetecilik-faaliyetine-itibar-edilmedi-haber-1550657>

⁴³ <https://ifade.org.tr/engelliweb/suc-orgutu-liderinin-fotograflarini-cekken-hakim-haberleri/>

⁴⁴ <https://www.amerikaninsesi.com/a/erdogan-sedef-kabasi-suclu-ilan-etti/6414548.html>

⁴⁵ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/erdogandan-sedef-kabas-aciklamasi-bu-suc-cezasiz-kalmayacaktır-amaci-provokatorluk-503655h.htm>

⁴⁶ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-milli-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

⁴⁷ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-milli-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

⁴⁸ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-milli-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

⁴⁹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-milli-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

⁵⁰ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-milli-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

⁵¹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-milli-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

⁵² <https://ifade.org.tr/engelliweb/ocak-2022de-milli-guvenlik-ve-kamu-duzeninin-korunmasi-gerekcesiyle-erisime-engellenen-websiteleri/>

⁵³ <https://ifade.org.tr/engelliweb/chp-grup-baskanvekili-engin-ozkocun-cumhurbaskanina-yonelik-ifadeleriyle-ilgili-haberler/>

⁵⁴ <https://ifade.org.tr/engelliweb/chp-grup-baskanvekili-engin-ozkocun-bilal-erdogan-hakkindaki-aciklamalariyla-ilgili-haberler/>

⁵⁵ <https://www.pirha.net/gazeteci-yazar-can-kasapoglu-gozaltina-alindi-308239.html/31/01/2022/>

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

3 Ocak 2022

• İstanbul Anadolu Asliye Ceza Mahkemesi, sinema oyuncusu İlyas Salman hakkında sosyal medyada paylaştığı video ile “Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ni, Türkiye Büyük Millet Meclisi’ni, Türkiye Hükümeti’ni ve devletin yargı organlarını alenen aşağılamaya yönelik sözler söylediği” gerekçesiyle İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı’nın hazırladığı iddianameyi kabul etti. Adalet Bakanlığı’nın da “Türk milletini alenen aşağılama” suçuna ilişkin yürütülecek soruşturmaya Eylül 2020’de izin verdiği ifade edildi. Salman’ın davası Mart ayında görülecek.⁵⁶

4 Ocak 2022

• Giresun Üniversitesi Rektörlüğü, İslami İlimler öğrencilerinin, Hz. İsa ve Hz. Meryem’e iftira attığı iddia edilen Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat görevlisi Cihat Kısa ile ilgili yapmak istedikleri basın açıklamasına izin vermedi.⁵⁷

5 Ocak 2022

• İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi, aralarında ÇHD Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı ve üye Avukat Barkın Timtik’in aralarında bulunduğu 22 avukatın “örgüt yöneticiliği”, “örgüt üyeliği” ve “örgüt propagandası” iddiasıyla yargılandığı ÇHD davasında⁵⁸, Kozağaçlı ve Timtik’in tutukluluk halinin devamına karar verdi. Dava 23 Mart’a ertelendi.⁵⁹ Ayrıca hakkında yakalama kararı infaz edilemeyen avukat Zeki Rüzgâr yönünden de davanın tefrik edilmesi (ayrılması) talep edildi.⁶⁰

• Van, Diyarbakır, Şırnak, Batman, Mardin, Yüksekova, Siirt, Çukurova ve İstanbul’dan Ankara’ya yakınlarının tedavisi ile tahliyesi için Meclis’ten Adalet Bakanlığı’na yürümek isteyen hasta ve infazı yakılan tutukluların aileleri, polis tarafından abluka altına alındı. HDP Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki, “Gözü yaşlı anneler, Adalet Bakanlığı’na gidemeyip, Soylu’nun güvenlik güçleri tarafından müdahalesine uğradı” dedi.⁶¹

7 Ocak 2022

• İstanbul 22. Asliye Ceza Mahkemesi, ikisi tutuklu 14 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi hakkında “Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununu ihlal etme” suçlamasıyla yargılanan Enis Berke Gök ve Caner Perit Özen’in adli kontrol şartı ve yurt dışı yasağıyla tahliyelerine karar verdi.⁶² Öğrenciler, 5 Ekim 2021’de Boğaziçi Üniversitesi rektörlük binası önünde açıklama yaptıkları için gözaltına alınmıştı.⁶³ Cumhurbaşkanı Erdoğan ise protestolara katılan öğrencileri “üniversitenin içindeki teröristler” ifadesiyle hedef göstermişti. Rektör Naci İnci de öğrenciler hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulunmuştu. Bunun üzerine öğrenciler hakkında iddianame hazırlanmış ve hapisle cezalandırılmaları talep edilmişti.⁶⁴

• İstanbul 32. Asliye Ceza Mahkemesi, Boğaziçi Üniversitesi’nde düzenlenen protesto gösterilerinde gözaltına alınan 97 öğrencinin “toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet” iddiasıyla yargılandığı davada, adresleri tespit edilemeyen ve bu nedenle savunması alınamayan beş kişi hakkında yakalama kararı çıkarılmasına karar verdi.⁶⁵

8 Ocak 2022

• *Resmi Gazete*’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği ile konut, otel, okul, öğrenci yurtları, dini tesis, hastane, bakımevi gibi ses açısından “hassas alan” olarak tanımlanan alanlardaki açık ve yarı açık eğlence merkezlerinde saat 24.00’den sonra canlı müzik yayını yapılması yasaklandı. 24.00-07.00 saatleri arasında canlı müzik yayını yasaklayan yönetmelik, diğer saatlerde ise belirtilen sınır değerlerini sağlayacak şekilde faaliyetlerin sürdürülmesine

⁵⁶ <https://susma24.com/oyuncu-ilyas-salmana-devleti-ve-milleti-asagiladigi-iddiasıyla-dava-acildi/>

⁵⁷ <https://www.barandergisi.net/amp/hayat/giresun-universitesi-rektorlugunden-ogrencilerin-basin-aciklamasi-h13959.html>

⁵⁸ <https://www.diken.com.tr/chd-davasi-belgede-sahtecilikten-ceza-alan-mudurun-izmaladigi-belge-dosyada/>

⁵⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/selcuk-kozaagacli-gizli-taniklar-gercek-insan-degil-haber-1548051>

⁶⁰ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/chd-davasinda-8-yil-sonra-aciklandi-fethullahci-cetenin-urettigi-deliller-1897923>

⁶¹ <https://www.birgun.net/haber/hasta-tutuklu-yakinlarina-meclis-onunde-polis-siddeti-371898>

⁶² <https://t24.com.tr/haber/tutuklu-bogazici-ogrencilerinin-yargiladigi-dava-oncesi-caglayan-da-aciklama-bizler-kayyumlardan-da-onlari-kukla-gibi-oynatanlardan-da-korkmuyoruz,1006343>

⁶³ <https://tr.sputniknews.com/20220107/tutuklu-bogazici-universitesi-ogrencileri-perit-ozen-ve-berke-gok-hakkinda-tahliye-karari-1052505863.html>

⁶⁴ <https://www.evrensel.net/haber/452106/bogazicili-ogrenciler-berke-ve-perit-3-ay-sonra-tahliye-edildi>

⁶⁵ <https://www.gazeteduvar.com.tr/bogazici-protestolari-davasinda-5-ogrenci-hakkinda-yakalama-karari-haber-1548709>

izin veriyor. Yapılan denetimlerde söz konusu eğlence yerlerinin, sınır değerini bir yıl içinde üç defa sağlamadığı tespit edilirse, eğlence yeri fiziki olarak tamamen kapatılacak.⁶⁶ Avukat Ali Gül, “Bundan sonra konut bulunan yani çok hassas kullanım alanı olan yerlerde açık ve yarı açık alanlarda canlı müzik gece de yasak gündüz de yasak komple yasak. Bir yılda üç kere ölçüm değerlerini aşarsa, mekan kapatılacak. Bitti mi bitmedi. Konut⁶⁷ gibi çok hassas kullanım alanlarının yanında, bitişinde, altında, üstünde, konser, festival, gösteri, etkinlik açık hava faaliyeti yasak. Konser, etkinlik, festival gibi açık hava etkinlikleri gece 12’den sonra yasak. ‘Az hassas’ kullanım alanları, yani ticaret binaları, oyun alanları, spor tesisleri, çocuk bahçeleri gibi yerlerde gece 12’den sonra canlı müzik serbest ama konser, etkinlik, festival ve benzeri açık hava faaliyeti yasak” dedi.⁶⁸

10 Ocak 2022

- Türkiye Komünist Partisi Danışma Kurulu üyesi ve *soL Haber* yazarı Fatih Yaşlı, Feyza Öznur adlı sosyal medya kullanıcısının şikayeti gerekçesiyle gözaltına alındı. Yaşlı, emniyetteki işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.⁶⁹ Yaşlı, gözaltına alınmasına ilişkin “Bir yazım hakkında devam eden soruşturmadan gözaltına alındığımı sanıyordum ama gerekçe Feyza Öznur isimli pelikan trollünün yoksul halkla dalga geçen videosuna yaptığım ‘haysiyetsizlik müsameresi’ yorumuymuş. Bu müsamereyle kavgaya devam edeceğiz” dedi.⁷⁰

11 Ocak 2022

- Kocaeli Gebze Kadın Cezaevi’nde hükümlü Selda Karataş’ın mektubu, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti başkanı Akın Gürlek’ten bahsettiği gerekçesiyle yasaklandı.⁷¹

12 Ocak 2022

- Kadıköy Kazım İşmen Anadolu Lisesi’nde⁷², Kaymakam Mustafa Özarslan’ın katılacağı etkinlikte, kız öğrencilere etek boylarının kısa olması nedeniyle kalın çorap dağıtıldı.⁷³

- Ankara Üniversitesi, ders esnasında başörtülü bir öğrenciye “Başındaki örtü niye farz, ne diye takıyorsun?” sorusunu sorduğu iddiasıyla Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde görev yapan Prof. Dr. Metin Kazancı’nın derslerini iptal etti. Açıklamada, “Üniversitemizin hiçbir birimine öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın giyim tercihleri ve düşüncesinin tartışma konusu yapılmasına izin verilmeyeceğini kamuoyuna saygıyla duyururuz” denildi.⁷⁴

- Hatay İskenderun’da üniversite öğrencisi Enes Kara’nın intiharından sonra tarikatlara karşı bildiri dağıtan beş TKP üyesi, polis tarafından gözaltına alındı. TKP İskenderun İlçe Örgütü, “Enes, Türkiye’ye bir gerçeği canı pahasına hatırlattı. O gerçek, gençlerimizin tarikatlar ve geleceksizlik arasına sıkışmış çaresizliği idi. TKP olayın duyulduğu ilk andan itibaren tepkisini ortaya koymuş ve yıllardır dile getirdiği ‘Tarikatlar ve cemaatler kapatılsın’ talebini yüksek sesle tekrar dillendirmişti. Üyelerimiz İskenderun’da emniyetin engellemesiyle karşılaşmışlardır. Bildiriyi dağıtmaya kararlı olan TKP’liler bu defa polislerce gözaltına alınıp İskenderun Emniyet Müdürlüğü’ne götürülmüşlerdir ve halen haksız hukuksuz bir şekilde gözaltında tutulmaktadır” açıklaması yaptı.⁷⁵

- Van Valiliği, il genelinde her türlü gösteri, yürüyüş, miting, toplantı, çadır kurma, oturma eylemi gibi etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığını duyurdu.⁷⁶

13 Ocak 2022

- İstanbul 20. Asliye Ceza Mahkemesi, gerilla sanatçı olarak tanınan “İzinsiz” takma adlı sokak sanatçısı Devrim Erbil’in “Türk bayrağını alenen aşağılama” ve “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçlamasıy-

⁶⁶ <https://www.milliyet.com.tr/gundem/eglence-yerlerine-gurultu-ayari-geldi-6676751>

⁶⁷ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/avukat-ali-gul-acikladi-gurultu-yasaginin-nedeni-belli-oldu-1898990>

⁶⁸ https://twitter.com/avaligul/status/1480183874554576897?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etwetembed%7Ctwterm%5E1480183874554576897%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.cumhuriyet.com.tr%2Fturkiye%2Favukat-ali-gul-acikladi-gurultu-yasaginin-nedeni-belli-oldu-1898990

⁶⁹ <https://www.diken.com.tr/gozaltina-alinan-yazar-fatih-yasli-serbest/>

⁷⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/yazar-fatih-yasli-gozaltina-alindi-6879313/>

⁷¹ <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/256062-hapishane-mektubuna-akin-gurlek-sansuru>

⁷² https://twitter.com/dw_turkce/status/1481314027296854016

⁷³ <https://www.dw.com/tr/kaymakam%20B1n-liseye-ziyareti-etek-krizi-yaratt%C4%B1/av-60404550#:~:text=K%C4%B1z%20%20C3%B6%C4%9Frencilerin%20etek%20boyunu%20%22k%C4%B1sa.gerek%C3%A7esyle%20%20C3%B6%C4%9Frencilere%20Okal%C4%B1n%20%20C3%A7orap%20da%C4%9F%C4%B1tt%C4%B1.&text=%C4%B0stanbul'daki%20Kad%C4%B1k%C3%B6y%20Kaz%C4%B1m%20%20C4%B0%20%20C5%9Fmen,%C3%B6%C4%9Frencilerin%20etek%20boyu%20sorun%20yaratt%C4%B1>

⁷⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/ankara-universitesi-prof-metin-kazancinin-derslerini-iptal-etti-haber-1548940>

⁷⁵ <https://www.gercekgundem.com/guncel/321451/tarikat-ve-cemaatler-kapatilsin-diyen-tpk-liler-gozaltina-alindi>

⁷⁶ <https://www.rudaw.net/turkish/kurdistan/1201202211>

la yargılandığı davada,⁷⁷ Mimar Sinan Üniversitesi'nin "birlikçilik yapacak kimse yok" yazısı üzerine İzinsiz'in eserlerinin sanatsal değerinin olup olmadığının belirlenmesi için komisyon listesinden üç kişilik bir heyetin resen kurulmasına karar verdi. Dava 26 Mayıs'a ertelendi.⁷⁸ Sokak sanatçısı İzinsiz, Şubat 2020'de ressam Devrim Erbil'in Kabataş'ta bir inşaat alanında yer alan bir reklam panosunda sergilenen İstanbul resminin üzerine, o dönem medyanın da gündeminde olan, geçim sıkıntısı nedeniyle yaşanan intiharları konu alan bir müdahale yapmıştı. Sonrasında tutuklanmış, bir süre Silivri Cezaevinde tutulan sanatçı, sonra tahliye edilmişti.⁷⁹

- Elazığ Valiliği, Hilalkent Mahallesi'nde Nur Cemaati'ne ait yurttan baskıya uğradığını belirten tıp öğrencisi Enes Kara'nın yaşamına son vermesinin ardından kentteki eylem ve etkinlikleri 12 Ocak'tan 26 Ocak'a kadar 15 gün süreyle⁸⁰ yasakladı.⁸¹

14 Ocak 2022

- İstanbul Beyoğlu'nda, Fırat Üniversitesi öğrencisi Enes Kara'nın intihar etmesi olayını protesto gençlere "kaymakamlık yasağı" gerekçesiyle müdahale eden polis 83 kişiyi gözaltına aldı.⁸² Gözaltına alınan 83 kişiden 82'si serbest bırakılırken, bir kişi Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.⁸³

16 Ocak 2022

- Eskişehir Emniyet Müdürlüğü, Halkevleri Derneği'nin ekonomik krizle birlikte temel tüketim maddelerine yapılan zamları protesto etmek için ülke genelinde başlattıkları "Geçinemiyoruz" eylemi kapsamında Eskişehir Halkevi Derneği binasına astıkları "Geçinemiyoruz, zamlar geri alınsın" pankartına 18.000 lira idari para cezası kesti. Eskişehir Halkevi Şube Başkanı Cevat Aydemir, "Pankartımız aynı gece emniyet güçlerince indirildi. Dün hafta sonu tatili olmasına rağmen Eskişehir emniyeti acele bir şekilde ve yasadaki belirlenen en üst sınırdan, 18 bin lira idari para cezasını tebliğ etti. Bütün kesimlerin en ağır şekilde etkilendiği yüksek zamlar karşısında tepkisiz ve sessiz kalmamız isteniyor. Aynı pankart şu an bütün şubelerimizin duvarlarında dalgalanıyor. Eskişehir Valiliği'nin genelgesi geçerliliği ve gerçekliğini toplum nazarında yitirmiştir. 'Farklı görüşten grupları karşı karşıya getirebilir' cümlesi tam olarak bir ayrımcılık ifadesidir. Halkevi hukukçularımız bu konuyla ilgili yarın dava açacaklar" dedi.⁸⁴

17 Ocak 2022

- Boğaziçi İçin Mezunlar Girişimi (BUİM) tarafından 23 Ocak'a kadar kiralandığı bildirilen billboardlara asılan "Özgür ve Özerk Üniversite" temalı afişler, kendilerini görevli olarak tanıtan kişilerce yırtıldı. BUİM, "Bugün billboardlara asılan ve 'Özgür ve Özerk Üniversite' talebimizi duyuran afişler kimliği belirsiz kişilerce tahrip ediliyor. Güçlü direnişimiz karşısında zorbalık ve kaba kuvvet dışında bir tepki gösteremeyenlere mesajımızdır. Asla Kabul Etmiyoruz, Vazgeçmiyoruz" mesajını paylaştı.⁸⁵ Billboardlar daha sonra öğrenciler tarafından "Direnişimiz biter mi sandın?" sloganıyla dolduruldu.⁸⁶

- Ankara Çankaya Tunalı Hilmi Caddesi'nde, "Enes Kara isyanımızdır" sözleriyle Kara'nın ölümünü protesto eden bir grup üniversite öğrencisi gözaltına alındı.⁸⁷

- İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, Yargıtay'ın bozduğu Çarşı Davası ile istinaf mahkemesince geri gönderilen Gezi Ana Davası'nın birleştirilmesinden sonraki ilk duruşmada tutuklu tek sanık Osman Kavala'nın oy çokluğuyla tutukluluğunun devamına karar verdi. Dava 12 Şubat'a ertelendi.⁸⁸ Duruşmayı Fransa, İtalya ve Belçika Başkonsolosu, Avrupa Birliği Elçi müsteşarı ABD ve Norveç konsolosluk temsilcilikleri, Hollanda'dan bir milletvekili ve İsveç Konsolosu da takip etti.⁸⁹

- Ankara'da aralarında avukat Mikail Yılmaz'ın da bulunduğu bir grup, Yeni Şafak gazetesi ve Milli Beka Hareketi Genel Başkanı Murat Şahin'in de hedef gösterdiği sanatçı Sezen Aksu hakkında "Şa-

⁷⁷ <https://twitter.com/mlsaturkey/status/1481511754433765378>

⁷⁸ <https://twitter.com/mlsaturkey/status/1481521255526379523>

⁷⁹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gerilla-sanatci-izinsizin-yargilandigi-davada-bilirkisi-heyeti-bekleniyor/#:~:text=Gerilla%20sanat%C3%A7%C4%B1%20%C4%B0zinsiz'in%20E2%80%9Cdevletin,26%20May%C4%B1s%202022%20tarihine%20erteledi.>

⁸⁰ <http://www.elazig.gov.tr/12012022-tarihli-yasaklama-karari>

⁸¹ <https://www.birgun.net/haber/enes-kara-nin-olumu-ardindan-elazig-valiligi-nden-eylem-yasagi-373055>

⁸² <https://gazetekarinca.com/enes-karanin-intihara-suruklenmesini-protesto-eden-genclere-mudahale-cok-sayida-gozalti-var/>

⁸³ <https://gazetekarinca.com/istanbulda-gozaltina-alinan-gencler-serbest-birakildi/>

⁸⁴ <https://odatv4.com/siyaset/o-pankarta-18-bin-lira-226818>

⁸⁵ <https://t24.com.tr/haber/bogazici-icin-asilan-ozgur-ve-ozerk-universite-afisleri-yirtildi,1008739>

⁸⁶ <https://twitter.com/bogaziciiv/status/1483531040614461444?ext=HHwWiMC5keLnX5YpAAAA>

⁸⁷ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/enes-kara-eylemine-ters-kelepceyle-gozalti-6894374/>

⁸⁸ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-60024641>

⁸⁹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/son-dakika--osman-kavalanin-tutuklugunun-devamina-karar-verildi-1900742>

hane Bir Şey Yaşamak”⁹⁰ şarkısındaki sözlerle “dini değerlere hakaret ve tahrik veya aşağılama” iddiasıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulundu.⁹¹

- Avukat Mürsel Ünder, Kadıköy’de GBT’sine bakmak isteyen bekçiler tarafından “Avukat falan fark etmez” denilerek darp edilerek, ters kelepçeyle gözaltına alındı. Ünder, darp edilmesine ilişkin, “Elimi kırma noktasına getirdiler. Vücutumda pek çok darp izi var. Polis çağrılmasını istediğimde haber verdik dediler. Polis gelene kadar olay yerine en az 10 bekçi daha geldi. Kafamı kaportaya yaslayarak ters kelepçe yaptılar. Ve bunların hepsini ben sana istediğimi yaparım keyfiliginde yaptılar” dedi. Ünder’in gece saatlerinde serbest bırakıldığı belirtildi.⁹²

18 Ocak 2022

- Ankara’da Meclis önünde Kampüs Cadısı ve Mor Dayanışma üyesi bir grup kadın “regl ürünlerinin ücretsiz olması” talebiyle başlattığı eyleme müdahale eden polis dokuz kadını tartaklayarak gözaltına aldı. Kadınların menstrüel dönemde temel ihtiyaç olarak kullanılan ped ve diğer ürünlerdeki vergi oranının düşürülmesi için yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi.⁹³ Kadınlar daha sonra serbest bırakıldı.⁹⁴

- AYM, Gezi eylemlerindeki polis müdahalesinde yaralanan Beycan Taşkiran’ın yaptığı bireysel başvuruda, “kötü muamele yasağının ihlal edilmediğine” hükmetti.⁹⁵ Gerekçeli kararda, TOMA’dan sıkılan basınçlı suyun, Başsavcılıkça “gerekli ve orantılı görüldüğü” belirtildi. Taşkiran, 13 Haziran 2013’te İstanbul, Beyoğlu’ndaki Baro Başkanlığı binasındaki açıklamaya giderken yolda polis müdahalesine maruz kalmış, TOMA’dan sıkılan basınçlı suyla yaralanmıştı. 16 Haziran’da Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde Taşkiran’ın kaburga kemiğinin kırıldığı anlaşılmıştı.⁹⁶

19 Ocak 2022

- Avukat Mürsel Ünder, Kadıköy’de GBT’sine bakmak isteyen bekçiler tarafından darp edilerek gözaltına alındıktan sonra Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulundu.⁹⁷

- Hakkari Valiliği, il genelinde her türlü gösteri, yürüyüş, miting, toplantı, çadır kurma, oturma eylemi gibi etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığını duyurdu.⁹⁸

20 Ocak 2022

- Boğaziçi Üniversitesi akademisyenleri, Prof. Dr. Naci İnci’nin, Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Özlem Berk Albachten, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Metin Ercan ve Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yasemin Bayyurt’u dekanlık görevinden aldığını duyurdu. Açıklamada “Seçilmiş dekanımızın en kısa sürede görevine iade edilerek bu kamu zararından dönülmesini ve üniversitemize yönelik hukuksuz uygulamaların sonlandırılmasını talep ediyoruz” denildi.⁹⁹

- Ankara 35. Asliye Hukuk Mahkemesi, CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç’un Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın “kişilik hakkını ihlal ettiği” gerekçesiyle açılan tazminat davasında, Özkoç’un 50 bin TL manevi tazminat ödemesine karar verdi.¹⁰⁰ CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Erdoğan’ın 4 Mart 2020 tarihindeki AKP Grup toplantısında söylediği, “Kılıçdaroğlu, mevcut tutumuyla Esed’in Suriye’de, İsrail’in Filistin’de hayata geçirmeye çalıştığı insansızlaştırma politikasına destek veren bir yerde durmaktadır. Türkiye’nin bu tarihi mücadelesini sürekli fitneyle, yalanla, iftirayla lekelemeye çalışan, -her kim olursa olsun açık ve net söylüyorum- haysiyetsizdir, onursuzdur, şerefsizdir, alçaktır, haindir” sözlerini avukatı aracılığıyla yargıya taşımıştı. Özkoç, 4 Mart 2020’de TBMM’de düzenlediği basın toplantısında, Erdoğan’ın o gün grup toplantısında Kılıçdaroğlu’na yönelik olarak kullandığı ifadelerinin aynısını Erdoğan’a karşı sarf etmişti. Erdoğan’ın avukatı Aydın, 5 Mart 2020 tarihinde yaptığı sosyal medya paylaşımı

⁹⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/sezen-aksu-hakkinda-suc-duyurusu-haber-1549597>

⁹¹ <https://t24.com.tr/haber/sahane-bir-sey-yasamak-sarkisindaki-ifadeleri-nedeniyle-sezen-aksu-hakkinda-suc-duyurusu,1008669>

⁹² <https://tele1.com.tr/avukat-mursel-under-bekciler-terafindan-darp-edildi-546929/>

⁹³ <https://www.gazeteduvar.com.tr/ankarada-regl-urunleri-ucretsiz-olsun-diyen-kadnlara-gozalti-haber-1549699>

⁹⁴ <https://tele1.com.tr/regl-urunleri-ucretsiz-olsun-diyen-kadnlar-serbest-birakildi-547555/>

⁹⁵ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220118-24.pdf>

⁹⁶ <https://m.bianet.org/bianet/print/256372-gezi-direnisindeki-yaralanmaya-aym-den-ret>

⁹⁷ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/istanbulda-gbt-sorgusuna-itiraz-eden-avukata-bekci-dayagi-6898473/>

⁹⁸ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/hakkari-valiliginden-toplanti-ve-gosteri-yasagi-1901247>

⁹⁹ <https://m.bianet.org/bianet/egitim/256501-bogazici-universitesi-nde-uc-dekan-gorevden-alindi>

¹⁰⁰ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/chp-grup-baskanvekili-engin-ozkoca-erdogan-cezasi-1901634>

mında da Özkoç hakkında 1 milyon TL’lik tazminat davası açtıklarını açıklamıştı. Özkoç hakkında, yine bu sözleri gerekçe gösterilerek fezleke de hazırlanmıştı.¹⁰¹

21 Ocak 2022

- Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi’nde İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan hakkında “silahlı örgüte üye olmak” suçlamasıyla dava açıldı. Türkdoğan, “Özellikle bana yönelmelerinin önemli bir sebebi de benim barış çizgisinde ısrar etmemdir. Kürt meselesinde barış süreci yeniden başlayacak. Başlamak zorundadır. İktidarın pratiği Türkiye’yi mahvetti. Türkiye kendi kanunlarını uygulamaktan çıkan bir ülke oldu. O kadar çok yargıyla, hukukla oynadılar ki yarım, öbür gün bu hukuksuzluk kendilerini de vuracak” dedi.¹⁰²

24 Ocak 2022

- Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD), Demokrat Avukatlar Grubu Şubesi ve Çağdaş Hukukçular Derneği’nin (ÇHD) 24 Ocak Tehlike Altındaki Avukatlar Günü nedeniyle Mersin adliyesi önünde yapmak istediği basın açıklamasına polis fiziki şiddetle müdahalede bulundu.¹⁰³

25 Ocak 2022

- İstanbul 52. Asliye Ceza Mahkemesi’nde, avukat Efkân Bolaç hakkında 2014 yılında Brezilyalı çizer Carlos Latuff’un Berkin Elvan ve Somalı madencileri konu edinen iki karikatürünü *Instagram*’da paylaşarak, “Cumhurbaşkanı’na hakaret” ettiği iddiasıyla dava açıldı. İlk duruşma, 6 Eylül’de görülecek. Bolaç, “Yaklaşık sekiz sene önce Soma maden katliamı döneminde başbakan olan Recep Tayyip Erdoğan, bölgeye gelmiş ve danışman yardımcısı Yusuf Yerkel bir madenciye tekmelemişti. Bu konuyla ilgili olarak Carlos Latuff tarafından çizilen ve o zaman gazetelerde de yayınlanan bir karikatürü *Instagram* hesabımda paylaştım. Bu karikatürü, katliam yapılan bir ilçeye gelen bir başbakanın halka bu şekilde davranması ve yanında çalışanların davranışlarına engel olmamasını eleştirmek adına paylaştım. Paylaşalı neredeyse sekiz sene oldu ama sanırım daha yeni görmüşler. 2014 yılında Soma’ya ve Berkin Elvan’a dair karikatürler *Hürriyet*’te de yayımlandı ve soruşturma açılmadı. Ben de Berkin’li karikatürü *Hürriyet*’ten aldım” dedi.¹⁰⁴

- TÜİK, Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) yöneticisi Prof. Dr. Veysel Ulusoy hakkında “kişilik haklarını ihlal ettiği” gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu. TÜİK’in yüzde 36,08 olarak açıkladığı yıllık enflasyonu, ENAG yüzde 82,81 olarak duyurmuştu. Ulusoy, daha önce ENAG hakkında, TÜİK’in talebiyle bir soruşturma açıldığını ancak davaya dönüşmediğini belirterek, “ENAG’ı kapatmak istiyorlar ama bu kolay değil” dedi. TÜİK Başkanı Prof. Sait Erdal Dinçer, “Alternatif enflasyon ölçen Ulusoy ve ekibini de davet edecektik. Kendisiyle görüştüm. Zaman planlaması yapıyorduk. Sonra da ekonomi ve finans yazarlarını, uzmanları davet edecektik” demişti. Dinçer’in sözlerini hatırlatan Ulusoy, “Daveti esasında mahkemeye beklemiyorduk” dedi.¹⁰⁵

27 Ocak 2022

- İstanbul Anadolu 40. Asliye Ceza Mahkemesi, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu’nun, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun’a “hakaret” ettiği iddiasıyla yargılandığı davada,¹⁰⁶ müşteki Altun’un suçtan zarar görme ihtimaline karşı davaya katılan olarak kabul edilmesine karar verdi.¹⁰⁷

- Zonguldak 1. Asliye Ceza Mahkemesi’nde, CHP’nin “Tek Adam A.Ş.” broşürünü dağıtan Tayfun Özdemir, Oktay Girgin, Ahmet Kuzgun ve Gönül Demirsay’ın, “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla yargılandığı davada, savcı cezalandırma istedi.¹⁰⁸ CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuz Yılmaz, “Zorlama bir dava ile karşı karşıyayız. Zonguldak’ta CHP merkez ilçe yöneticileri, ‘Tek Adam A.Ş.’ başlığı altındaki, elektrik ve doğal gaz faturalarındaki zamları anlatan broşürleri dağıttıkları için hem de valilikten izin alarak dağıttıkları halde bir yargılamaya maruz kalıyorlar. Broşürlerde anlattığımız, zamların üstüne de devasa tutarlarda zamlar gelmiş oldu. Bu bakımdan dağıtılan broşürlerin içeriğindeki bilgilerin

¹⁰¹ <https://www.birgun.net/haber/erdogan-in-tazminata-mahkum-edilen-sozlerini-kullanmisti-ozkoc-a-tazminat-cezasi-374028>

¹⁰² <https://www.medyaport.net/turkdogan-geciste-fiziki-siddet-vardi-bugun-ise-%E2%80%98cezalandirma-politikasi-roportaj,1.html>

¹⁰³ <https://www.gazeteduvar.com.tr/tehlile-altindaki-avukatlar-gununde-avukatlara-polis-siddeti-haber-1550486>

¹⁰⁴ <https://susma24.com/carlos-latuffun-karikaturlerine-yine-sorusturma/>

¹⁰⁵ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/tuikten-ulusoya-suc-duyurusu-kisilik-haklari-zedeleniyormus-1903044>

¹⁰⁶ <https://www.birgun.net/haber/altun-a-hakaret-ettigi-iddiasıyla-kaftancıoğlu-na-acılan-davada-durusma-ertelendi-374935>

¹⁰⁷ <https://www.haberler.com/son-dakika-kaftancıoğlu-yargılandığı-davada-durusmaya-14696667-haberi/>

¹⁰⁸ <https://www.dusun-think.net/haberler/brosur-dagitani-chplilere-acilan-cumhurbaskanina-hakaret-davasi/>

net bir şekilde doğru olduğu herkes tarafından şu anda kabul edilmiş vaziyette. Diğer taraftan ‘tek adam’ ifadesi ve kelimesinden, Cumhurbaşkanı’nın değil alınmak, mutluluk duyduğunu düşünüyoruz. Zira ülkedeki tüm yetkileri tek elde kendisinde toplamak için yoğun bir çaba sarf etti” dedi.¹⁰⁹

28 Ocak 2022

- Batman Valiliği, Kürt Dil Platformu’nun, Kürtçe’nin resmi ve eğitim dili olması talebiyle stant açma isteğine izin vermedi.¹¹⁰

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkında “6 milyar TL’lik ihale” iddialarıyla ilgili *Twitter* üzerinden paylaştığı video ile ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na “Cumhurbaşkanı’na hakaret” ettiği iddiasıyla suç duyurusunda bulundu ve Kılıçdaroğlu aleyhine 250 bin TL’lik manevi tazminat davası açtı. Kılıçdaroğlu, söz konusu paylaşımında 3 Nisan 2018’de açık ihale yapıldığını ve ihaleyi 3 milyar 198 milyon 743 bin 727 lira teklif veren firmanın kazandığını, ancak ihalenin bu firmaya verilmediğini ve 6 milyar TL fazla fiyat biçilerek, iktidara yakın bir şirkete yeniden verildiğini ileri sürmüştü.¹¹¹

29 Ocak 2022

- İstanbul 20. Asliye Hukuk Mahkemesi, İnsani Yardım Vakfı (İHH) tarafından *Sendika.org* yazarı Hamide Rencüzoğulları’na *Tekmili Birden İŞİD* kitabı nedeniyle açılan davada, Rencüzoğulları ve Tekin Yayınevi’ne 10.000 TL manevi tazminat kararı verdi. İHH, Rencüzoğulları’nı icraya verdi. Rencüzoğulları, “Bu kadar çok kişiyi rahatsız ettiğine göre bu kitabın içeriğinin bilinmesini istemiyorlar demektir. Bu sebepten dolayı, mutlaka daha fazla okunmasını istiyorum. İşledikleri suçların belgelerinin yer aldığı bu kitabın ortadan kaldırılmasını istiyorlar. Bir yazar ve emekli öğretmen olarak, benim tüm servetim bu kitaplarım. O yüzden bu kitaplar üzerinden bir dayanışma talep edebiliriz” dedi.¹¹²

31 Ocak 2022

- Kocaeli Gebze’de işten atılan arkadaşları ve sendikal talepleri için fabrikada eylem yapan yaklaşık 200 Farplas firması işçisi gözaltına alındı.¹¹³

RTÜK ile İlgili Gelişmeler

3 Ocak 2022

- *RTÜK*, *FOX TV*’de yayımlanan “Maske Kimsin Sen?” isimli programda “paganizm ve satanizm propagandası yapıldığına” ilişkin sosyal medya tepkileri üzerine program hakkında inceleme başlatılacağını duyurdu. *RTÜK* Başkan Yardımcısı İbrahim Uslu, “çocukların korunması” gerekçesiyle programın incelemeye alınacağını açıkladı. Uslu, “Evet ilgili program özellikle çocukların korunması özelinde ilgili kanalın denetiminden sorumlu uzman arkadaşlarımız tarafından titizlikle yarın incelemeye alınacaktır”¹¹⁴ mesajını paylaştı.¹¹⁵

4 Ocak 2022

- *FOX TV*, *RTÜK*’ün hakkında inceleme başlattığı “Maske Kimsin Sen?” programının yayın süresini uzatarak, haftada iki güne çıkardı. Normalde haftada tek bölüm olarak Cumartesi akşamları yayınlanmaya devam edecek yarışma için yayın akışında değişikliğe giden kanal, yarışmayı önümüzdeki hafta sonu iki akşam yayınlama kararı aldı.¹¹⁶

5 Ocak 2022

- Komedyen Hasan Can Kaya, *RTÜK*’ün “Konuşanlar” programında kullanılan küfür ve argo ifadeler nedeniyle idari para cezası verilmesine ilişkin soruya “Çok tutulan mizah işlerinde her seferinde sansür uygulanmıştır. Kemal Sunal’ın ‘Eşleşek’ kelimesini sansürleyen bir kurum” cevabını verdi. Kaya, “Benim üzerimden izleyicilerimi, özellikle Z kuşağını eleştirdiler, ona üzuldüm. Yoksa umurumda değil.

¹⁰⁹ <https://t24.com.tr/haber/tek-adam-a-s-brosuru-dagitan-chp-lilere-acilan-cumhurbaskanina-hakaret-davasi-basladi,1011047>

¹¹⁰ <https://susma24.com/batman-valiliginden-kurtce-standa-engel/>

¹¹¹ <https://www.haberler.com/son-dakika-cumhurbaskani-erdogan-chp-lideri-14699213-haberi/>

¹¹² <https://sendika.org/2022/01/ihh-tekmili-birden-isis-kitabi-nedeniyle-ceza-alan-hamide-rencuzogullarini-icraya-verdi-645114/>

¹¹³ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/farplasta-direnise-polis-mudahalesi-200-isci-biber-gazli-dronelu-mudahaleyle-gozaltina-alindi-1904047#:~:text=SERBEST%20BIRAKILDILAR.ifadeleri%20al%C4%B1nd%C4%B1ktan%20sona%20serbest%20b%C4%B1rak%C4%B1ld%C4%B1lar.>

¹¹⁴ https://twitter.com/ibrahimuslu55/status/1477553620044427265?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwtterm%5E1477553620044427265%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fsusma24.com%2Frtukten-satanizm-incelemesi%2F

¹¹⁵ <https://susma24.com/rtukten-satanizm-incelemesi/>

¹¹⁶ <https://www.karar.com/hayat-haberleri/fox-tvden-rtukun-inceledigi-maske-kimsin-sen-karari-1646000>

Güldük eğlendik. Mizah, dili bozma yeridir. Konuşanlar adlı programı muhafazakarlar da muhalifler de izliyorlar. Bunların hepsi bizim programda yan yana gülüp eğlenirler” dedi.¹¹⁷

8 Ocak 2022

- RTÜK, internet üzerinden yayın yapan lisanssız radyolara 72 saatlik uyarı verdi. 72 saatlik uyarı sürecinin sonlanması ardından, erişim engeli talebinde bulunulacağını açıkladı. Açıklamada, “*online-radyodinle.net, radyo-dinle.web.tr, canli-radyo-dinle.com, streema.com, radio.garden, radyo.net, canli-radyodinle.web.tr, radioonline.fm, mytuner-radio.com, canlitv.center, radyo-dinle.com*’ yukarıda belirtilen internet alan adlarına ilişkin başvuru talebini içeren dilekçesiyle birlikte taahhünameyi sunmaz ve üç aya tekabül eden yayın iletim yetkilendirme ücretini peşin olarak ödemez veya yayın hizmetlerinin iletimine bu duyuruyu müteakiben 72 saat içerisinde son vermez ise Üst Kurul tarafından 6112 sayılı Kanun’un 29/A maddesinin ikinci fıkrası uyarınca sulh ceza hakiminden söz konusu yayımla ilgili olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi talebinde bulunulacağı ihtar olunur” denildi.¹¹⁸

11 Ocak 2022

- “Çocuk Dostu Yayıncılık Çalıştayı”na katılan RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, kuşak ve haber programlarında, çizgi film ve filmlerde bu tür olayların verilmiş şekline daha fazla dikkat edilmesi gerektiğini söyledi. Şahin, “İstismar vakalarının verilmiş tarzı bile zaman zaman belki de kafalarında insani duyguları barındırmayan mahluklar için hareket tarzı belirleyebilecek yöneline sebep olabilmektedir. Anlatış şekliyle bunun yaygınlaştırılmasına fırsat vermemek bizim elimizde” dedi.¹¹⁹

20 Ocak 2022

- RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, FOX Ana Haber sunucusu Selçuk Tepeli’nin “hükümete yönelik sözlerinin tarafsızlık ilkesinin ihlali olduğu” gerekçesiyle kanal hakkında inceleme başlattıklarını duyurdu. “Kamuoyunun yanlış yönlendirildiğini” savunan Şahin, “Tarafsızlık, medya kuruluşlarının haber bültenlerinde basın etiğinin gereğidir. FOX Ana Haber sunucusunun adeta muhalefet lideri gibi davranması kabul edilemez. 6112 sayılı Yasa bunu emreder. İlgili sunucunun kamuoyunu yanlış yönlendirme çabaları hakkında inceleme başlatılmıştır”¹²⁰ dedi. Tepeli, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ekonomi politikalarını eleştirerek özelleştirilen ve vergi muafiyetinden yararlanan patronların zenginleştiğini söylemiş ve yayında “Nerede bu paralar kardeşim” diye seslenmişti.¹²¹

21 Ocak 2022

- RTÜK Başkan Yardımcısı İbrahim Uslu, “Şahane Bir Şey Yaşamak” şarkısındaki “Selam söyleyin o cahil Havva ile Adem’e” sözleri nedeniyle Sezen Aksu’nun söz konusu şarkısının yayınlanmaması için müzik yayını yapan kanalları arayarak uyarılarda bulundu. “Aksu’nun kamuoyu gündemine gelen şarkısı ile alakalı bir uyarıda bulduk” diyen Uslu, “Katiyen ‘Aksu yayınlamayın’ diye bir talimatımız olmadı zaten hukuken böyle bir yetkimiz de yok. Şarkı incelemeye alındı, takdiri kuruluşların kendilerine ait olmak üzere mağdur olmamaları için tedbirli davranmaları konusunda ikaz ettik.”¹²² Çünkü bu defa bir sorun tespiti varsa ve işlem yapmamız gerekecek, durup dururken kuruluşlar idari para cezaları ile muhatap olacaklar. Bu arada sadece bu şarkı ile de ilgili değil milli manevi değerler konusunda gerekli hassasiyeti korumayan tüm müzik parçalarının çalınmaması konusunda da genel bir ikazda bulduk. Biz yayın kuruluşlarını genelde mağdur olmamaları için önden uyarırız. Biz ikaz ettik, takdir medya kuruluşlarımızdır” dedi.¹²³

23 Ocak 2022

- RTÜK üyesi İlhan Taşçı, Üst Kurul’un RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’in çağrısıyla olağanüstü toplantı yapacağını duyurdu. Taşçı, “RTÜK Başkanı, Çarşamba günü olağan toplantı olmasına rağmen yarın saat 12’de Üst Kurulu olağanüstü toplantıya çağırdı! Amaç Sedef Kabaş’ın sözleri nedeniyle *Tele1*’e

¹¹⁷ <https://www.medyafareasi.com/foto-galeri/ceza-alan-unlu-komedyen-hasan-can-kaya-rtuke-acti-agzini-yumdu-gozunu/979005/8>

¹¹⁸ <https://www.sonmuhur.com/gundem/rtuk-ten-lisanssiz-radyolara-uyari-h95592.html>

¹¹⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/rtuk-cocuk-dostu-yayincilik-calistayi-duzenledi-haber-1548833>

¹²⁰ https://twitter.com/ebekirsahin/status/1483908365801725963?t=d2D1Z_oaaUy3M5oaQIL_Qg&s=19

¹²¹ <https://t24.com.tr/haber/tarafsizlik-basin-etiginin-geregidir-diyen-rtuk-baskani-fox-tv-sunucusu-selcuk-tepeli-hakkinda-inceleme-baslatildi,1009265>

¹²² <https://www.birgun.net/haber/rtuk-ten-kanallara-sezen-aksu-tehdidi-374069>

¹²³ <https://t24.com.tr/haber/rtuk-ten-kanallara-sezen-aksu-tehdidi-agir-yaptirimlarla-karsilasabilirsiniz,1009595>

haddini bildirmek. Kabaş tutuklu! Bu neyin telaşı? Amaç belli Saraydan gelen talimatı bir an önce yerine getirmek”¹²⁴ mesajını paylaştı.¹²⁵

24 Ocak 2022

- *RTÜK, FOX TV* Ana Haber sunucusu Selçuk Tepeli'nin açıklamaları nedeniyle kanala yüzde üç idari para cezası verdi. *RTÜK* üyesi Okan Konuralp, “*RTÜK*, ‘Toplumu kin ve düşmanlığa tahrik ettiği, nefret duyguları oluşturduğu’ iddiasıyla Uğur Dündar’ın sunduğu Demokrasi Arenası’na beş hafta program durdurma ve yüzde beş para cezası verdi. Ceza, yorumları nedeniyle tutuklanan gazeteci Sedef Kabaş’ın konuk olduğu program için. *RTÜK* Başkanı’nın açıklamaları ile Kabaş’ın gözüaltına alınmasına gösterilen tepkilere sahne olan ikinci yayın nedeniyle de yayıncı kuruluş *Tele1*’e ek olarak yüzde üç para cezası daha verildi. *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin’in basın etiğine uymamakla itham ettiği Tepeli’nin yorumları gerekçe gösterilerek *FOX* için de yüzde üç para cezasına hükmedildi. Sezen Aksu’nun yorumladığı Kemal Burkay’ın dizelerine atfen son sözüm, Hiç merak etmeyin! İklim değişecek, Akdeniz olacak. Gülümseyin” dedi.¹²⁶

- *RTÜK*, Kurul kararıyla gazeteci Sedef Kabaş’ın “Demokrasi Arenası” programındaki sözleri sonrası olağanüstü toplanarak, *Tele1*’e para cezası, programa ise beş hafta yayın yasağı uygulanmasına karar verdi. Uğur Dündar’ın *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin’i eleştirmesi nedeniyle de yüzde üç idari para cezasına oyçokluğuyla karar verildi. Kararı sosyal medya hesabından duyuran *RTÜK* Üyesi İlhan Taşçı, “İşte düşünce özgürlüğü, işte ifade özgürlüğü” dedi.¹²⁷

30 Ocak 2022

- *Resmi Gazete*’de “Basın ve Yayın Faaliyetleri” konusunda yayımlanan genelgenin ardından *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin, hızla harekete geçeceklerinin mesajını vererek, “*RTÜK* olarak bizleri bir millet kılan değerlerimize her daim sahip çıkacak, bu amaçla hareket eden tüm yayın kuruluşlarını da teşvik etmeye devam edeceğiz” dedi.¹²⁸

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler

2 Ocak 2022

- Gazeteci Hayri Demir’in, Gazeteciler Cemiyeti’nin desteğiyle hazırladığı Aralık ayı “Haberin Bedeli” raporuna göre, 10 ayrı kentte görülen 36 ayrı davada en az 67 gazetecinin yargılamasına devam edildi.¹²⁹ Bir aylık dönemde yargılanan 67 gazetecinin hapis ve ikisi ağırlaştırılmış müebbet olmak üzere üç kez müebbet hapisle cezalandırılmaları talep edildi. Görülen duruşmalardan altısı karara bağlandı. Sekiz gazeteciye hapis cezası verildi. Bir gazeteci hakkında verilen dokuz aylık hapis cezası dört bin 500 lira para cezasına çevrildi. Yargılanan gazetecilerin 25’i hakkında ise beraat kararı verildi. Rapora göre, bir aylık dönemde en az 11 gazeteci ve medya çalışanı gözüaltına alındı. Yedi gazeteci hakkında yeni davaların açıldı. Üç gazeteci hakkında da yeni soruşturmalar başlatıldı.¹³⁰

- Basın Konseyi’nin 2021 yılı Basın Özgürlüğü Raporu’nda, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişle birlikte iktidarın ‘tek adam’ yönetimine evrildiği bu süreçte, ‘tek sesli’ medya yaratma planı, 2021 yılında ivme kazandı” denildi. Raporda, “Kamu gücü kullanılarak ulusal medyanın yüzde 95’ini tam kontrolüne alan iktidar, ‘muhalif’ medyayı çökertmek için *RTÜK*, *BİK* ve Yargıyı aparat olarak bu yıl da sınırsızca kullandı. Okunmayan, izlenmeyen iktidar medyası, 2021 yılında yine kamu kaynaklarıyla fonlanarak ayakta tutuldu. Bunlar *RTÜK*’ün idari para ve *BİK*’in resmi ilan kesme cezalarından muaf. Eleştirel ve bağımsız yayın yapan medya kuruluşları ise *RTÜK* ve *BİK* cezaları, artan girdi maliyetleri ve uydu kiralari karşısında yaşam savaşı vermeye devam etti. Türkiye’de yayınlanan gazete ve televizyon sayısı bir iki yıl içinde neredeyse yarı yarıya azaldı. Medyanın yüzde 95’ini tam kontrolü altında tuttuğu iktidar, söz dinleyen, emir komuta içinde manşetler atan, yayınlarda iktidar övgüsü eksik etmeyen gazete ve televiz-

¹²⁴https://twitter.com/ilhantasci/status/1485236539726745601?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1485236539726745601%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5E%1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.cumhuriyet.com.tr%2Fturkiye%2Frtuk-uyesi-tasci-ust-kurulu-olaganustu-toplantiya-cagirdi-1902258

¹²⁵ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/rtuk-uyesi-tasci-ust-kurulu-olaganustu-toplantiya-cagirdi-1902258>

¹²⁶ <https://t24.com.tr/haber/rtuk-ten-tele-1-ve-fox-tv-ye-ceza,1010207>

¹²⁷ <https://tele1.com.tr/rtukten-tele1-ye-ceza-yagdi-550982/>

¹²⁸ <https://www.birgun.net/haber/abluka-genelgesi-375213>

¹²⁹ <https://m.bianet.org/bianet/medya/255615-aralik-2021-67-gazeteci-yargilandi-8-ine-14-yil-hapis-cezasi-verildi>

¹³⁰ https://bianet.org/system/uploads/1/files/attachments/000/003/520/original/Haberin_Bedeli_Aralik%4%Bik_2021_Raporu.pdf?1641112685

yonlara desteğini sürdürürken, geride kalan yüzde beşin susturulması için elinden geleni hayata soktu. Sosyal medya için ise, iktidar ‘düşman hukuku’ anlayışıyla yasal düzenleme yapıp susturma planlarına devam etti” denildi.¹³¹

4 Ocak 2022

- İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı’nın (TİHV), Artvin’de dönemin başbakanı Erdoğan’ın mitingi öncesi düzenlenen eylemde polislin sığıdığı biber gazı sonucu ölen Metin Lokumcu için yapılan ortak açıklamada, kamuoyunu davayı izlemeye çağırdı. Açıklamada, “Nihayetinde, davayı gören Trabzon 2. Asliye Ceza Mahkemesi 28 Haziran 2021’de yapılan duruşmada, suçun görev alanını aştığından bahisle görevsizlik kararı vermiş ve dava, olması gerektiği gibi Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderilmiştir. Toplumsal olaylarda gaz kullanımının engellenmesi ve cezasızlıkla mücadele için ciddi öneme sahip bu davayı izlemeyi sürdürecektir ve ölümüne yol açan asli nedenin aşırı/yoğun/ölçsüz kimyasal gaz kullanımı olduğu bilimsel raporlar ile kanıtlanan Lokumcu için adalet istemeye devam edeceğiz” denildi.¹³²

- Sanat Meclisi’nin “2021 yılının son ayında yaşanan hak ihlalleri raporu”na göre ülke çapında toplam 117 hak ihlali, baskı, yasak, saldırı ve tahrip yaşandığı belirtildi. Sahne sanatlarının yılın bir bölümünde izleyicisiyle buluşmadığı bir yılda sanata yoğun bir baskı ve yasak bilançosu yaşandığı vurgulanarak “Toplam 117 kez yıl içinde sanat alanında hak ihlali, baskı, yasak, saldırı ve tahrip yaşandı. 2021’de birkaç ay pandemi nedeniyle etkinliklerini gerçekleştiremeyen sanat alanı yıl boyunca baskılardan, hapis cezalarından ve saldırılardan yakasını kurtaramadı. Önümüzde yeni bir yıl duruyor. Ancak gerek sağlık koşulları gerekse ülke çapında yaşanan ağır devlet baskısı ve ekonomik kriz umutlanmamızın önünde bir dağ yığını gibi duruyor. Sanat alanı 2022’de yoğun bir ekonomik kriz, devlet baskısı ve salgın hastalığın yeni varyasyonları ortasında etkinliğini nasıl sürdürecektir ve üretimini nasıl yapacak. Önümüzde duran bu soruya sağlam yanıtlar bulamazsak işimiz oldukça zor” denildi.¹³³

- KONDA Araştırma’nın Sivil Hak Savunucuları (CDR) için hazırladığı 2021 Türkiye Toplumunda İnsan Hakları Algısı ve Farkındalığı Raporu’na göre, Türkiye’de insan haklarını yüzde 56’lık oranla en fazla siyasetçiler ihlal ederken, ikinci sırada yüzde 32’lik oranla medya yer alıyor. Toplumun yüzde 15’i AKP’nin, yüzde dokuzu CHP’nin, yüzde yedisi İyi Parti’nin insan hakları sorununu çözebileceğini düşünüyor. Buna karşın yüzde 38 gibi çarpıcı bir oran, Türkiye’nin insan hakları alanında bir gelişme kaydedemeyeceğini ifade ediyor. Topluma göre en önemli üç insan hakkı ise yaşama hakkı, ifade ve düşünce özgürlüğü ve iyi bir eğitime erişim hakkı. En az önem atfedilen haklarsa örgütlenme, protesto, toplantı ve gösteri hakkı oldu.¹³⁴

- Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG), 2021 Yılı Gazetecilere Yönelik Hak İhlalleri Raporu’nda, “İlkel bir kurum halini alan ve sansür kurulu gibi çalışan RTÜK, 2021 yılında da medya organlarının korkulu rüyasıydı. Yıl içerisinde iktidara muhalif diyebileceğimiz yayın organlarının pek çok yayını RTÜK tarafından cezalandırılarak, susturulmaya çalışıldı” denildi. Raporda, “BİK marifetiyle gazetelere ilan kesme cezaları verilerek, iktidar medyası gibi davranmayan gazeteler ekonomik olarak etkisizleştirilmeye çalışıldı. Onlarca gazeteci yeni bir yılı daha hapiste, dört duvar arasında karşılamak zorunda kaldı. Gazetecileri sahadan koparmak için her türlü yol deniyor. İktidarın belirlediği çizginin dışına çıkan hiçbir gazeteci rahat çalışma imkanı bulamıyor. Yılın sonuna doğru halk röportajları yapan dijital medya çalışanlarının nasıl sahadan koparılmaya çalışıldığına tanıklık ettik. İktidarın yaklaşımı, baskılar ve basın özgürlüğü açısından yaşananlar bizlere gösteriyor ki Türkiye, gazeteciler için bir cezaevi konumundadır. Bu durum cezaevinde olmayan gazeteciler için de geçerliliğini korumaktadır. Çünkü dışarıdaki gazeteciler de özgür bir ortamda mesleklerini icra etme imkanı bulamamaktadır” denildi.¹³⁵

5 Ocak 2022

- İHD Van Şubesi ile Serhat Göç ve Araştırma Derneği tarafından yapılan araştırma çalışmaları, basın haberleri ve kurum raporlarına göre, son üç yılda bölgede 160 mülteci hayatını kaybetti. Son üç yıl-

¹³¹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/iste-turkiyenin-aci-karnesi-2021-yili-basin-ozgurlugu-raporu-yayimlandi-1897184>

¹³² <http://www.agos.com.tr/tr/yazi/26618/ihd-ve-tihvden-metin-lokumcu-davasi-icin-ortak-cagiri>

¹³³ <https://www.gebzehaber.net/2021/11/17/hak-ihlali-yasandi-81795h.htm>

¹³⁴ <http://www.agos.com.tr/tr/yazi/26615/kondadan-yeni-arastirma-turkiye-toplumunda-insan-haklari-algisi-ve-farkindaligi>

¹³⁵ <https://www.gazeteduvar.com.tr/dfg-2021-gazeteciler-icin-zorlu-bir-yil-oldu-haber-1547965>

da 49 göçmenin donarak, 68'inin Van Gölü'nde boğularak, 42'sinin trafik kazalarında ve birinin de ateşli silah sonucu hayatını kaybettiği bildirildi.¹³⁶

6 Ocak 2022

• Medya Özgürlüğü Hızlı Müdahale (MFRR) Ocak-Haziran 2021 İzleme Raporu'nda, AB üye devletleri ve aday ülkelerde gazetecilere yönelik saldırılar kayıt altına alındı. Rapora göre, sözlü saldırılardan yasal saldırılara kadar toplam 26 ülkede 436 kişi veya medya kuruluşunu etkileyen toplam 272 olay yaşandı. Yaygın ihlal, yüzde 26.8 ile yıldırma ve tehdit olurken onu yüzde 12.1 ile yaralanmayla sonuçlanmayan fiziksel saldırılar takip etti. Medya çalışanlarına yönelik hakaretler ise yüzde 10.7 ile üçüncü en yaygın tehdit oldu. Raporda, yüzde 41.2 ile özel şahıslar saldırıların ana kaynağı veya failleri olmaya devam etti. Bunu yüzde 17.6 ile polis veya devlet güvenlik güçleri, yüzde 14 ile hükümet veya kamu görevlileri izledi. Komplo teorisyenleri ve aşırı sağ gruplar, özellikle aşı karşıtı hareketlerin güçlü olduğu ülkelerde, 65 farklı gazeteciye etkileyen, özel kişiler veya bilinmeyen kaynaklar tarafından Covid-19 ile bağlantılı gazetecilere yönelik saldırı, saldırganlık ve yıldırma içeren 55 olayda gazetecilere saldırıldı, sözlü tacizde bulunuldu ve taciz edildi. 48 olayda polis memurlarının veya devlet güvenlik güçlerinin gazetecilik çalışmalarını engellediği veya basın çalışanlarına karşı saldırgan davrandığı tespit edildi.¹³⁷

7 Ocak 2022

• Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü dolayısıyla yayımladığı açıklamada, "Gazetecilik mesleğini suç gören anlayıştan vazgeçilmesini, cezaevindeki gazetecilerin serbest bırakılmasını, gazetecilerin çalışmasının ve örgütlenmesinin önündeki engellerin kaldırılması" talep edildi. Açıklama kapsamında ayrıca TGC Basın Müzesi Bilgi ve Belge Merkezi'nin hazırladığı rapora değinildi. Rapora göre, 2021 yılında gazetecilere 284 dava açıldı. Gazetecilerin haberlerine, videolarına, köşe yazılarına ve attıkları *tweet*lere 141 engelleme kararı getirildi. 19 olayda 24 gazeteci gözaltına alındı. 34 gazeteci hala cezaevinde. 2021 yılında 390 gazeteci işten çıkarıldı. 139 gazeteci baskılar nedeniyle istifa etti. RTÜK, FOX TV, Halk TV, Tele1, KRT ve Habertürk'e 71 kez para cezası beş kez yayın durdurma cezası verdi. Gazetecilerin hedef gösterildiği 120 olayda 146 gazeteci sözlü ve fiziksel saldırıya uğradı.¹³⁸

10 Ocak 2022

• Amed Emek ve Demokrasi Platformu, 8 Kasım 2021'den beri tutuklu bulunan Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şube Yöneticisi Gülhan Tekin, Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim Sen) Genel Merkez Denetleme Kurulu üyesi Arzu Koç, beraberinde tutuklanan 12 siyasetçi ve sendikalı için yaptıkları açıklamada serbest bırakılmalarını talep etti. SES Diyarbakır Şubesi Eşbaşkanı Yıldız Ok Orak, 19 yıllık AKP iktidarının, kendisi gibi düşünmeyen herkesi "terörist" ilan ederek düşmanca yaklaştığını belirtti. Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan sendikal faaliyetlerinin kriminalize edildiğine dikkat çeken Ok Orak, "Geçmişte birlikte hareket ettiklerini dahi şimdi çıkarları uyuşmayınca terörist ilan ederek iktidardaki ömrünü uzatmaya çalışan AKP, her gün daha da derinleşen siyasal ve ekonomik krizin sorumluluğunu, emekçilere ve halka yüklemektedir" dedi. SES Eş Genel Başkanı Hüsnü Yıldırım da "Biz yaşamayı ve yaşatmayı seçtik. Bugün burada yaşadığımız haksız hukuksuz tutuklamaları bir an önce sonlandırılmasını talep ediyoruz" dedi.¹³⁹

• Boğaziçi Üniversitesi akademisyenleri, anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle Prof. Dr. Naci İnci'nin rektör olarak atanmasına ilişkin 21 Ağustos 2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararının iptali için 19 Ekim 2021 tarihinde Danıştay'a yaptıkları başvuru ardından İnci'nin yaptığı iki dekan atamasına karşı da dava açtı. Davaya ilişkin "Boğaziçi Üniversitesi akademisyenleri olarak demokratik, özgür ve özerk üniversite talebimizi farklı yollarla dile getirmeyi sürdürüyor ve hukuk mücadelemize aynı sorumluluk ve tutarlılıkla devam ediyoruz" açıklaması yapıldı.¹⁴⁰

• Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) 2021 Medya İzleme Raporu'na göre; 219 gazeteci, mesleklerinden dolayı çeşitli suçlamalarla yargılandı. 75 gazeteci darp edildi ve 32 gazeteci gözaltına alındı. 2021 yılında gazeteciler ve basın kuruluşlarına ilişkin 179 dava görüldü. Bu davalarda 219 gazeteci yargılandı. Bazı gazeteciler birden çok davada hakim karşısına çıktı. Yargılamalar neticesinde mahkum olan

¹³⁶ <https://www.rudaw.net/turkish/kurdistan/050120226>

¹³⁷ <https://www.evrensel.net/haber/452020/gazetecilere-yonelik-saldiri-en-cok-asi-karsiti-gosterilerde-yasandi>

¹³⁸ <https://www.evrensel.net/haber/452140/tgden-calisan-gazeteciler-gunu-aciklamasi-gazetecinin-ozgur-olmadigi-ulkede-demokrasiden-soz-edilemez>

¹³⁹ <http://mezopotamyaajansi35.com/EKONOMI/content/view/158173>

¹⁴⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/bogazici-universitesi-akademisyenlerinden-atamalara-karsi-iki-yeni-dava-haber-1548703>

gazetecilere hapis cezası verildi. Gazeteciler, başta siyasiler olmak üzere çeşitli kesimler tarafından 27 kez tehdit edildi. Çoğunluğu toplumsal olayları takip sırasında 75 gazeteci saldırıya uğradı, darp edildi. RTÜK, 2021 yılında ulusal kanallara toplam 74 ceza kesti.¹⁴¹

- İnsan Hakları Derneği, 10 Ocak, Çalışan Gazeteciler Günü'nde, Türkiye'de yargılanan basın mensuplarının durumuna ilişkin mesajında, "Gazeteciler, baskı, tehdit, hedef gösterme, fiziki şiddet, soruşturma, ceza ve tutuklama kısıncında yaşamaya zorlanıyorlar ve işlerini yapmaları engelleniyor" dedi. Açıklamada, "Gazeteciler basın ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilecek haberleri ve yazıları nedeniyle; 'terör örgütü üyeliği'nden, 'Cumhurbaşkanı'na hakaret'e kadar değişik suçlamalarla karşılaşılıyor, baskı, hakaret, psikolojik- fiziki şiddet ve ayrımcılığa maruz kalıyor, hedef gösteriliyor, yargılanıyor, tutuklanıyor, öldürülüyor, işten çıkarılıyor, güvencesiz ve düşük ücretle çalışmaya ve bu büyük baskıyla iktidara biat etmeye zorlanıyorlar" denildi.¹⁴²

- Kastamonu Gazeteciler Cemiyeti (KGC) Başkanı ve Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu (TGK) Yönetim Kurulu Üyesi Erkan Yılmaz, medya sektörünün "darboğazdan geçtiğini" ve bu nedenle resmi ilan fiyat tarifesinin güncellenmesi gerektiğini belirtti. Yılmaz konuya ilişkin, "10 Ocak'ı, yaşanan sorunlar ve geri alınan haklar nedeniyle bayram değil dayanışma günü olarak görüyoruz. Gazetelerimiz çok zor durumda. Gazete maliyetlerini oluşturan kağıt, kalıp ve mürekkep başta olmak üzere tüm malzemelerin döviz cinsinden fiyatları artıyor. Dövizde sağlanan kur düşüşü ne yazık ki malzeme fiyatlarına yansımada" dedi.¹⁴³

11 Ocak 2022

- Özgür Kadın Hareketi (Tevgera Jinên Azad) Dönem Sözcüsü Ayşe Gökkan'ın da aralarında bulunduğu altı kadın mahpus, cezaevinde yaşadıkları hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanlığı'na dilekçe gönderdi. Dört sayfalık dilekçede; açık görüş hakları, beslenme sorunları, koğu aramalarında keyfi hukuksuzluk, kötü koşullar, mahremiyet haklarının ihlali gibi yaşadıkları birçok soruna dikkat çekilirken, Adalet Bakanlığı'nın dilekçeye verdiği yanıt ise cezaevlerinde bulundurulabilecek eşya yönetmeliği oldu.¹⁴⁴

- HDP Grup Başkanvekili Meral Daniş Beştaş, Meclis'te düzenlediği basın toplantısında "Tek sesli, tek kumandalı, tek manşetli bir medya isteyen AKP iktidarı, medya sermayesinin yüzde 90'ını kontrol altına almıştır" dedi. Siyasal iktidarın her gün gazeteciler üzerinde baskısını arttırdığını belirten Beştaş, "Kontrol edemedikleri gazete dergi, televizyon ve radyo kanallarını ise cezalar ve RTÜK eliyle susturmaya çalışıyorlar. Haberler, soruşturma ve tutuklama gerekçesi olabilir. Mesleğin onurunu koruyan, kalemi yere düşürmeyen, soru sorma cesaretini hala gösteren ve hakikat peşinde koşmaktan vazgeçmeyen gazetecilerin gününü kutluyorum. Basın kartlı, basın kartsız gazetecilik ayrımının da AYM kararına rağmen sürdürüldüğünü ifade etmek istiyorum" dedi.¹⁴⁵

12 Ocak 2022

- İfade Özgürlüğü Derneği kurucusu, hukukçu Prof. Dr. Yaman Akdeniz, AYM'nin internet haberlerine erişim yasağına ilişkin pilot kararına ilişkin değerlendirmesinde, "Bir yandan 'yapısal hata var' demesini pozitif olarak değerlendiriyoruz. Ama öbür taraftan 'ben buna bir yıl bakmayacağım' diyerek, topu yasama organına attı. Halbuki, AYM'den beklenen, madem bu sorunları tespit ettin, maddeyi iptal et. Ama mademki etmedin, tabii ki yasama organına tavsiyede bulunabilirsin, konuyu geniş kapsamlı değerlendirmişsin, ama o zaman yasama organını beklemeden, ya da yasama organına süre vermeden, arka arkaya benzer kararları vermesini beklerdim. Seçimler olurken de, bu engelleme kararları, sulh ceza hakimleri tarafından verilecek ve bu da hükümeti rahatlatacak. Bir yandan sansür bütün hızı ile sürerken, AYM Mahkemesi bununla uğraşmayacak, en azından bir yıl başka işlere bakacak" dedi.¹⁴⁶

- Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi, basın açıklaması yaptığı esnada öldürülen dönemin Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi davasında, önceki celse verilen ara kararların yerine getirilmesi için tekit ve bu celse kamera kayıtları ile İçişleri Bakanlığı raporuyla ilgili sunulan taleplerin kabulüne, keşif talebinin daha sonra değerlendirilmesine karar verdi. Mahkeme, ayrıca Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB)

¹⁴¹ <https://www.dunya.com/gundem/tanrikuludan-10-ocak-calisan-gazeteciler-gunu-raporu-haberi-645459>

¹⁴² https://tr.euronews.com/2022/01/10/cal-san-gazeteciler-gunu-covid-19-doneminde-bas-n-mensuplar-na-yonelik-bask-arti?utm_source=Bundle&utm_campaign=feeds_news&utm_medium=referral?utm_campaign=Bundle&utm_medium=referral&utm_source=Bundle

¹⁴³ <http://www.kastamonugazetesi.com.tr/kgc-baskani-yilmaz-yerel-basin-olarak-cok-zor-bir-surecten-geciyoruz/>

¹⁴⁴ <https://www.evrensel.net/haber/452369/kadinlar-cezaevlerindeki-hak-ihlallerini-bakanliga-anlatt-cevap-esitya-yonetmeligini-hatirlatmak-oldu>

¹⁴⁵ <https://yenicizgihaber.com/haber/hdpli-bestas-turkiye-basin-ozgurlugun-de-ulke-arasinda-153-uncu-sirada-haberi-156500.html>

¹⁴⁶ <https://t24.com.tr/yazarlar/fusun-sarp-nebil/prof-dr-yaman-akdeniz-aym-nin-pilot-karari-bir-sene-bekletmesi-anlamsiz,33791>

katılma talebinin kabulüne, Bursa Barosu'nun katılma talebi, Ahmet Davutoğlu'nun tanık olarak dinlemesi talebi, savcı Kenan Karaca hakkında yapılan suç duyurusu reddine karar verdi. Sanıkların tutukluluk talepleri ile ihbar mektubu ve içeriğinde adı geçen polis memurlarının dinlenmesi taleplerini de reddeden mahkeme, davayı 15 Haziran'a erteledi.¹⁴⁷

13 Ocak 2022

- Mülkiyeliler Birliği ve İLEF Mezunlar Vakfı, Prof. Dr. Metin Kazancı'nın Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki derslerine son verilmesine, "Üyemiz ve hocamız Kazancı'nın maruz kaldığı yargısız infazı, linç ve derslerinden el çektilmesini kınıyoruz" tepkisini gösterdi. Mülkiyeliler Birliği'nin açıklamasında, "Kazancı'nın dersinde başörtülü bir öğrenciyle yaşadığı iddia edilen diyalog nedeniyle Ankara Üniversitesi yönetimi, hiçbir soruşturma yürütmeden, savunma hakkını yok sayarak, yargısız infaz pratiği sergileyerek ders vermesini engellediğini duyurmuştur. Ankara Üniversitesi yönetiminin siyasi ve keyfi bir kararla bir öğretim üyesinin emeğini nasıl değersizleştirebildiği bir kez daha gözler önüne serilmiştir" denildi. İLEF Mezunlar Vakfı'nın açıklamasında, "Türkiye'de halkla ilişkiler alanının duayenlerinden Kazancı Hoca'nın Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde lisans düzeyinde vermekte olduğu Kamusal İlişkiler dersi kapsamında meydana geldiği iddia edilen bir olay gerekçe gösterilerek içine düşürüldüğü durum hepimizi üzmüştür. Kazancı'yı tanımayan, akademik çalışmalarından habersiz, niteliği, niyeti ve maksadı hakkında hiçbir fikri olmayan kişilerden kaynaklı bu davranışları hocamızın hiçbir şekilde hak etmediğini düşünüyoruz" denildi.¹⁴⁸

- İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (HRW) 752 sayfalık dünya raporunda, yaklaşık 100 ülkedeki insan hakları uygulamaları değerlendirildi. İnsan Hakları İzleme Örgütü Avrupa ve Orta Asya Direktörü Hugh Williamson, "Cumhurbaşkanı Erdoğan geçtiğimiz yıl Türkiye'yi uluslararası insan hakları hukukunun sunduğu çerçevenin dışına çıkararak bir rota izledi" dedi. Türkiye'de 58 gazetecinin "gazetecilik çalışmaları veya medyayla ilişkileri nedeniyle hapiste olduğu" veya "terör suçlarından" hüküm giydiği kaydedildi. Ankara'nın, Akdeniz'deki orman yangınları sonrası "sosyal medya aracılığıyla dezenformasyonu iki ila beş arasında hapis cezasıyla cezalandırılacak suç haline getirerek" sosyal medya üzerindeki kısıtlamaları daha da sıkılaştırma planlarının sinyali verildiği dile getirildi.¹⁴⁹

14 Ocak 2022

- Bursa Kadın Meclisi, Osmangazi Belediyesi'nin kadın çalışanların kıyafetlerine yönelik yönetmeliğine ilişkin, "Hayatıma, hakkıma, kararım karışma" sloganıyla tepki gösterdi.¹⁵⁰ Bursa Kadın Meclisi'nin belediye önünde yaptığı eylemde, "Osmangazi Belediyesi'nin getirdiği bu düzenlemeleri kabul etmiyoruz. 2022 yılında, bir belediyenin kadınların 'dar kot' giymesini yasaklaması söz konusu olamaz. Getirilen bu kıyafet yasakları iş düzeni ve disiplinden ziyade kadınları kısıtlamakla ilgilidir" denildi. Belediye 12 Eylül darbesi dönemi getirilen kılık kıyafet yönetmeliğine dayanarak yaptığı düzenleme ile kadınların dizden yukarı etek, kolsuz ve açık yakalı gömlek, elbise, dar kot ve benzeri pantolon, sandalet giymesini yasaklamıştı.¹⁵¹

- Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler ve İletişim Fakültesi'nde ders veren Prof. Dr. Metin Kazancı, Ankara Üniversitesi tarafından derslerine son verilmesi kararına, "Üniversite Rektörü benim derslerimi sonlandırmış, üniversite ile ilişkiyi kesmiş. Oysa beni ne aradılar ne sordular, idam mahkumuna bile son sözleri sorulmaz mı yahu?" tepkisini gösterdi. Kazancı, gazeteci Nursun Erel'e verdiği röportajda, "Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Kamusal İlişkiler dersini veriyorum, kimsenin türbanına şusuna busuna karışmam. Niye türban taktın, takmadın diye sormam. Burası akademi, özgürlükçü bir ortamdır. Türbana karşıyım lafını kesinlikle kullanmadım. *Yeni Şafak*'ta 'siz kim oluyorsunuz da türbana karşıyorsunuz, nasıl türbanı sorgulayabilirsiniz?' şeklinde yazılar yayınlandı, o yazıdan dört gün sonra da Ankara Üniversitesi Rektörlüğü kamuoyuna yaptığı duyuruyla görevime son verdi. Dünyanın nasıl döndüğünü bilmeyen, öğrenmemiş adamlar ahkam kesiyorlar. 80 yaşındayım, 55 yıldır ders veriyorum. Ahkam kesenler kesme-

¹⁴⁷ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/tahir-elci-davasinda-yeni-gelisme-mahkemede-davutoglu-tanik-olarak-dinlensin-talebi-1899607>

¹⁴⁸ https://ankahaber.net/haber/detay/mulkiyeliler_birligi_ve_iletisimliler_vakfından_ankara_universitesine_metin_kazancı_tepkisi_70191

¹⁴⁹ <https://tr.euronews.com/2022/01/13/hrw-erdogan-yonetimi-turkiye-nin-insan-haklar-sicilini-onlarca-y-l-geriye-goturdu>

¹⁵⁰ <https://twitter.com/bkmucadelesi/status/1481666130313941000?s=24>

¹⁵¹ <http://esitlicifeminizm.org/hareket/294/bursa-kiyafet-yasaklarina-sessiz-kalmiyor>

ye devam etsin, onların bugün alfabeği çözer gibi bilmeye çalıştıkları, öğrenmeye çalıştıkları şeyler benim unuttuklarımdır” dedi.¹⁵²

- Alevi Vakıfları Federasyonu (AVF), Alevilere hakaret ettiği iddiasıyla İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Meclisi’nin AKP’li üyesi Muhammet Kaynar hakkında “halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama” ve “nefret” suçlarından dava açılması talebiyle İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusunda “Kaynar, 10 Ocak 2022’de Alevi-Bektaşî yurttaşlarımızı ayrımcılığa maruz bırakan bir konuşma yapmıştır. Bu konuşma, ülkenin yurttaşları olan Alevi-Bektaşî yurttaşları derinden yaralamıştır” denildi.¹⁵³

- Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti (FHGC) Başkanı Semih Erdem, internet yasasının acilen çıkarılması gerektiğini belirterek, “Sektörde yapılacak olan bu çalışmalar sonucu toplumun ihtiyacı olan tarafsız haberciliğin gerçekleşmesi sağlanırken, özel hayatın gizliliğinin ihlali, şantaj habercilik, cevap ve düzeltme haklarının korunması gibi sorunlu alanlara çözüm bulunacaktır” dedi.¹⁵⁴

- *Anayurt* muhabiri Demet Aran, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği’ne (MLSA) verdiği röportajda, Emniyet Genel Müdürlüğü’nün (EGM) ses ve görüntü alınmasını yasaklayan genelgesinin Danıştay tarafından durdurulmasına rağmen haber takibinde polis engeliyle karşılaştığını öne sürdü. Aran, söz konusu genelge hakkında 11 Kasım’da yürütmeyi durdurma kararı verilmesine rağmen, 18 Kasım’da Ankara Kurtuluş Parkı’nın TED Üniversitesi’ne devredilmesi olayını takip ederken polis engeliyle karşılaştığını belirterek, “Kimi zaman eylemciler engellenmeden önce, biz gazeteciler polis engeliyle karşılaşıyoruz. O yüzden Danıştay’ın kararının ardından engellemelerin sona erdiğini söyleyemem. Eylem yapanlar TED Üniversitesi önünde beklediği için polis bize ‘Siz Kurtuluş Parkına gidin, siz gitmeyince onlar da gitmiyor’ dedi. ‘Haber burada, neden gidelim?’ dediğimizde de tartışma başladı. Polis, Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IFJ) tarafından verilen basın kartından bile haberdar değil. Bir arkadaşımız IFJ kartını gösterdiğinde polis, ‘O kurum kartı’ dedi. Polis, tepki çeken ‘Basın da söz dinlesin’ ifadesini de burada bizi engellerken sarf etmişti” dedi. *Jinnews* muhabiri Öznur Değer’de Danıştay’ın kararının sahada polis tarafından dikkate alınmadığını söyleyerek Danıştay kararına rağmen, özellikle sokak eylemlerini takip ederken polisler tarafından baskı, şiddet, engellenme ve gözaltı işlemlerine maruz kalabiliyoruz” dedi. Emniyet’in genelgesinin ve bu fiili uygulamaların yasal bir dayanağının olmadığını dile getiren TGS Hukuk Biriminden Avukat Ülkü Şahin de “Maruz kalınan her bir müdahalenin peşine düşülerek, gazeteciler tarafından yargı önüne ısrarcı bir şekilde taşınması gerekiyor” dedi.¹⁵⁵

- Acun Ilıcalı, *RTÜK*’ün Hasan Can Kaya’nın *Blu TV*’deki “Konuşanlar” programına v erdiği cezaı “Platformlar konusunda *RTÜK*’ün esnek olması lazım. Hasan Can olayına gelince bu karara katılmıyorum” sözleriyle eleştirdi. Ilıcalı, “Platform para verilip üye olunan bir yer. *RTÜK*’ün koruması gereken alan çocuklarımız. Onların zehirlenmesini engellemesi lazım. Ama platformda para verilen bir yerde *RTÜK* baskın olmamalı. Hasan Can kararını son derece yanlış buluyorum. Argo konuşulan bir program, arkadaşlar da ciddi derecede bipliıyor. Ancak gündelik hayatta kullanılan kelimeler nedeniyle ceza verilmemeli” dedi.¹⁵⁶

15 Ocak 2022

- KESK “2021 Yılı Sendikal Hak İhlalleri” raporunu açıklayan Eş Genel Başkanı Mehmet Bozgeyik, “AKP örgütlenme özgürlüğünü hedef almakta, sendikal ayrımcılığı derinleştirerek üyeleri istifaya zorlamaktadır” dedi. Bozgeyik, “Ekonomik krizi, TBMM’de onaylanan 2022 bütçesinde kamu hizmetlerine ayrılan ve kamu emekçilerinin ücretlerine yapılan sefalet ücreti ‘artışından’ da net olarak görebilmekteyiz. Öte yandan AYM’nin Barış Akademisyenleriyle ilgili kararını tanınmayan Komisyon, iktidarın suçuna ortak olmuştur. Dolayısıyla sadece iktidar değil Komisyon da er ya da geç bu suçun hesabını yargı önünde verecektir. Geçici 35’inci madde eliyle şu ana kadar 98 KESK’li bakanlıklar oluru ile ihraç edilmişlerdir. Son olarak Eğitim Sen Diyarbakır üyelerinden 21’i bu şekilde işlerinden edilmiş, okul ve öğrencilerinden uzaklaştırılmışlardır. Arkadaşlarımızın dosyalarına baktığımızda suç olarak isnat edilen eylem ve etkinliklerin hemen hepsi konfederasyonumuz ya da Eğitim Sen’in kararıyla hayata geçirilen etkinlik-

¹⁵² <https://www.muhalif.com.tr/haber/dunyanin-nasil-dondugunu-bilmeyen-adamlar-ahkam-keser-oldu-37116>

¹⁵³ <https://haber.sol.org.tr/haber/alevi-vakiflari-federasyonundan-akpli-muhammet-kaynar-hakkinda-suc-duyurusu-323348>

¹⁵⁴ <https://www.elazigsonhaber.com/gundem/baskan-erdem-basin-kaderine-terk-edildi-h96582.html>

¹⁵⁵ <https://www.mlsaturkey.com/tr/emniyetin-basin-ozgurlugunu-ihlal-eden-genelgesi-ankarada-halen-yururlukte/>

¹⁵⁶ <https://www.cumhuriyet.com.tr/yasam/acun-ilicalidan-rtuke-hasan-can-kaya-tepkisi-1899974>

lerdir” dedi. Rapora göre; 2021 yılında 29 kamu görevlisi sürgün edildi, isteği dışında görevi veya görev yeri değişti, 8 kamu görevlisine kademe ilerlemesinin durdurulması kararı verildi, 20 kamu görevlisi işten çıkarıldı veya görevden uzaklaştırıldı, 17 kamu görevlisine uyarı-kınama cezası verildi ya da soruşturma açıldı, 28 kamu görevlisinin sendikal faaliyetleri engellendi. 2021 yılında 15 kez sendikal eylemler engellemelere maruz bırakıldı, 15 kamu görevlisine ilişkin sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle ifade özgürlüğü ihlalleri gerçekleşti.¹⁵⁷

16 Ocak 2022

- İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı'nın (SIDA) 2021 yılına ait yayınladığı verilere göre; *Bianet*'in sadece 2021 yılında 434 bin dolarlık ödeme aldığı görülürken, 2019-2021 arasındaki üç yılda kurumun SIDA'dan toplamda 1.8 milyon dolarlık destek gördüğü ortaya çıktı. *Bianet*'in sitesinde ise en alt kısımda küçük harflerle “Bu web sitesi IPS İletişim Vakfınca İsveç Uluslararası Kalkınma Ajansı (SIDA) desteğiyle yürütülen, ‘Haklar İçin Habercilik, Haberciler İçin Özgürlük’ -kısa adıyla BİA3-projesi kapsamında yayınlanmaktadır. Bu web sitesinin içeriği yalnızca IPS İletişim Vakfı'nın sorumluluğundadır ve hiçbir biçimde SIDA'nın tutumunu yansıtmamaktadır” ifadeleri kullanıldı. Onaylanmış hibelerini açıklayan Teksas merkezli ABD'li sivil toplum örgütü Chrest Foundation da Türkiye ile ilgili 2021 rakamlarını açıklarken, geçtiğimiz yıl bu kuruluştan fon aldığı için tartışmaların odağında kalan Ruşen Çakır'ın yönettiği *Medyascope* bu yıl listede yer almadı. Chrest Foundation 2021'de “Sivil toplum reformu çabaları etrafında farkındalık yaratmak” amacıyla Sivil Toplum ve Medya Çalışmaları Derneği'ne 59 bin dolar verdi. “İnsan hakları eğitim modülleri aracılığı ile çoğulculuk, çok kültürlülük, birlikte yaşama ve çeşitliliğin öneminin teşvik edilmesi” amacıyla da Hrant Dink Vakfı'na 75 bin dolar aktarıldı. “Kürtçe dili öğretim materyalleri üretmek” için Mezopotamya Vakfı'na 44 bin dolar, “Partizan olmayan habercilik yapılması” için de Serbestiyet isimli medya kuruluşuna 49 bin 995 dolar aktardığını açıkladı.¹⁵⁸

17 Ocak 2022

- *Habertürk* yazarı Sevilay Yılmaz, 13 Aralık'ta yayımlanan Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ile ilgili kriz çıkartan röportajı sonrasında yazmadı. Yılmaz, herhangi bir engelleme olmadığını ve özel sebepleri olduğunu aktararak, “Yazmaya kafamı yazıya vermeye fırsatım olmadı” dedi. Bakan Nureddin Nebati'nin “Sen maaş alıyorsun. En fazla neyini kaybedersin? Enflasyonun altında ezilirsin. Ama ben bütün varlığımı kaybederim bu iş düzelmezse” sözleri tepki toplamıştı. *Habertürk* yazarı Fatih Altaylı, Yılmaz'ın Bakan ile söyleşi için “Aslında yazılmamak kaydıyla yapılmış, bu durum belirtildiği halde yayınlandıysa bence ayıp edilmiş” demesi tartışmaları büyütüştü.¹⁵⁹

- Alman Dışişleri Bakanlığı, Yusuf Yerkele'in Frankfurt Başkonsolosluğu'na Ticaret Ataşesi olarak atanmasına ilişkin soruya, “Bu şahısla ilgili hiçbir şeyi teyit etmiyoruz” ifadesiyle bir yalanlama ya da bir doğrulama yapılmayacağını bildirdi.¹⁶⁰

- *Anayurt* muhabiri Mert S. Kaplan, basın kartı başvurusunun üç yıldır sonuçlanmamasına “Bugün bir sarı basın kartı sahibi olarak Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte turkuaz renge bürünen yeni basın kartı için yaptığım başvurunun üçüncü yıl dönümü. Basın kartım, üç yıldır başvurum değerlendirilme sürecinde olduğu bahanesi ile veriliyor” dedi.¹⁶¹

18 Ocak 2022

- AYM'nin internet sitesinde yayımladığı 2012 ile 2021 arasındaki bireysel başvuru ve norm denetimi istatistiklerine göre geçen yıl 66 bin 121 bireysel başvuru yapıldı. AYM'ye bireysel başvuru hakkının getirildiği 23 Eylül 2012'den 31 Aralık 2021'e kadar 361 bin 159 bireysel başvuru yapıldı. Yüksek Mahkeme bu başvurulardan 302 bin 429'unu sonuçlandırdı. Başvuruların karşılama oranı yüzde 83,7 olarak kayıtlara geçti. Geçen yıl AYM'ye yapılan bireysel başvuru sayısı 66 bin 121 olurken, mahkemece 45 bin 321 başvuru sonuçlandırıldı. AYM'ye en fazla bireysel başvuru ise 80 bin 756 ile 2016 yılında yapıldı. Başvurulardan 261 bin 681'i “kabul edilemez” bulunurken, 25 bin 857 başvuruda ise en az bir

¹⁵⁷ <https://politikahaber.org/kesk-akp-2021de-orgutlenme-ozgurlugunu-hedef-aldi/>

¹⁵⁸ <https://odatv4.com/makale/yine-fondas-medya-tartismasi-cikacak-yurt-disindan-1-8-milyon-dolar-fonlanan-medya-hangisi-226807>

¹⁵⁹ <https://odatv4.com/medya/haberturk-yazari-34-gundur-kayip-226822>

¹⁶⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2022/dunya/yerkele-tepki-dinmiyor-almanya-disisleri-bakanligindan-aciklama-geldi-6892638/>

¹⁶¹ <https://twitter.com/mertskaplan/status/1482967320993673216?t=EeqPzyloEb6mpqEIORSNG&s=08>

hakkin ihlal edildiğine, 840 başvuruda ise “hakkin ihlal edilmediğine” hükmedildi. Başvurulardan 12 bin 627’inde idari ret kararı verilirken, 1424 başvuruda ise diğer kararlar çıktı.¹⁶²

19 Ocak 2022

• İnsan Hakları İzleme Örgütü Türkiye Direktörü Emma Sinclair Webb, AİHM’nin Türkiye’nin yükümlülüğünü ihlal ettiğine karar vereceğinin açık olduğunu söyleyerek, “Geldiğimiz nokta Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ve hükümet yetkililerinin Türkiye’yi bir tür yaptırım sürecine sokmaya hazır olduğunu gösteriyor. Ondan sonrası pek alışılmadık bir süreç. Daha önce benzer bir süreci yaşayan tek ülke Azerbaycan. Avrupa Konseyi’nin tarihi boyunca ikinci kez bir ülke yaptırım sürecini yaşayacak. Mahkeme bu kararlar Avrupa Konseyi’ne meydan okumuş oluyor” dedi. Türkiye’nin insan hakları yasaları kapsamında uluslararası yükümlülüklerine ilişkin davranışının Avrupa Konseyi gibi kurumlarla “yıkıcı bir ilişkiye” işaret ettiğini söyleyen Webb, “Türkiye bir anlamda belki kendi iç gündemi için ve kendisini dışardan talimat almak istemeyen bir ülke gibi göstermek amacıyla kuralları bir kenara atmaya hazır gibi. Ancak Avrupa Konseyi gibi bir oluşumun içindeyseniz bunun belli yükümlülükleri var. Uluslararası aktörlerin Türkiye üzerinde etki gücünün olup olmadığı sorusunu tam olarak cevaplamak zor. Ancak Türkiye’nin Avrupa Konseyi’nde yaptırım sürecine maruz kalarak böyle bir konuma gelmesi halinde kaybedecek çok şeyi var” dedi.¹⁶³

• TGC Yönetim Kurulu, RTÜK’ün *Tele1* ve *FOX TV*’ye verdiği cezalara, “RTÜK’ün verdiği kararlar gazetecilik mesleğine doğrudan müdahaledir ve Anayasa’ya aykırıdır” tepkisini gösterdi.¹⁶⁴ Açıklamada, Anayasa’ya, basın ve düşünceyi ifade özgürlüğüne saygılı olma ve tarafsız davranma konusunda RTÜK’e çağrıda bulunularak, “RTÜK verdiği cezalarla yıllardır medya kuruluşlarını kamusal meseleleri tartışmaktan vazgeçirmeye, eleştirel haber yapılmasını engellemeye çalışmaktadır. İktidarın kamu yararına olmayan faaliyetlerini haberleştiren medya kuruluşları, yayın durdurma ve para cezalarıyla baskı altına alınmakta ve ekonomik olarak zayıflatılmaktadır. Bir kamu kurumu olan RTÜK’ün tarafsız olma sorumluluğu vardır. Kararları demokratik toplum düzeninin gerekleri ve ölçülülük ilkelerine uygun olmalıdır” denildi.¹⁶⁵

• CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, *Tele1* ve *FOX TV*’ye ceza veren RTÜK’e “RTÜK’ün ipe sapa gelmez gerekçelerle verdiği cezaların tek amacı basına ayar vermek, sesini kısmak” tepkisini gösterdi. Özel, “Tek sesli bir medya düzenine alternatif olarak tüm siyasi partilere olabildiğince yer vererek işlerini yapan *Tele1*’e ve *Fox Haber*’e verilen cezaları kabul etmiyoruz” dedi.¹⁶⁶

• Alman Federal Meclisi’nin Yeşiller partisinden Milletvekili Max Lucks, Katolik Haber Ajansı’na (KNA) yaptığı açıklamada Avrupa Konseyi’nin Türkiye’de tutukluluğu devam eden insan hakları aktivisti Osman Kavala için harekete geçmesini talep etti. Lucks, “Kavala cezaevinde kalıyorsa, Avrupa Konseyi de buna uygun bir yanıt vermelidir. Bağımsız bir yargı olsaydı Kavala ve beraberinde yargılanan kişilere yönelik iddialar çoktan düşmüş ve en geç AİHM kararıyla serbest bırakılmış olurdu. Kavala’ya yönelik uzun zamandır devam eden bu dava, insan haklarının sistematik olarak nasıl ayaklar altına alındığını gösteriyor” dedi.¹⁶⁷

20 Ocak 2022

• TİHV tarafından Adana, Ankara, Diyarbakır, İstanbul, İzmir, Van ve çevre illerindeki insan hakları savunucularına yönelik baskı ve zorlukları tespit etmek için hazırlanan “Türkiye’de İnsan Hakları Savunucularının Karşılaştığı Baskı, Engel ve Zorluklara İlişkin Bilgi Notu’na (1 Eylül-31 Aralık 2021) göre, 2021’in son dört ayında en az 1220 insan hakları savunucusu baskı ve zorluklarla karşı karşıya kaldı. Bu süreçte 519 insan hakları savunucusuna ceza kovuşturması yapıldı. Bilgi notunda Türkiye’de insan hakları savunucuları ve sivil toplum aktörleri, insan hakları ihlallerini görünür kıldıkları ve yetkililerin insan haklarına aykırı politika ve uygulamalarına karşı yürüttükleri faaliyetleri nedeniyle baskı, engel ve zorluklarla karşı karşıya kaldığı belirtildi. Bilgi notuna göre, 1 Eylül-31 Aralık 2021 tarihleri arasında 833 insan hakları savunucusuna yargısal taciz uygulandı. 519 insan hakları savunucusuna karşı ceza kovuş-

¹⁶² <https://www.evrensel.net/haber/452925/aymye-yapilan-bireysel-basvuru-istatistikleri-yayimlandi-2021de-11-bin-830-hak-ihlali-karari-verildi>

¹⁶³ <https://www.amerikaninsesi.com/a/turkiyenin-kaybedecek-cok-seyi-var/6403319.html>

¹⁶⁴ <http://tgc.org.tr/18-slider/1874-tgc-rt%C3%BCK-verdi%C4%9Fi-cezalarla-sans%C3%BCr-g%C3%B6revi-yapmaktad%C4%B1r.html>

¹⁶⁵ <https://m.bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/256695-rtuk-gazeteciligi-cezalandirmaya-devam-ediyor>

¹⁶⁶ https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/sondakika-chpden-rtuk-tepkisi-tek-amaclari-basinin-sesini-kismak-6909282/?utm_source=dahafazla_haber&utm_medium=free&utm_campaign=dahafazlahaber

¹⁶⁷ <https://www.dw.com/tr/avrupa-konseyine-osman-kavala-%C3%A7a%C4%9Fr%C4%B1s%C4%B1-harekete-ge%C3%A7/a-60482216>

turması yapılmıştır. 21 kişi hakkında mahkumiyet hükmü verilerek hapis cezasına veya adli para cezasına çarptırıldı. Bilgi notunda ele alınan dönemde, 353 insan hakları savunucusu idari denetim, soruşturma ve yaptırımlar aracılığıyla baskı gördü.¹⁶⁸

- TBB, Avukat Mürsel Ünder'in, İstanbul'da bekçiler tarafından darp edilmesi ve gözaltına alınmasına "Bekçilerin yetkilerini aşarak hukuk dışı ve insan onuruna aykırı eylemlerde bulunmasına geçit vermeyeceğiz" sözleriyle tepki gösterdi. Açıklamada, "Yasada aranan şartların hiçbirisi gerçekleşmediği halde bekçiler tarafından durdurularak GBT sorgulaması yapılmak istenmiştir. Bir avukat olarak, yapılan işlemin yasaya aykırı olduğunu belirtmesine rağmen meslektaşımıza ters kelepçe uygulanmış ve darp edilerek karakola götürülmüştür. Götürüldüğü karakolda hukuka, kanuna ve insan onuruna aykırı muamele görmeye devam eden meslektaşımız, kendisine hiçbir bilgi verilmeden uzun süre bekletildikten sonra serbest bırakılmıştır" denildi.¹⁶⁹

- *İLKHA*'ya demeç veren Şanlıurfa'daki yerel gazete sahipleri, destek verilmediği takdirde gazetecilerin maliyet girdileri nedeniyle kepenk kapattıklarını ve gazete basımı yapmakta zorlandıklarını söyledi. Urfanatik gazetesi Sahibi Tahir Gülebak, "Yerel basının şu anki hali gerçekten içler acısıdır. Ülkemizde kağıt fabrikalarının kapanışı ile birlikte 40 lira olan kağıdın topu 300 liraya çıktı. Bir gazetenin ayakta durabilmesi için altı personel istihdam etmesi gerekiyor. Altı kişinin istihdam edilmesi demek en az 50 kişi demektir. Şu an ülkemizde özellikle yerel basın kepenklerini kapatmaya başladı. 30-50 yıllık gazeteler, kepenk kapatıyorlar. Bunlardan dolayı basındaki arkadaşlarımız işyerlerini kapatmaya başladılar" dedi. Yeni Urfa gazetesi Haber Müdürü Mehmet Er de "Yerel gazetelerin şu an için en büyük geliri resmi ilanlardır. Devletin verdiği ihale ilanları dışında yerel gazeteler olarak para kazanmıyoruz. Devletin verdiği resmi ilanlar dışında hiçbir ciddi gelirimiz yok. Vatandaşlar bu konuda bize destek vermiyor. Bu durumun oluşmasında sosyal medya ve internet medyasının büyük payı var. Onlar da bir şekilde haklıdır. Biz gazeteyi bugün hazırlıyoruz, yarın ellerine geçiyor. Gazetede büyük emek var, çaba var, uğraş var. Bunu da dikkate almaları gerekir" dedi.¹⁷⁰

21 Ocak 2022

- Bağımsız Gazetecilik Platformu (P24) bünyesinde çalışmalarını sürdüren Expression Interrupted'in hazırladığı İfade ve Basın Özgürlüğü Gündemi raporuna göre, 2021 sonu itibarıyla cezaevindeki gazeteci sayısı 58 oldu. Yılın son üç ayında gazetecilerin sanık olarak yargılandığı 98 dava görüldü. Bu davalarda yedisi yabancı ülke vatandaşı 203 gazeteci yargılandı. Bu, her ay ortalama 70 civarında gazetecinin 30'dan fazla davada yargılandığı anlamına geliyor. Sonuçlanan davalarda 18 gazeteciye hapis ve para cezası verildi. 36 gazeteci ise beraat etti. Yine Ekim, Kasım, Aralık aylarında 17 gazeteci hakkında 10 yeni dava açılırken 16 gazeteci hakkında da soruşturma başlatıldı. 13 gazeteci ise haber takibi sırasında ya da haklarında açılan soruşturmalar kapsamına gözaltına alındı. 2021'in son üç ayında ayrıca Türkiye'nin çeşitli illerinde gazetecilere yönelik 20 saldırı, engelleme ve/veya tehdit hadisesi yaşandı. Vakaların 13'ünde fail kayıtlara polis ya da asker olarak geçerken en az beş saldırı ya da tehdit ise siviller tarafından gerçekleştirildi. *RTÜK* Üyesi İlhan Taşçı'nın açıkladığı rakamlara göre *RTÜK* 1 Ocak – 24 Aralık tarihleri arasında haber programlarına yönelik toplam 71 ceza kararı verdi. Bunların tamamı yayın çizgisi muhalif olarak nitelendirilen *Halk TV*, *Te1* ve *FOX TV* gibi kanallara kesilirken hükümet yanlısı kanallara hiç ceza verilmedi.¹⁷¹

- Expression Interrupted platformu tarafından hazırlanan İfade ve Basın Özgürlüğü Gündemi raporunda, Danıştay ve AYM'nin bazı olumlu kararlarına rağmen süregiden yargılamalar, siyasi ve idari baskılar ile *RTÜK* ve *BİK*'in para ve ilan cezaları nedeniyle basın özgürlüğüne yönelik baskıların hız kesmeden devam ettiği kaydedildi. Raporda, Danıştay'ın gazetecilerin turkuaz basın kartı almalarını zorlaştıran değişiklikler nedeniyle Basın Kartı Yönetmeliği'nin yürütmesini durdurması ve gösterilerde görüntü ve ses kaydı alınmasını yasaklayan 27 Nisan 2021 tarihli Emniyet Genelgesi hakkında da benzer bir karar alması, AYM'nin ise erişim engelleri konusunda aldığı içtihat niteliğindeki "pilot kararı" basın özgürlüğüne yönelik yasal baskılara karşı bir kazanım olarak nitelendirildi. Rapora göre, cezaevindeki gaze-

¹⁶⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/tihv-4-ayda-519-insan-haklari-savunucusuna-ceza-kovusturmasi-yapildi-haber-1549964#:~:text=Bilgi%20notuna%20g%C3%B6re%2C%201%20Eyl%C3%BC,veya%20adli%20para%20cezas%C4%B1na%20C3%A7arpt%C4%B1r%C4%B1d%C4%B1>

¹⁶⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/tbbden-avukat-mursel-underin-darp-edilmesine-tepki-kesinlikle-gecit-vermeyecegiz-haber-1550055>

¹⁷⁰ <https://www.guneydoguguncel.com/yerel-gazete-sahipleri-kepenk-kapatmamak-icin-direniyor/29614/>

¹⁷¹ <https://m.bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/256584-2021-in-son-ceyreginde-basin-ozgurlugu-bilancosu>

teci sayısındaki düşüş yavaşlayarak da olsa yılın son üç ayında da devam etti. Expression Interrupted verilerine göre; bu üç aylık dönemde bir gazeteci cezasının infazının tamamlanması üzerine tahliye olurken, 2021 sonu itibarıyla cezaevindeki gazeteci sayısı 58 oldu.¹⁷²

- 28 Şubat davasında aldıkları müebbet hapis cezasının Yargıtay tarafından onanmasının ardından tutuklanan 14 emekli generalin aileleri, milletvekillerine ve Meclis'te yer almayan bazı parti genel başkanlarına, generallerin yaş ve sağlık sorunlarına dikkat çektikleri bir mektup gönderdi. Emekli generallerin aileleri söz konusu mektupta¹⁷³ “Eşlerimiz şu anda 74 - 90 yaş aralığındadır ve her biri gerçekten ciddi sağlık sorunları yaşamaktadır. Asker olmaları hasebiyle belki her türlü güçlüğü yakınmadan göğüs gerebilirler, ama ileri derecedeki yaş ve sağlık sorunları hepimizi kaygılandırmaktadır. Yakın geçmişimizde yaşanan bazı elim olaylar, cezaevlerinde yaşamını yitiren sonradan suçsuz oldukları anlaşılan kumpas mağdurlarının varlığı endişe ve kaygılarımızın haklılığını ortaya koymaktadır” ifadelerini kullanarak AYM'nin dava dosyasını ele almasını talep ettiler.¹⁷⁴

22 Ocak 2022

- *HaberTürk* yazarı Fatih Altaylı köşe yazısında, *FOX* Ana Haber sunucusu Selçuk Tepeli'yi eleştirerek kanala inceleme başlatan *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin'e, “İktidar lideri ya da sözcüsü gibi davrananlara da soruşturma açacak mıydınız?” sorusunu sordu. Altaylı, “Böyle haber sunulur mu sunulmaz mı tartışması her zaman yapılabilir. İlkesel bir şeydir ve tartışmalıdır. O konuya girme niyetim yok. Ama *RTÜK* Başkanı'na şunu sormak isterim. Selçuk Tepeli ve *Fox* Haber muhalefet partisi lideri değil de iktidar partisi lideri gibi davransaydı yine bu soruşturmayı açacak mıydınız! Sorun taraf olmakta mı yoksa karşı tarafta olmakta mı? İktidar lideri ya da sözcüsü gibi davrananlara da soruşturma açacak mısınız!” dedi.¹⁷⁵

- TBB, gazeteci Sedef Kabaş'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı hedef aldığı iddia edilen sözleri nedeniyle tutuklanmasına, “kamuoyunu bilgilendirmekle ve kamuoyunun bir görüş oluşturmaya imkan sağlamakla görevli gazetecilerin ifade özgürlüğü söz konusu olduğunda, özgürlük ve hak alanı çok daha geniş bir çerçevede ele alınmaktadır” tepkisini gösterdi. Açıklamada, “Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Gerek Anayasa'da gerekse Sözleşmede ifade özgürlüğünün sınırlanabileceği haller düzenlenmiş ve ifade özgürlüğünün sınırları söz konusu düzenlemeler ve yargı içtihatlarıyla belirlenmiştir. Türk hukukunda özel bir ceza düzenlemesi konusu olan ve Türk Ceza Kanunu'nun 299. maddesinde düzenlenen 'Cumhurbaşkanına hakaret suçu', ülkemizde yoğunlukla ifade özgürlüğünün kısıtlanması için bir araç olarak kullanılmakta, bu kapsamda yapılan soruşturmalar, gözaltı işlemleri ve tutuklamalar, evrensel hukuk prensipleriyle çelişmekte ve kamuoyu üzerinde bir baskı yaratma vazifesi görmekte, gözdağı niteliği taşımaktadır.” denildi.¹⁷⁶

- Müzisyen Fazıl Say, gazeteci Sedef Kabaş'ın “Cumhurbaşkanı'na hakaret”ten gözaltına alınması ile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Sezen Aksu'ya yönelik, “O uzanan dilleri yeri geldiğinde koparmak bizim görevimizdir” ifadelerine, “Bu kadınlarımızı korumazsak daha da yoksuluz” sözleriyle tepki gösterdi. Say, “Yoksulluk. Kabaş gözaltına alınmış, koca Genco Erkal aynı suçtan mahkemelerdeydi, ha, yetmemiş, Aksu'nun cezası 'dilinin koparılması' olacakmış! Genç bir insan tüm bunlara ne düşünüyor? Yoksulluk 100 çarpı 'yoksulluk' olmuş. Düşüncelere daldım. Siz? Kim ne düşünür ne hisseder, neyin hesabını yapar, bilemedim. Dostlar; Kabaş'ın gözaltına alındığıyla, Aksu'nun 'dilinin koparılmasıyla' uyandığım bir Türkiye sabahı, kapkaranlık bir sabahtır benim için. Evet yoksuluz!” mesajını paylaştı.¹⁷⁷

- İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener, gazeteci Sedef Kabaş'ın “Cumhurbaşkanı'na hakaret” iddiasıyla tutuklanması kararına, “Şiirden hapse giren dünün mağdurlarının atasözü söyleyenleri hapse atan mağrurlar haline geldiği günlerden geçiyoruz” sözleriyle tepki gösterdi. Akşener, *Twitter* hesabından “Nereden nereye. Ama az kaldı, hiç merak etmeyin. Bu zihniyet gidecek, Türkiye'ye yeniden adalet gelecek” dedi.¹⁷⁸

¹⁷² <https://www.gazeteduvar.com.tr/expression-interrupted-raporu-2021-in-son-uc-ayinda-203-gazeteci-yargilandi-haber-1550153>

¹⁷³ <https://odatv4.com/siyaset/milletvekillerine-28-subat-mektubu-227369>

¹⁷⁴ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/14-emekli-generalin-ailesinden-milletvekillerine-mektup-1901825>

¹⁷⁵ <https://t24.com.tr/haber/fatih-altayli-dan-rtuk-baskani-na-iktidar-lideri-ya-da-sozcusu-gibi-davrananlara-da-sorusturma-acacak-misiniz.1009843>

¹⁷⁶ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/tbden-sedef-kabasa-destek-aciklamasi-ifade-ozgurlugunu-savunmaya-devam-edecegiz-1902123>

¹⁷⁷ <https://t24.com.tr/haber/fazil-say-sedef-kabas-in-gozaltina-alinmasi-sezen-aksu-nun-dilinin-kopartilmasiyla-uyandigim-bir-turkiye-sabahi-kapkaranlik-bir-sabahtir-benim-icin.1009879>

¹⁷⁸ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/iyi-parti-lideri-meral-aksenerden-sedef-kabas-paylasimi-erdogana-hakaretten-tutuklanmisti-502478h.htm>

• TGC, gazeteci Sedef Kabaş'ın "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla tutuklanması kararına, "Ülkede gazeteciler düzenli olarak tehdit ediliyor, gözaltına alınıyor ve tutuklanıyorsa toplumun geleceği de, demokрасisi de tehlike altındadır" tepkisini gösterdi. TGC'nin açıklamasında, "Evrensel gazetecilik ilkelerine göre ifade özgürlüğü sadece olumlu karşılanan, zararsız haber ya da düşünceleri değil, aynı zamanda 'devleti şoke eden, inciten, rahatsızlık veren' düşünceleri de kapsamaktadır. İfade özgürlüğü demokratik toplumun en temel özgürlüklerinden biridir. Kamuoyunu korumanın yolu ifade özgürlüğünden geçer. Gazetecilik suç değildir, her şeyin çözümüdür. Bu vesileyle Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 1 Eylül 2021'de adli yıl açılışındaki konuşmasında yeni yargı reformu paketiyle 'Sırf ifade almak üzere gece yarısı gözaltına alma işlemlerine son verdiklerini' söylediğini de hatırlatmak istiyoruz. Meslektaşlarımızın konuşma, haber yapma ve yazma özgürlüğünü sonuna kadar savunacağız. Kabaş'ın serbest bırakılmasını bekliyoruz. İktidarı basın ve düşünceyi ifade özgürlüğü alanında Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarına saygı duymaya çağırıyoruz" denildi.¹⁷⁹

• Gazetecilikte Kadın Koalisyonu (CFWIJ), gazeteci Sedef Kabaş'ın "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla gözaltına alınmasına "İfade özgürlüğüne yapılan bu saldırıyı kınıyor, Kabaş'ın derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz" sözleriyle tepki gösterdi. Açıklamada "Söz konusu girişim gazeteciye sindirmek amacıyla yapılmıştır. Demokratik bir ülke olduğunu iddia eden Türkiye'nin ifade özgürlüğüne yönelttiği bu saldırı kabul edilemez. Gazetecilikte Kadın Koalisyonu olarak kolluk güçlerinin gazetecilere uyguladığı şiddeti kınıyoruz. Gazetecilerin en temel hakkı olan haber yapma haklarının ihlal edilmesi kabul edilemez. Güvenlik güçlerinden el konulan basın kartlarının derhal iade edilmesini talep ediyoruz. Gazetecileri sindirmek için uygulanan politikalarından derhal vazgeçilmeli, basın özgürlüğü kriterlerine uygun şekilde gazetecilik mesleği icra edilmelidir" denildi.¹⁸⁰

• Diyarbakır Barosu, sanatçı Sezen Aksu'nun 2017 yılında çıkardığı albümündeki bir şarkısında geçen sözlerin "dini değerlere" hakaret ettiği iddiası ile hedef gösterilmesine ilişkin, "Sorumluluk makamında bulunanların da eleştiri sınırlarını aşan ve hedef gösterici söylemler ile dahil olmalarını büyük bir endişe ile karşılamaktayız" tepkisini gösterdi. Açıklamada, "Toplumsal hassasiyetlerin sorumluluk mevkinde olan kişi ve kurumlarca görmezden gelinmesi ile bu ve benzeri konuların siyasi gündem içerisine çekilerek 'milli ve manevi' değerler üzerinden tartışılması, şüphesiz toplumsal kutuplaşmayı derinleştirecektir. Eserleri ve sanatçı kimliğiyle toplumda saygın konuma sahip bir sanatçının, hukuk sınırlarının dışına çıkılarak ifade ve sanatsal ifade özgürlüğüne saygı gösterilmeyerek hedef haline getirilmesi demokratik bir düzende kabul edilemez. Bu çerçevede herkesi, sanatsal ifade özgürlüğü hakkına saygı duymaya, hukuk içinde kalacak bir sorumluluk bilinciyle hareket etmeye ve söylemlerde bulunmaya davet ediyoruz" denildi.¹⁸¹

• *Te1el* Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ, gazeteci Sedef Kabaş'ın "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla yargılanması ve *RTÜK*'ün kanal hakkında inceleme başlatmasına, "*Te1el* 'e karşı yeni bir saldırı hazırlığı yapılıyor. Bu basın özgürlüğüne karşı bir saldırıdır" dedi. Yanardağ, "*Te1el*, yayınlarında kimseye hakaret edilmesini savunmaz. Buna izin vermeyiz. Bu kişi ister devlet başkanı ister bakan, isterse sıradan bir yurttaş olsun. Beş yıllık yayın hayatımız boyunca da buna yüksek özen gösterdik. Canlı yayınlarda programlara katılan konukların, bazen maksadını aşan sözlerine her zaman anında müdahale etme imkanı olmayabiliyor. Bu durum o sözlere katıldığımız anlamına gelmiyor. Uğur Dündar'ın hazırlayıp sunduğu Kabaş'ın konuk olarak katıldığı 'Demokrasi Arenası' programında da bu durum yaşandı. Ancak, Kabaş'ın bambaşka bir bağlamda ifade ettiği, bir atasözü nedeniyle gece yarısı 02.00'de gözaltına alınması asla kabul edilemez. Biz de, söylemese iyi olacağını düşündüğümüz sözler nedeniyle -çünkü yanlış anlamaya açık ve bağlamından koparılarak kullanılacak sözlerdi, nitekim öyle oldu- arkadaşları uyardık. Ancak, ortada, ertesi gün emniyet ya da savcılığa çağrılarak ifadesi alınacak bir gazeteci var. Durum böyle olduğu halde, en fazla hükmün açıklanmasının erteleneceği ya da para cezası verilebilecek bir dava nedeniyle, gece yarısı evine gelip bir kadın gazeteciye gözaltına almak, başka bir anlam taşıyor. Bu tutum, gazetecilere, medyaya ve topluma gözdağı vermeye çalışmaktır" dedi.¹⁸²

¹⁷⁹ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/turkiye-gazeteciler-cemiyetinden-sedef-kabas-aciklamasi-6905832/>

¹⁸⁰ <https://sendika.org/2022/01/gazetecilikte-kadin-koalisyonu-sedef-kabas-derhal-serbest-birakilmalidir-644232/>

¹⁸¹ <https://www.diyarbakirbarosu.org.tr/haberler/herkesi-sanatsal-ifade-ozgurlugune-saygi-duymaya-davet-ediyoruz>

¹⁸² <https://t24.com.tr/haber/merdan-yanardag-tele-1-e-karsi-yeni-bir-saldiri-hazirligi-yapiliyor,1009891>

• Müzisyenler ve işletmeciler, Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği'nde 7 Ocak'ta yapılan değişiklikle birlikte eğlence mekanlarında müziğin 24:00'te kesilmesinin kalıcılaştırılmasının, çözüm olmadığını ve eğlence sektöründe işlerin azalmasına neden olacağını belirterek yönetmeliğe tepki gösterdi. Turizm, Eğlence ve Hizmet İşçileri Sendikası (TEHİS) Koordinasyon Kurulu üyesi Okan Kılınç, "Tam her şey normale döndü dediğimiz anda sanata engel yasası resmileşti" dedi. Müzisyen Mertcan Titiz "Hayatını müzik üzerinden idame ettiren, popüler, ünlü olmayan müzisyenler iş bulamayacak ve sahne bulmakta zorlanacak. Ben de bunlardan biriyim. İşletme sahipleri daha büyük ve marka isimlerle iş yapmayı tercih ediyor. Bunun da nedeni maddi kaygılar" dedi. Müzisyen Ceyhun Çelik de, "21 Haziran kararlarında, Cumhurbaşkanı'nın 'kimsenin kimseyi rahatsız etmeye hakkı yok' sözü bugünlerin habercisiydi. Fakat bunu düzenlemenin yöntemi yasak değil. Desibel sınırları var. Turizm ruhsatlı işletmelerin sabaha karşı 04.00'de kadar açık kalma hakkı var. Gece 12.00'den sonra müziği kapatan işletmelerin müşterisi kesilecek. Bu anlamda müzisyenlerin de para kazanmaları zorlaşacak. Biz nasıl para kazanacağız" dedi.¹⁸³

23 Ocak 2022

• Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, gazeteci Sedef Kabaş'ın tutuklanmasına "Kabaş'ın *Te11* televizyonu canlı yayınında kullandığı ifadeler nedeniyle Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği gerekçeyle sabaha karşı gözaltına alınıp tutuklanması kabul edilemez" tepkisini gösterdi. Bilgin, "Toplumdaki kamplaşmayı körükleyip bundan siyasi çıkar elde etmeye çalışanlar Kabaş'ın sözleri üzerinden yeni bir ayrımcılık ve saldırganlık dalgası başlatmıştır. Yaşamı toplumun gözü önünde geçen, gittiği her yerde tanınan bir televizyoncunun ifadesini almak yerine sabaha karşı evinin basılması tüm gazetecilere açık bir gözdağıdır. Vazifeleri yasayla belirlenmiş devlet görevlilerinin sabaha karşı bir gazetecinin kapısına dayanması hiçbir demokraside görmezden gelinemez. Gazetecinin hakaret ettiği iddia edilen kişi Cumhurbaşkanı olunca, Adalet Bakanı da yargı bağımsızlığının kağıt üzerinde kaldığını doğrularcasına yargılamayı etkileyebilecek şekilde görüş beyan etmekten çekinmemiştir. Türkiye'de basın ifade özgürlüğünün hiçbir güvencesi kalmamıştır" dedi.¹⁸⁴

• CHP Genel Başkan Yardımcısı Muharrem Erkek'in yayınladığı 2021 Türkiye Adaletsizlik Envanteri'nde "2021 yılında ülkemizde yaşatılan adaletsizliklerin envanterine dair hazırladığımız rapor, 2020'deki kötü tabloyu bile aratır olmuştur" denildi. Raporda "2021 yılında da *RTÜK*'ün, iktidarın sopası görüntüsü değişmeden devam etmiştir. *RTÜK* üyesi İlhan Taşçı'nın hazırladığı rapora göre, 2021'de politikaları nedeniyle iktidarı eleştiren kanallara tutarı 21 milyon 500 bin lira olan 71 ceza verilmiş, haklarında 100 bin şikayet bulunmasına rağmen yandaş kanallara hiç ceza kesilmemiştir. Salgının ve iktidarın ekonomik baskılarının da sonucu olarak 12 binden fazla basın emekçisi işsiz kalmışken yüzlerce kişinin basın kartı, İletişim Başkanlığı'nın keyfi kararıyla iptal edilmiştir. 2020 yılında Partimizin '21 Soruda FETÖ'nün Siyasi Ayağı', 'Araplık Aile Şirketi' ve '10 Maddede Kıdem Tazminatında Fon Aldatmacası' yayınlarına basın, dağıtım ve satış yasağı getirilmişti. Merkez Bankası rezervlerinden eksilen 128 milyar dolarla ilgili sorumlunun kim olduğuna dönük CHP tarafından atılan *tweet*ler hakkında da erişimin engellenmesine karar verilmiştir" denildi.¹⁸⁵

• TGS Eskişehir Temsilcisi Şenay Bilik Yıldırım yayınladığı açıklama ile son günlerde Eskişehir yerel gazetelerinde, haber sitelerinde ve ajanslarda görevini yapan gazetecilere yönelik sosyal medya hesapları ve *WhatsApp* üzerinden tehdit niteliğinde yazılar, hakaret ve küçümseyici ifadelerin kullanıldığını öne sürdü. Yıldırım "Haddini aşan ithamlar, tehdit niteliğindeki yazılar, hakaret ve küçümseyici ifadeler kabul edilemez. Bu yaşananlar aslında gazeteciliğin artık hangi koşullarda yapılmaya ve mesleğimizin nasıl itibarsızlaştırılmaya çalışıldığının canlı örneğidir. Yerelde ve ülke genelinde iktidarda olmanın getirdiği körlük, artık sosyal medyadan 'had bildirme' yarışına dönmüştür. Biz ise hangi siyasi görüşten gelirse gelsin, bu tür yaklaşımlara aynı şekilde yüksek sesle ve birlikte karşı durmalıyız. Gazeteci bir konuya eleştiri getirdiği için "bir tarafın adamı olmak"la, itham edilemez. Gazetecinin görevi eleştirmektir ve bu nedenle suçlanamaz" dedi.¹⁸⁶ ÇGD Eskişehir Şubesi de kentte görev yapan gazeteciler Nevin Bulut Atak ve Sedat Aydoğan'ın AKP'li yöneticiler tarafından tehdit edildiğini iddia ederek, "Üzülerek izliyoruz ki

¹⁸³ <https://www.gazeteduvar.com.tr/sanaticilar-tepkili-yasak-olmadan-da-duzenleme-yapilabilir-haber-1550057>

¹⁸⁴ <https://gc-tr.org/bilgin-sedef-kabas-serbest-birakilmalidir-ifade-ozgurlugu-guvence-altina-alinmalidir/>

¹⁸⁵ <https://t24.com.tr/haber/muharrem-erkek-2021-turkiye-adaletsizlik-envanteri-ni-yayimladi-2020-deki-kotu-tabloyu-bile-aratir-olmustur,1010097>

¹⁸⁶ <https://www.eskisehir.net/eskisehir/gazeteciler-tehdit-ve-baski-ile-susturulamaz-h49592.html>

Eskişehir’de görev yapan gazetecilere yönelik baskı, tehdit ve yakışsız ifadeler son günlerde daha belirgin hale gelmiştir. Atak ve Aydoğan bunun en güzel örneğidir.¹⁸⁷ AKP’li yöneticiler tarafından meslektaşlarımız gazetecilik yaptıkları için baskıya uğramış, sindirilmeye çalışılmıştır. Açık tehditle gazetecileri hedef haline getiren il yöneticileri mesleğimizi itibarsız göstermeye çalışmış, gazeteciler kamuoyu önünde küçük düşürmüştür. Gazetecilik yapmak her geçen gün zorlaşmaktadır” açıklamasında bulundu.¹⁸⁸

24 Ocak 2022

- *Google* Türkiye Temsilciliği’nin, TBMM Dijital Mecralar Komisyonu’na gönderdiği *Google* Şeffaflık Raporu’na göre, Türkiye’de üç ay içinde kurallara uymadığı için 6.2 milyon içerik kaldırıldı, çocukların güvenlik politikalarını ihlal ettiği için kaldırılan video sayısı iki milyonu buldu. Türkiye, içerik kaldırma talebi yönünde dünyada dördüncü sırada yer aldı. Raporda, *YouTube* tarafından, yüklendiği ülke bazında, Temmuz-Eylül 2021 döneminde ülkeye göre kaldırılan videolar sıralamasında Hindistan birinciyken, Türkiye 12’nci sırada yer aldı. Bununla birlikte talep yoğunluğu bakımından Ocak-Haziran 2021 arasında Rusya birinci sıradayken Türkiye dördüncü sırada yer aldı. Raporda, “*Google* şeffaflık raporu, yıllar içinde *Google* hizmetlerinin kullanımı arttıkça içerik kaldırılmasına yönelik idari taleplerin sayısında bir artış olduğunu göstermektedir. Ocak-Haziran 2021 dönemini kapsayan en güncel şeffaflık raporu, her iki unsur bakımından bugüne kadar görülen en yüksek yoğunlukları göstermektedir. Türkçe, *Google* için öncelik arz eden bir dil olmuştur. Bu bağlamda, son 15 yıl içinde yaklaşık 230 milyon kelimeyi Türkçeye çevirdik, bu da Evliya Çelebi’nin 828 sayfalık Seyahatname eserinden 2.140 adet cilde tekabül etmektedir. Türkçeye bugüne kadar olan yatırımlarımız sayesinde 220’yi aşkın ürün ve hizmeti Türkiye’de ve dünyadaki Türkçe konuşan insanlara sunabildik” denildi.¹⁸⁹

- Aralarında Basın Konseyi, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası’nın yer aldığı “Medya Dayanışma Grubu” gazeteci Sedef Kabaş’ın tutuklanması ve *RTÜK*’ün *Tele1* ile ilgili yaptırım kararına, “Yaratılan bu bezdirme örtüsüyle, eleştirel nitelik taşıyan her türlü ifade düşmanlaştırılmaktadır” tepkisini gösterdi. Ortak açıklamada, “Kimse sınırsız özgürlüğe sahip ve layüsel değildir, herkesin üstlendiği görevin, yaptığı işin sınırları vardır. Bu ilke, ülke yönetimini üstlenenleri de gazetecileri de yargı organlarını da bağlar. Temel haklarımıza yönelik atılacak her adım, demokratik hukuk devlet düzenimiz başta olmak üzere toplumsal barışımıza zarar vermektedir. Gazeteci konuşamadığı ve yazamadığı zaman meydan halkla ilişkileri yürütenlere kalır. Gazetecilik halkla ilişkiler faaliyeti değildir. Gazeteciler, iktidar veya güç sahiplerinin beğenisine yönelik haber yapmazlar. Son günlerde iktidarın hoşuna gitmeyen her açıklama, yorum, atasözü, hatta şarkı sözlerine bile son derece ağır tehditlerle ve hatta sosyal linç kampanyalarıyla karşılık verilmektedir. Bunun son örneği *Tele 1* televizyonunun başına gelenlerdir. Bu konuda dayanışma içinde olmamız şarttır. Gazetecilik ve yayıncılıkla ilgili düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar ceza kuruluşları veya mahkeme değildir. *RTÜK* Başkanının bir tartışma programındaki konuşma sözleri üzerine sosyal medyada görüş belirtmesi ve hemen ardından Üst Kurul’un planlı toplantısını iki gün erkene alması açıkça ihsas-ı reydir” denildi.¹⁹⁰

- Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, Özgürlük için Basın (ÖiB) programı kapsamında yayınlanan Aralık ayı raporu ile 2021 yılı yıllık raporunun yayınlanmasına ilişkin açıklamasında, “Basın özgürlüğü açısından geçtiğimiz yıl içerisinde pek fazla olumlu gelişme olmadı. Cezaevindeki gazeteci sayısında yıl sonunda düşüş sağlanmasına karşın meslektaşlarımız aleyhine yargılamalarda ısrarcı olduğunu görüyoruz. 2021 yılı boyunca erişim engellemeleriyle ‘Cumhurbaşkanı’na hakaret’ suçlaması basın ve ifade özgürlüğüne karşı en önemli tehdit araçları olarak not edildi” dedi. Bilgin, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın yönetime gelmesinden bu yana 160 binden fazla “cumhurbaşkanına hakaret” soruşturmasının başlatılmasını “ciddi bir anormallik göstergesi” olarak nitelendirip, sosyal medya platformlarında paylaşılan sokak röportajlarının da engellendiğini anımsattı.¹⁹¹

- PEN Türkiye, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından eleştirilen sanatçı Sezen Aksu ile “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla tutuklanan gazeteci Sedef Kabaş hakkında “Dilimizi kimse koparamaz, kalemimizi kimse kıramaz! Koparamaz, kıramaz, kesemezsiniz, dilimizden kurtulamazsınız” açıklamasını

¹⁸⁷ <https://www.2eylul.com.tr/gundem/cgdden-kinama/58391>

¹⁸⁸ <https://www.eskisehirekspres.net/gundem/cgd-den-eskisehir-de-gazetecilere-baski-ve-tehditlere-kinama-h8868361.html>

¹⁸⁹ <https://t24.com.tr/haber/google-dan-tbmm-ye-rapor-3-ayda-turkiye-den-6-2-milyon-icerik-kaldirildi,1010233>

¹⁹⁰ <https://www.birgun.net/haber/medya-dayanisma-grubu-yilmayacagiz-yildiramayacaksiniz-374503>

¹⁹¹ <https://www.a24.com.tr/gazeteciler-cemiyeti-2021-yili-oib-raporu-aciklandi-haberi-40222965h.html?h=6>

yaptı. Açıklamada, “Aksu’nun yanındayız. Bir atasözünden yaptığı alıntıyla konuşan Kabaş’ın gece yarısı gözaltına alınıp tutuklanmasını kabul edilemez buluyor, kınıyor, derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz” denildi.¹⁹²

25 Ocak 2022

- Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), Türkiyeli yetkililere gazeteci Sedef Kabaş’ı serbest bırakmaları konusunda çağrıda buldukları açıklamada, ayrıca “cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasının geri çekilmesi, *Tele1* televizyonuna uygulanan ceza ve yaptırımların iptal edilmesi yönünde de talepte bulundu. CPJ Avrupa ve Orta Asya Program Direktörü Gulnoza Said, “Kabaş’ın canlı yayındaki sözleri nedeniyle tutuklanması da *Tele1* televizyonuna verilen cezalar da kabul edilemez. Türkiyeli yetkililer ifade özgürlüğüne daha çok saygı göstermeli ve eleştiriye daha açık olmayı denemeliler. Kabaş derhal serbest bırakılmalı, yetkililer ona yöneltilen suçlamayı geri çekmeli ve bunun yanı sıra *Tele1* televizyonuna verilen ceza ve yaptırımlar da iptal edilmeli” dedi.¹⁹³

- *Twitter*’ın Şeffaflık Raporu’na göre 2021 yılının Ocak-Haziran dönemine ilişkin verilerde, hükümetler 196 bin 878 hesaptan içerik kaldırılması için 43 bin 387 talepte bulundu. Taleplerin yüzde 95’inin beş ülkeden geldiğini duyuran *Twitter*, ilk sırada Japonya’nın bulunduğunu bildirdi. Japonya’yı Rusya, Türkiye, Hindistan ve Güney Kore izledi. *Twitter*’a Çin ve Kuzey Kore dahil bazı ülkelerde erişim bulunmuyor. *Twitter*’ın küresel kamu politikasından sorumlu başkan yardımcısı Sinead McSweeney, “Dünya genelinde hükümetlerin içeriklere müdahale etme ve kaldırma girişimlerinin giderek arttığı şu dönemde, daha önce görmediğimiz sayıda taleple karşıyoruz” dedi.¹⁹⁴

- İHD İstanbul Şubesi, cezaevlerindeki hak ihlallerini ele aldığı 2021 son çeyrek raporunda, 20 cezaevinde sekiz ölümü de içeren toplam üç bin 118 hak ihlali bildirildi. Raporda en çok ihlal başvurusunun olduğu cezaevleri arasında ilk sırada Silivri Cezaevi Kampüsü’ndeki cezaevleri ve Tekirdağ Cezaevleri yer alıyor. Toplam 89 başvurunun yer aldığı raporda, şikayetlerin 76’sı siyasi tutuklulardan geldi. Raporda verilen sayılara göre en az 85 kişi zorla sevk ettirildi. 50 kişiye işkence uygulandı ve 126 kişiye ya kınama cezası aldı ya da hakkında soruşturma başlatıldı. Bütün ihlaller arasında, üç aylık dönemde en yoğun yaşanan ihlalin çıplak arama uygulaması olduğunu ifade eden İHD Komisyonu üyeleri, “Arama sırasında mahpusun ağzının içine bakılmak istenmiş, çıplak aramayı kabul etmeyen mahpuslara işkence edilerek, giysileri parçalanarak zorla çıkarılmış, mahpuslardan diz çökmesi istenmiş bunu kabul etmeyen mahpuslar fiziki saldırıya da aşan işkencelere uğramışlardır” dediler.¹⁹⁵

- Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) Türkiye Ulusal Komitesi Başkanı Emre Kızılkaya, gazeteci Sedef Kabaş’ın “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla tutuklanması kararına “Susturarak demokrasi olmaz” tepkisini gösterdi. Kızılkaya, “Suya sabuna dokunmayan haberler veya rahatsız edici olmayan yorumlar her ülkede yapılabilir. Gelişmiş demokrasilerin ayırt edici özelliği şudur: Bu ülkelerde basın ve ifade özgürlüğü, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin deyişiyle ‘şoke edici ve huzur kaçırıcı’ haber ve yorumları kapsar. Bu demokrasilerde özellikle kamu yöneticilerinin eleştiriye tahammül sınırlarının daha da geniş olması beklenir” dedi. IPI Direktör Yardımcısı Scott Griffen da, Kabaş’ın tutuklanmasını kınayarak, “Gazeteciler ve de tüm vatandaşlar eleştirinin içeriği rahatsız veya şoke edici olsa dahi, seçilmiş siyasileri eleştirme hakkına sahiptir. Demokrasinin çalışma şekli budur” dedi. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi imzacısı olarak Türkiye’nin bu gibi yerleşik prensiplere saygı duymakla yükümlü olduğunu hatırlatan Griffen, “Kabaş’ın derhal serbest bırakılmasını ve kendisine yönelik tüm suçlamaların düşürülmesini talep ediyoruz. Ayrıca, Türkiye’yi uluslararası insan haklarına standartlarına uygun biçimde cumhurbaşkanına hakaret suçunu kaldırmaya çağırıyoruz” dedi.¹⁹⁶

- AİHM’in yıllık verileri değerlendirmek için yapılan basın toplantısında açıklanan verilere göre; 2021 yılında karar için bekleyen davalar sıralamasında Rusya 17 bin 13 başvuruya ilk sırada yer alırken, Türkiye 15 bin 251, Ukrayna 11 bin 372 ikinci ve üçüncü sıraları aldı.¹⁹⁷ Romanya beş bin 690 ve İtalya

¹⁹² <https://t24.com.tr/haber/pen-turkiye-den-aksu-ve-kabas-a-destek-dilimizi-kimse-koparamaz-kalemimizi-kimse-kiramaz,1010265>

¹⁹³ <https://cpj.org/tr/2022/01/turkiyeli-gazeteci-sedef-kabas-cumhurbaşkanı-erdogana-hakaretten-tutuklandı/>

¹⁹⁴ <https://www.dw.com/tr/t%C3%BCrkiye-i%C3%A7erik-kald%C4%B1rtma-taleplerinde-%C3%BCnC%C3%A7%C3%BCnc%C3%BC-s%C4%B1rada-a-60551901#:~:text=Twitter%2C%20ge%C3%A7en%20y%C4%B1n%C4%B1n%20ilk%20y%C4%B1s%C4%B1nda,h%C3%BCk%C3%BCmetler%20s%C4%B1rada,%C4%B1nda%20T%C3%BCrkiye%20%C3%BCnC%C3%A7%C3%BCnc%C3%BC%20oldu.>

¹⁹⁵ <https://bianet.org/bianet/siyaset/256829-20-cezaevinde-3-ayda-3-bin-118-hak-ihlali>

¹⁹⁶ <https://m.bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/256730-ipi-dan-turkiye-ye-sedef-kabas-i-serbest-birakin>

¹⁹⁷ <https://vodmanager.coe.int/cedh/webcast/cedh/2022-01-25-1/en/1>

üç bin 646 ile daha sonra dördüncü ve beşinci sıralarda yer aldı. Türkiye’den gelen ve karar için bekleyen davaların önemli bir kısmını OHAL ilanıyla birlikte yapılan insan hakları şikayetleri oluşturuyor. OHAL ile birlikte Türkiye’den gelen şikayetlerin sayısı 11 bin civarında. Bu şikayetlerin önemli bir kısmını, makul kanıt olmadan gözaltı, uzun tutuklama süresiyle, adil yargılanma hakkından yapılan şikayetler oluşturuyor. AİHM’de 2021’de açıklanan mahkeme kararlarında daha önceki yıllarda olduğu gibi Türkiye, ifade özgürlüğü alanında en fazla mahkumiyeti alan ülke oldu. AİHM, geçen yıl 31 davada Türkiye’yi ifade özgürlüğü şikayetinde insan hakları ihlalinin mahkum etti. 2021 yılında Türkiye ile ilgili 78 karar açıklayan AİHM, bunlar içinde 76 davada en az bir maddeden Türkiye aleyhine insan hakları ihlal kararı verdi.¹⁹⁸

- Almanya Federal Hükümeti İnsan Hakları Politikaları ve İnsani Yardım Sorumlusu Luise Amtsberg, AİHM’nin gazeteci Deniz Yücel hakkındaki kararının demokratik toplumlar için basın özgürlüğünün önemini bir kez daha vurguladığını belirtti.¹⁹⁹ Almanya Adalet Bakanı Marco Buschmann, AİHM’in Yücel kararı ile Türkiye’ye çok net bir mesaj gönderdiğini söyledi. Buschmann, “Makbul kabul edilmeyen gazetecilerin susturulmak için hapsedilmeleri Avrupa’nın değerleri ile uyumsuzluk içerisindedir” dedi.²⁰⁰ Federal Meclis Başkanvekili, Kültür ve Medyadan Sorumlu Devlet Bakanı Claudia Roth, AİHM’in bu karar ile devletlerin baskılarına karşı gazetecilere bir kez daha güvence verdiğini ve Avrupa Konseyi üyesi devletlerin gazetecileri hapsedemeyeceğinin bir kez daha altını çizdiğini söyledi.²⁰¹ Almanya Gazeteciler Federasyonu Başkanı Frank Überall, Türkiye’de halen cezaevinde bulunan ve yargılanan gazeteciler ile dayanışma çağrısı yaptı. Überall, “Karar, basın özgürlüğü için önemli bir zafer olsa da Türkiye’de gazetecilerin halen yargılandığını ve cezaevlerinde olduğunu unutmamalıyız. Meslektaşlarımızla dayanışmayı sürdürmeliyiz”²⁰² dedi.²⁰³

- Aralarında sanatçı, siyasetçi, avukat, yazarlar ve bilim insanının bulunduğu 1032 aydın, yaptıkları ortak açıklamada, hukukun esasları önce usul olduğunu hatırlatarak, “yöneticilerin ne hukukla, ne etikle, ne Anayasa ne de vicdanla bağdaşan bu tutumlarına ivedilikle son vermelerini istiyoruz” talebinde bulundu. Açıklamada, “Aysel Tuğluk’ta simgelenen ceza infaz koşullarından başka, yurttaşta tehdit, yargıya müdahale ve haksız gözaltılarla tutuklamalar, Osman Kavala, Sezen Aksu ve Sedef Kabaş olaylarıyla bardağı taşıran son damlalardır. Bizler her kesimden düşünce, sanat, edebiyat, hukuk ve bilim insanları ve yurttaşlar olarak, son dönemlerde ülkemiz yönetiminin demokratik ilkelerden hızla uzaklaştığını büyük bir endişeyle görüyoruz. Yetki aşımı ve adalette evrensel hukuka aykırılık, Adalet Bakanı’nı da içine alan bir alışkanlık haline gelmiş durumda” denildi.²⁰⁴

- ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price, gazeteci Sedef Kabaş’ın “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla tutuklanmasına “Kabaş’ın gözaltına alındığından haberdarız ve bu konuda hayal kırıklığı yaşıyoruz. Bu Türkiye’de olduğu kadar dünyanın diğer yerlerinde de aynı şekilde geçerli” tepkisini gösterdi. Price, “İfade özgürlüğü evrensel ve bazıları tarafından tartışmalı ya da rahatsız edici olduğu düşünülen sözleri içerse de ifade özgürlüğünün korunması demokrasileri güçlendirir” dedi.²⁰⁵

- Gazeteci Sedef Kabaş’ın avukatı Uğur Poyraz, “Sezen Aksu’nun dilini kopartan, Kabaş’ı cezaevine koyan, bu sayede topluma ‘susun, konuşmayın, fikrinizi beyan etmeyin’ imajını aşırı bir şekilde empoze eden iktidar karşısında insanların artık özgürce davranma imkanı ortadan kalkmıştır” dedi. Poyraz, “Tutuklama gerekçesi son derece afaki. Kabaş’ın veya herhangi bir kişinin cumhurbaşkanına hakaret suçundan tutuklanması, AİHM’in Vedat Şorli kararından sonra mümkün değil. Ancak mahkemeler ne AİHM’i ne AYM’nin kararlarını tanımamakta ısrar ettikleri için bugün aynı şekilde tutuklama kararı verdiler. Ne kaçma şüphesi var ne delilleri karartma şüphesi var ne de çağrıldığında gelmemek gibi bir durum söz konusuysen kendisinin tutuklanması hukuk adına çok ciddi bir ayıptır. Çok ciddi büyük bir hatadır. Umarım en kısa zamanda adalet bu hatadan dönüp, Kabaş’a özgürlüğünü iade etmek durumunda olsun.

¹⁹⁸ <https://tr.euronews.com/2022/01/25/turkiye-2021-de-aihm-de-ifade-ozgurlugu-ihlallerinde-yine-ilk-s-rada-ohal-basvurular-cogun>

¹⁹⁹ <https://twitter.com/AlmanyaBE/status/1486224347505340417>

²⁰⁰ <https://twitter.com/MarcoBuschmann/status/1485976519331749891>

²⁰¹ <https://www.bundesregierung.de/breg-de/aktuelles/staatsministerin-fuer-kultur-und-medien-claudia-roth-zur-heutigen-entscheidung-des-europaeischen-gerichtshofs-fuer-menschenrechte-2001112>

²⁰² <https://twitter.com/DJVde/status/1485935905844219913?s=20>

²⁰³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/alman-siyasetcilerden-aihm-in-deniz-yucel-kararina-ortak-yorum-gazetecilik-suc-degidir/>

²⁰⁴ <https://t24.com.tr/haber/1032-isimden-ortak-aciklama-yetki-asimi-ve-adalette-evrensel-hukuka-aykirlilik-adalet-bakani-ni-da-icine-alan-bir-aliskanlik-haline-gelmis-durumda,1010424>

²⁰⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/abd-den-sedef-kabas-in-tutuklanmasina-tepki-/6410789.html>

Aksi takdirde Türkiye’de kimsenin ifade hürriyeti, fikir beyan etme hürriyetinin önu çok kapatılmıştı” dedi.²⁰⁶ Poyraz ayrıca, Kabaş’ın tutukluluğuna yapılan itirazın reddedildiğini açıkladı.²⁰⁷

- BİA Medya Gözlem 2021 raporuna göre, 2021 yılında 35 gazeteci hapse mahkum edildi, en az 41 gazeteci gözaltına alındı. 2021’de yayımlanan dört ayrı BİA Medya Gözlem Raporuna göre, 35 gazetecinin Türk Ceza Kanunu’nun (TCK) “hakaret”, “Cumhurbaşkanı’na hakaret”, “örgüt üyeliği”, “örgüte bilerek yardım”, “gizli belge temin ve açıklama” veya “casusluk” gibi suçlamaları temelinde, Terörle Mücadele Kanunu’nun (TMK) “terör örgütü propagandası” vb. düzenlemeleri uyarınca hapis cezasına mahkum edildiğine işaret edildi.²⁰⁸

26 Ocak 2022

- Basın sektörünün sorunlarına dikkat çeken, Basın İlan Kurumu (BİK) Genel Kurulu Anadolu Gazete Sahipleri Temsilcisi Mustafa Arslan, BİK Genel Kurulu hükümet kanadının temsilcilerinin atanmaması nedeniyle resmi ilan fiyat tarifesinin belirlenmemesinin gazeteler için “kırmızı alarma” neden olduğunu belirterek, gazete kapanmalarının yaşanacağını söyledi. Arslan, “Kağıt fiyatlarında dolar bazında dört kata yakın artış meydana gelmiştir. Asgari ücrete de yüzde 50 zam yapılmıştır. Çalışma ve kader arkadaşlarımızın insanca yaşaması açısından gelirlerinin artması bizim arzumuzdur. Ne var ki BİK marifeti ile dağıtım yapılan resmi ilanlar konusunda yaşanan daralma ile birlikte sütun santim ücretlerinde artış yapılamamış olması zaten güçlükle ayakta durmaya, hayatiyetini sürdürmeye çalışan gazetelerimiz için bir kırmızı alarm durumunu ortaya çıkarmıştır” dedi.²⁰⁹

27 Ocak 2022

- Medya Araştırmaları Derneği’nin (MEDAR), “Sosyal Medya Yasası’nın Basın Özgürlüğü Üzerine Etkileri İzleme Araştırması” raporunda, Ekim 2020-2021 dönemlerindeki 36 web sitesi için alınan 1197 erişim engeli kararının içeriğini inceleyerek, erişim engeli kararı getirilen haberlerin büyük çoğunluğunun yolsuzluk içerikli olduğunu kaydetti. Erişim engeli kararının 1080’inin “kişilik hakkı ihlali” gerekçesiyle alındığı 100’ünün “unutulma hakkı” 91’inin ise “ticari itibarın zedelenmesi” iddiasıyla verildiği belirtildi. Araştırmaya göre erişim engeli kararı getirilen haberlerin 675’inin “yolsuzluk ve usulsüzlük” içerdiği, 466 haberin “görevin kötüye kullanılması” 79 haberin ise “siyasal çatışma” ile ilgili olduğu bildirildi. Yolsuzluk ve usulsüzlük içerikli haberlerde 169 iş adamının adı yer alırken, 102’inde üst düzey bürokratların anlatıldığı belirtildi. 100 haberde ise ticari şirketlerin adının geçtiği kaydedildi.²¹⁰

- Ankara Barosu, İnsan Hakları Merkezi’nin, Ankara TEM Şube Müdürlüğü’nde gözaltında bulunan bir kısım şüphelinin yaklaşık yedi gündür işkence gördüklerine ilişkin iddiaların araştırılması için avukatların görevlendirildiğini duyurdu. Açıklamada, “Ayrıca bu konuda bir şüpheli yakını da başvuruda bulunmuştur. Olaydan haberdar olunması üzerine işkence gördüğü iddia edilen şüphelilerin isimleri tespit edilmiş ve Ankara Barosu Başkanı ve yönetim kurulu üyeleriyle saat 08.30 sularında yapılan görüşme neticesinde, işkence iddialarını araştırmak üzere bir kısım merkez üyesi meslektaşımızın görevlendirilmesi yönünde ivedilikle karar alınmıştır” denildi. HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, İnsan Hakları Merkezi’nin konuya dair rapor hazırladığını, Ankara Barosu’nun ise bu raporu açıklamadığını belirterek, “Hayret bir şey yaa! Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezi’nin gözaltındakilere yönelik işkence raporu hazırladığını biliyorum. Peki bunu açıklayamayan Baro, meslek etiğini ayaklar altına aldığı farkında değil mi? Böyle mi öğretti hukuk hocalarınız?” dedi.²¹¹

28 Ocak 2022

- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanvekili ve CHP İstanbul Sezgin Tanrikuolu’nun açıkladığı 2021 Yılı Hak İhlalleri Raporu’na göre, yıl içinde 2 bin 964 kişinin yaşam hakkı ihlal edildi, 3 bin 145 kişi işkence ve kötü muameleye maruz kaldı. Geçen yıl 2 bin 170 yaşam hakkı ihlali gerçekleşti, bunlardan 324’ü kadın cinayeti oldu. 14 kişi nefret suçları kapsamında yaşamını yitirdi, 2 bin 175 iş cinayeti yaşandı. 2 bin 220 işkence vakası ile cezaevlerinde 925 kötü muamele saptandı. Örgütlenme özgürlüğü bakımından 200 kişi tutuklanırken, düşüncüyü ifade özgürlüğü bağlamında toplam 386 ihlal

²⁰⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/cumhurbaskanina-hakaretten-gozaltina-alinan-sedef-kabas-tutuklandi-6905568/>

²⁰⁷ <https://odatv4.com/guncel/mahkmeden-sedef-kabas-karari-227794>

²⁰⁸ <https://www.evrensel.net/haber/453431/bia-medya-gozlem-2021-raporunu-yayimladi>

²⁰⁹ <https://www.urfanatik.com/haber/9237284/basin-ilan-kurumu-acikladi-gazete-kapanmalari-yasanacak>

²¹⁰ <https://www.diken.com.tr/sansur-raporu-engellenen-haberlerin-yaridan-fazlasi-yolsuzluk-icerikli/>

²¹¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/ankara-barosundan-ankara-emniyetinde-iskence-iddialarina-dair-aciklama-haber-1550855>

gerçekleşti. 62 gazeteci gözaltına alındı, 41 gazeteci-yazar mahkum edildi, bin 660 erişim engeli kararı kaydedildi. Toplantı ve gösteri yürüyüşü bakımından ise 3 bin 723 kişi gözaltına alındı, 26 ilde ve altı ilçede geniş anlamli toplantı ve gösteri yürüyüşü yasağı getirildi, 334 basın açıklamasına doğrudan müdahale edildi.²¹²

30 Ocak 2022

• İzmir Barosu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla yayımlanan ve medyaya “milli manevi değerler” gerekçesiyle sunulan genelgeye, “sansür, düşünce ve ifade özgürlüğüne müdahaleyi barındırdığı” iddialarıyla tepki gösterdi. Açıklamada, “Sansürün, düşünce ve ifade özgürlüğüne yönelik hukuka aykırı müdahalenin, yasakçı ve muhafazakar yaşam biçiminin tüm topluma dayatılmasının sihirli sözcükleri olan ‘toplumun temel değerleri’, ‘milli ve manevi değerler’ karşımıza bu kez Cumhurbaşkanlığı Genelgesi olarak çıktı. Anayasa ve uluslararası sözleşmeler ile korunan düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, halkın haber alma hakkı gibi temel hak ve özgürlükler genelgelerle sınırlandırılmaz. Bu anlamda normlar hiyerarşisine aykırı olan söz konusu genelge yok hükmündedir. Öte yandan hukuki belirlilik ve hukuki güvenlik ilkesine de aykırı olan genelge; uygulayıcıların keyfi davranışlarını mümkün kılacaktır, muğlak ve çok tehlikeli bir metindir” denildi. Toplumun, bu genelge ile genel seçimler öncesinde basının tümüyle susturulması tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna dikkat çeken Baro, “İktidara sesleniyoruz: Ülkenin kalan bir avuç neşesine düşmanlığı artık bir an önce sonlandırın. Halka huzur verin. Yıprattığınız kurumlar, ortadan kaldırdığınız hukuk devleti, bugün yurttaşlarımızın yaşadığı ağır yoksulluğun baş sebebidir. Hukukun evrensel normlarına eksiksizce riayet edin” ifadelerini kullandı.²¹³ CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç ise “Hem cumhurbaşkanı hem de AKP iktidarı medyayı susturmak istiyor. Siyasetçileri, gazetecileri, akademisyenleri, öğrencileri susturmak istiyorlar. Türkiye’de doğalgaz sorununu hallettiniz, elektrik sorununu çözdünüz, yoksulluğu bitirdiniz, dövizin artmasını engellediniz de iş buna mı kaldı?” sorularını yöneltti. İktidarın sadece kendine yakın yayınların yapılmasını istediğini belirten Özkoç, “Ne desin insanlar ‘Yaşasın Saray’ mı desinler? Sadece böyle şeyler mi yayımlansın? Türkiye’de sadece yandaş medya mı izlensin? Türkiye’de farklı fikirlerin izlenmesinde, konuşulmasında en büyük engel AKP iktidarı ve Recep Tayyip Erdoğan’dır” ifadelerini kullandı.²¹⁴ DEVA Partisi İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu ise “Özgürlükler ancak anayasada sayılan sebeplerle ve kanunla sınırlanabilir. Cumhurbaşkanı’nın böyle bir yetkisi yoktur. Temel haklarla ilgili Cumhurbaşkanı ne kararname ne de genelge çıkarma yetkisine sahiptir. Aksine sansür yasaktır. Ayrıca, genelge ile ifade ve basın hürriyetine müdahale edilmesi için RTÜK’e açıkça talimat verilmiştir” tepkisini gösterdi.²¹⁵

31 Ocak 2022

• Diyarbakır Barosu Yönetim Kurulu Üyesi avukat Mehdi Özdemir, 2016 yılında KHK ile ihraç edilen Hamit Pişkin ile ilgili AİHM adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine hükmederek, Türkiye’yi tazminata mahkum etmesi kararı üzerinden OHAL Komisyonu’nun hukuksuz ve temel hak ve hürriyetleri ihlal edici kararlar aldığını söyledi.²¹⁶

• TBB, “Basın ve Yayın Faaliyetleri” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nin yürütmesinin durdurulması ve iptali için Danıştay’da dava açtı. Dava dilekçesinde, söz konusu genelgenin otosansüre yol açacağı, temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması sonucunu doğuracağı öne sürüldü. TBB, genelgedeki “Medya aracılığıyla milli ve manevi değerlerimizi yıpratmaya, aile ve toplum yapımızı temelinden sarsmaya yönelik açık veya örtülü faaliyetlere karşı Anayasa, kanun ve ilgili diğer mevzuatla düzenlenen müeyyidelerin gereği yerine getirilecek” ifadesi nedeniyle konuyu Danıştay’a taşıdığını bildirdi.²¹⁷

Diğer Gelişmeler

2 Ocak 2022

• İBB Meclisi AKP Grup Başkanvekili ve Esenler Belediye Başkanı Tefik Göksu, *CNN Türk*’te “Neler oluyor?” programında İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu’nu ve CHP’yi İBB’de terör iltisaklı çalışan

²¹² <https://www.gazeteduvar.com.tr/chpli-tanrikulu-2021-yilinda-2-bin-964-kisinin-yasam-hakki-ihlal-edildi-haber-1551046>

²¹³ <https://www.birgun.net/haber/izmir-barosundan-sansur-genelgesine-tepki-hukukun-evrensel-normlarına-riayet-edin-375298>

²¹⁴ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/cumhurbaskani-erdogandan-basin-ve-yayim-faaliyetleri-genelgesi-1903773>

²¹⁵ <https://twitter.com/myeneroglu/status/1487357979708039169>

²¹⁶ <https://www.evrensel.net/haber/453906/khk-ile-ihrac-edilenlere-ise-iadede-hak-gasbi>

²¹⁷ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/erdoganın-genelgesi-davalik-oldu-1904200>

iddialarıyla²¹⁸ hedef aldı. Cevap hakkı doğduğu gerekçesiyle İBB Sözcüsü Murat Ongun yayına bağlanmak istediği ancak *CNN Türk*'ün bu talebi yanıtızsız bıraktığı belirtildi. Ongun, cevap verme haklarının engellenmesine ilişkin “*CNN Türk* yine tek taraflı bir yayımla, yalan iddiaları yayınlıyor. Üstelik, yanıt verme hakkımızı da engelliyor. Göksu'nun asılsız ve uydurma iddialarına yanıt vermek çok kolay. Yeter ki, cevap hakkımıza saygı duyun. Neden korkuyorsunuz?”²¹⁹ mesajını paylaştı.²²⁰

- HDP'nin İstanbul Şirinevler'de düzenlemek istediği basın açıklaması esnasında polis çok sayıda kişiyi darp ederek gözaltına aldı, HDP İstanbul Milletvekili Hüda Kaya da darp edildi. Polis saldırısına tepki gösteren HDP İstanbul İl Eş Başkanı Ferhat Encü, “Bizim parti binamıza yapılan silahlı saldırıyı demokratik hakkımızı kullanarak bir basın açıklaması ile protesto etmek istedik. Ancak yüzlerce polis ile engellemeye çalıştılar. Bu karanlık zihniyetin korkusudur. Birçok arkadaşımız gözaltına alındı. Gözaltı ve silahlı saldırılarla bizi sindiremezler” dedi.²²¹

3 Ocak 2022

- *Independent Türkçe*'den Can Bursalı'nın haberine göre; 17-25 Aralık sürecinden sonra FETÖ ile mücadelede Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın görevlendirdiği bir ismin, FETÖ ile mücadeleye ilişkin gözlemlerini, aksaklıkları ve önerilerini hazırladığı raporu paylaşıldı. Raporda “İhraçlarda şahsımın da yer aldığı ve en titiz tartışma ve değerlendirmeler yapıldıktan sonra, mensuplarının yüzde 20'sinden fazlasının atıldığı bir kurumda, açığa alınan 4 bin 500 kişiden 450'si iade edildi. Hiç hata yok denilen *ByLock* delilinde 11 bin 482 kişinin Mor Beyin mağduru olduğunu öğrendik. Bu nedenle kamu görevinden ihraç edilmesine rağmen OHAL Komisyonu ve yargı süreci devam eden 125 bin kişinin tamamını FETÖ üyesi ya da iltisaklı kabul etmenin ne dinimize ne de hukuk devletine uygun olmayacağı gerçeği, uygulamalar sırasında göz önünde tutulmalıdır” denildi. İtiraf müessesesinin son derece önemli olduğuna dikkat çekilen raporda, “MİT ve EGM'nin FETÖ'nün çözümleri engellemek için itirafçı olunmaması, olursa bile bir iki ismin verilmesi yönünde istihbari bilgileri var. Bu bilgilere rağmen hala itirafçıları kapsayan bir organizasyon kurulmamış olması, devletimizin eksikliğidir” denildi.²²²

- Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesi²²³, Mardin Dargeçit'te 51 yaşındaki Suphiye Yakut'a çarparak kalıcı sakatlığa sebep olan polis S.G.'ye açılan davanın durdurulmasına dair yargılamanın devam etmesine karar verdi.²²⁴

5 Ocak 2022

- Ankara İl Jandarma Komutanlığı, 1-31 Aralık 2021 tarihleri arasında düzenlenen sanal devriye faaliyetleri kapsamında, yasa dışı bahis oynanmasına imkan sağladığı tespit edilen 268 internet sitesi ve müstehcen içerikli paylaşımlar yapan 32 internet sitesi BTK'ye, oltalama/phishing yoluyla dolandırıcılık faaliyetinde bulunduğu tespit edilen 11 internet sitesi de Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi'ne bildirilerek “erişim engellemesi” sağlandı.²²⁵

- *CNN* Genel Başkan Yardımcısı Ken Jautz, *CNN Türk* hakkında inceleme başlatarak, inceleme için Türkiye'ye bir ekip gönderdi. Jautz, “Eğer, kanalın yeni sahiplerinin gazetecilik politikasını tehlikeye atacağına inandığımız herhangi bir durumu tespit edersek, kanalın lisansını iptal edeceğiz” dedi. Yabancı yayın kuruluşu *Newsweek*'te yer alan haberde, *CNN Türk*'ün ırkçı ve iktidar yanlısı propaganda içerikli haberler yaptığı yönünde bir değerlendirme yapılırken, kanalın 2018'de “hükümete yakın holdinge zorla satışının” ardından daha da yoğunlaşarak kötüye gittiği yorumu yapıldı.²²⁶

6 Ocak 2022

- SPK, izinsiz foreks işlemi yaptığı tespit edilen 95 internet sitesi hakkında erişimin engellenmesi için hukuki işlemlerin başlatıldığını açıkladı. Kurul'un açıklamasında “Türkiye'de yerleşik kişilere yönelik olarak internet aracılığıyla yurtdışında kaldıraçlı işlem yaptırıldığı belirlenen ve adresleri verilen inter-

²¹⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=IjYeiV9UIZE>

²¹⁹ https://twitter.com/mrt_ongun/status/1477703109484945410

²²⁰ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/ibb-sozcusu-murat-ongundan-cnn-turke-sert-tepki-1897228>

²²¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/hdpnin-sirinevlerdeki-basin-aciklamasi-sirasinda-polis-mudahalesi-cok-sayida-gozalti-haber-1547711>

²²² <https://www.indyturk.com/node/455121/haber/erdo%C4%9Fana-sunulan-fet%C3%B6-ile-m%C3%BCadeleyi-yeniden-d%C3%BC%C5%9F%C3%BCnmek-raporundan-%C3%B6rg%C3%BCt%C3%A7%C3%BC-olmayan>

²²³ <https://bianet.org/1/13/255698-mulki-idare-yargilamaya-mudahale-edemez>

²²⁴ <http://mezopotamyajansi35.com/search/content/view/157530?page=1&key=cc919ea35d6e8285a53547daca601b30>

²²⁵ <https://www.cnnturk.com/turkiye/268-yasa-disi-bahis-sitesine-erisim-engeli>

²²⁶ <https://tele1.com.tr/demirorene-cnnden-kotu-haber-539341/>

net sitelerine erişimin engellenmesi için Sermaye Piyasası Kanunu'nun 99'uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca gerekli hukuki işlemlerin yapılmasına karar verilmiştir” denildi.²²⁷

• Kocaeli Kandıra Cumhuriyet Başsavcılığı²²⁸, HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında, sosyal medya üzerinden Kandıra Cezaevi'nde tutuklu Aysel Tuğluk'un serbest bırakılması hakkındaki çağrısıyla “devleti ve organlarını aşağılama”, “birlikçiyi etkilemeye teşebbüs” ve “suçlu ve suçluyu övme” iddialarıyla soruşturma başlattı.²²⁹ Gergerlioğlu, paylaşımında, “Bir an evvel Aysel Tuğluk için adalet talebimiz var. Zulüm bitsin, adalet gerçekleşsin. Kandıra Cezaevi'ndeki Aysel Tuğluk çıkmalı! Hepinize saygılarımı sunuyorum” demişti.²³⁰

8 Ocak 2022

• Ordu'da yayın yapan Ünye Kent Gazetesi Onursal Genel Yayın Yönetmeni ve Canik Dergisi Genel Yayın Yönetmenliği görevlerini yürüten 78 yaşındaki gazeteci Yaşar Karaduman, evinde ölü bulundu. Ortayılmazlar Mahallesi'nde dairesinde yalnız yaşayan Karaduman'dan dün haber alamayan komşuları, durumu itfaiye ekiplerine bildirdi. İhbar üzerine olay yerine gelen polis ve itfaiye ekipleri, kapıyı kırarak girdikleri evde gazetecinin yerde yatar şekilde cansız bedenini buldu. Cumhuriyet savcısının olay yerinde yaptığı incelemenin ardından Karaduman'ın cenazesi, otopsi işlemi için Ordu Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.²³¹

• Dijital Güvenlik ve Haklar Grubu *Top10VPN*'nin raporuna göre; 2021 yılında dünya çapında hükümetler tarafından uygulanan internet sansürünün ekonomi üzerindeki etkisine yönelik araştırmasında hükümet baskısının küresel ekonomide 5,5 milyar dolara mal oldu. Hükümetler tarafından zorunlu tutulan internet sansürünün ekonomik maliyeti 2021 yılında 2020'ye kıyasla yüzde 36 arttı.²³²

9 Ocak 2022

• Furkan Vakfı adıyla bilinen cemaatin üyelerinin Siirt'te vakıftan yedi kişinin tutuklanmasını protesto etmek amacıyla yaptığı eyleme müdahale eden polis çok sayıda cemaat üyesini gözaltına aldı.²³³

• AKP Genel Başkanvekili Binali Yıldırım, sosyal medyayla ilgili düzenleme yapılması konusunda, “Sosyal ağlar bu seçimin en önemli belirleyicisidir. Burada bu ağları yasaklamakla falan olmaz. Aynı araçları daha etkin ve zamanı da ışık hızıyla kullanarak öne geçeceğiz” dedi. Yıldırım devamla, “İlk söyleyen kazanıyor. Arkasından gelen aynı etkiyi sağlayamıyor. Gündemi oluşturmaktan bahsediyorum. Oluşturulan bir gündemin arkasına takılmaktan bahsetmiyorum. Bazı düşünürler yazarlar sosyal ağlar üzerinden yapılan kampanyaları ‘yalanın siyaseti’ diye tanımlıyorlar. Etkisi çok kısa sürüyor ama kalıcı etkisi de var” dedi.²³⁴

• Soma'da 301 işçinin öldüğü maden kazasından sonra eylem yapan maden işçisini tekmeledikten sonra “ayağım incindi” diyerek iş göremez rapor olarak gündeme gelen dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın özel kalem müdür yardımcısı Yusuf Yerkel Frankfurt Başkonsolosluğu'na ticari ateşe olarak atandı.²³⁵

10 Ocak 2022

• Elazığ'da tıp fakültesi ikinci sınıf öğrencisi olan ancak Nur Cemaati'nin yurdunda kaldığını belirten tıp fakültesi öğrencisi Enes Kara yazdığı bir mektupla intihar etti. Kara, mektubunda, “Ben yaklaşık 11. sınıftan beri Müslüman değilim ailemse tam tersi Türkiye'deki en yobaz ailelerden biri. Şu an onların zoruyla cemaat yurdunda kalıyorum” ifadelerinde bulundu. Kaldığı yurttan vakit namazları zorunlu olduğunu belirten Kara, “Cemaat şeklinde kılıyoruz namazdan sonra ders var, 30 dakika sürüyor yaklaşık her vakit. Günlük bir saat burada olan kitaplardan okuman zorunlu. Haftanın üç günü cemaat dersine katılman zorunlu, yemekleri yine öğrenciler yapıyor. Haftanın bir günü temizliği yine biz yapıyoruz. Sabah namazıyla uyanıyorum, okula gidiyorum geliyorum, akşam namazı, yemek, okuma, yatsı namazı, cemaat dersi sonra saat 10 zaten ertesi gün tekrar 6.30 gibi tekrar namaza uyanıyorum. Kalan zamanda adam akıllı ders

²²⁷ <https://www.borsagundem.com/haber/spk-90dan-fazla-izinsiz-foreks-sitesine-erisimi-engelleyecek/1632369>

²²⁸ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/hdpli-omer-faruk-gergerlioglu-hakkinda-sorusturma-baslatildi-41976284>

²²⁹ <https://aydinlik.com.tr/teror-partisi-hdp-nin-eski-milletvekili-omer-faruk-gergerlioglu-hakkinda-sorusturma-270667>

²³⁰ <https://www.milliyet.com.tr/siyaset/gergerlioglu-hakkinda-sorusturma-baslatildi-6675794>

²³¹ <https://www.haber61.net/ordu/yalniz-yasayan-gazeteci-evinde-olu-bulundu-h442460.html>

²³² <https://www.sozcu.com.tr/2022/teknoloji/hukumetlerin-uyguladigi-internet-sansuru-55-milyar-dolara-mal-oldu-6876020/>

²³³ <https://www.toplumsal.com.tr/gundem/furkancilarin-eylemine-polis-mudahalesi-h74628.html>

²³⁴ <https://www.indyturk.com/node/457501/haber/binali-y%C4%B1ld%C4%B1r%C4%B1m%E2%80%99dan-sosyal-medya-a%C3%A7%C4%B1k-lamas%C4%B1-bu-a%C4%9Flar%C4%B1-yasaklamakla-falan-olmaz>

²³⁵ <https://www.birgun.net/haber/yusuf-yerfel-frankfurt-a-ticari-ate-olarak-atandi-372448>

de çalışmıyorum çünkü psikolojik olarak yorgun oluyorum” dedi. Bu durumun tüm yaşama sevincini aldığını, kendisini özgür hissetmediğine dikkat çeken Kara, “Buna ek olarak dönem sonlarında okuma programı oluyor bir hafta boyunca sabahdan akşama kadar buradaki kitaplardan okuyorsun telefonuna falan da el koyuyorlar. Düşünsene bir dönem buna katlanıyorsun sonra ara tatil diye seviniyorsun ama yok zorla okuma programı var. Yazarken bile kötü oluyorum. Her günüm stresle geçiyor, saçım dökülüyor arada beyazlar var (bir süredir okulu saldıgım için eskisi gibi değil gerçi artık)” ifadelerinde bulundu.²³⁶

• MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü ile ilgili “Mesleğini icra ederken hiç kimseye mihnet ve minnet etmeyen, kaleminin ve fikriyatının onuruyla çalışan gazetecilerimizin '10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyorum” mesajını paylaştı. Bahçeli, “Medya demokrasinin ana halkalarından birisi, gazeteciler ise doğru bilgiyi, tarafsız yorumla, vatandaşlarımıza direkt ulaştırmakla sorumlu meslek mensuplarıdır. Sosyal ve ekonomik zorluklara direnerek, ilkeli ve ülke sevdasıyla çalışan gazeteciler her desteği hak etmektedir” dedi.²³⁷

11 Ocak 2022

• BBC İstanbul Bürosu'nda yerel sözleşmeyle çalışan gazeteciler, işverenle yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uzlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine 14 Ocak'ta greve çıkma kararı aldı. Türkiye Gazeteciler Sendikası konuyla ilgili açıklamasında, “Hazırlıklar tamam. BBC işvereni, İstanbul bürosunda çalışanların taleplerine kulak tıkadığı ve tüm yapıcı çabalarımıza rağmen masaya makul bir öneriyle gelmediği için 14 Ocak Cuma greve çıkıyoruz. Hakkımızı alacağız” dedi.²³⁸

13 Ocak 2022

• AYM Başkanı Prof. Dr. Zühtü Arslan, “Adli Yargılanma Güvencesi Olarak Silahların Eşitliği İlkesi” sempozyumunda 2021 yılında mahkemeye yapılan 66 bin civarında başvurunun yüzde 73'ten fazlasında adil yargılanma hakkının ihlal edildiği şikayetine yönelik olduğunu belirterek, “Bu sayı ve oranlar bize adil yargılanma hakkı konusunda önemli bir meselemiz olduğunu söylüyor” dedi. Arslan, “AYM'nin ihlal kararlarında belirtilen gerekçelerin idari ve yargısal mercilerimiz tarafından gereği gibi değerlendirilmesi, yeni ihlallerin önlenmesine yönelik gerekli adımların vakit kaybetmeden atılması zorunluğunda bulunmaktadır” dedi.²³⁹

• Twitter, Şarkıcı Leman Sam'ın Twitter üzerinden Katarlı bir sürücünün Bahçeşehir'de köpeğe çarpıp kaçmasına ilişkin paylaşımında kullandığı “Soysuz Araçlar” ifadeleri nedeniyle paylaşımı sildi. Sam mesajında, “Yıllar önce bu soysuz Araçlar'a tepkili olduğum için uzun süreli linçe maruz kalmıştım, şimdi herkes ne mal olduklarını anladı. Daha bunlar iyi günler, ekmeğe ortak yakında toprağa da ortak olacaklar. Bıçaklamalar, tecavüzler, sonu yağmadır bunun. Hiç şikayet etmeyin, göz göre göre geldi” demişti. Sam, Twitter üzerinden konuya ilişkin “Bir dini ve ırkı hedef almam. Genelme yapmam yanlış olabilir”²⁴⁰ dedi.²⁴¹

• CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Demirören Holding ve Ziraat Bankası yönetim kurulu üyeleri hakkında “nitelikli dolandırıcılık”, “görevi kötüye kullanma” ve “Bankacılık Kanunu'na muhalefet” iddialarıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Dilekçede, “Demirören Holding A.Ş. Yönetim Kurulu üyeleri aracılığıyla Ziraat Bankası'ndan, 5 Nisan 2018 tarihinde 700 milyon dolar şirket satın alma proje kredisi, 100 milyon dolar da işletme kredisi olmak üzere toplam 800 milyon dolar limitli kredi kullandırma işlemi yapılmıştır. Kredi taksitlerinin ödenmemesinin devamında hem şirket hem de banka yönetim kurulu üyeleri tarafından gerçekleştirilen eylemler suç teşkil etmektedir” denildi.²⁴²

14 Ocak 2022

• ABD'de Manhattan 2. Temyiz Mahkemesi, Halkbank'ın ABD Yüksek Mahkemesi'ne yaptığı itiraz başvurusu neticelenene kadar federal hükümetin bankaya karşı açtığı davayı askıya almaya karar verdi.²⁴³ Halkbank, 10 Ocak'ta mahkemeye sunduğu 20 sayfalık dilekçede, daha önce “Bağımsız Yabancı

²³⁶ <https://onedio.com/haber/cemaat-yurdunda-kalan-tip-fakultesi-ogrencisi-enes-kara-arkasinda-bir-video-ve-not-birakip-intihar-etti-1033777>

²³⁷ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/mhp-genel-baskani-bahceliden-10-ocak-calisan-gazeteciler-gunu-mesaji-41978870>

²³⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/bbc-istanbul-burosunda-calisan-gazetecilerden-grev-karari-haber-1548818>

²³⁹ <https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sedat-ergin/anayasa-mahkemesi-baskanindan-adil-yargilanma-hakki-uyarisi-41980717>

²⁴⁰ https://twitter.com/lsdomicim/status/1481400885846679561?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1481400885846679561%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.gazeteduvar.com.tr%2Ftwitter-lemam-samin-tweetini-sildi-haber-1549071

²⁴¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/twitter-lemam-samin-tweetini-sildi-haber-1549071>

²⁴² <https://www.krttv.com.tr/gundem/chp-den-flas-hamle-demiroren-holding-hakkinda-suc-duyurusu-h107097.html>

²⁴³ <https://tr.euronews.com/2022/01/14/abd-de-halkbank-davas-yukse-mahkeme-nin-karar-na-kadar-ask-ya-al-nd>

Devlet Dokunulmazlığı Yasası” kapsamında benzer davalarda Anayasa Mahkemesi’nin aldığı kararlardan örnekler sundu. Öte yandan ABD’nin en yüksek mahkemesi olan Anayasa Mahkemesi’nin Halkbank’ın başvurusunu duruşma takvimine alıp almayacağı ise henüz belli değil.²⁴⁴

- Yargıtay, eski CHP Kayseri İl Başkanı Mustafa Ayan hakkında “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçlamasıyla açılan davada verilen beraat kararını onayladı. Yargıtay’ın onay gerekçesinde, “Demokratik bir toplumda siyasetçilere, diğer siyasetçileri, hükümet mensuplarını ve kamu görevlilerini eleştirme hakkı tanınmış olduğu, seçmenlerini temsil eden, onların taleplerini, endişelerini ve düşüncelerini politik alana aktaran ve çıkarlarını savunan seçilmiş kişiler için ifade özgürlüğünün özellikle değerli olduğu, bu sebeple müdahale eğer bir siyasetçinin ifade özgürlüğüne yönelik ise başvuruların çok daha sıkı bir denetimden geçirilmesi gerektiği” denildi. Ayan hakkında CHP Kayseri İl Başkanı olduğu dönemde, 2015 yılında Cumhurbaşkanı Erdoğan’a yönelik “Öldüremezsün benim Mehmetçiğimi, öldüremezsün benim polisimi, bize düşmanlık tohumu atamazsın”, “400 vekile 400 şehit hesabımı yaptın”, “Allah’ın kitabında mı var Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye’nin başına bela olacak diye”, “Hangi projesin sen, nesin, git kardeşim, otur çoluğunun çocuğunun yanında, ayakkabı kutularındaki parayı say”, demiş ve hakkında “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla dava açılmıştı.²⁴⁵

16 Ocak 2022

- *Yeni Akit*, haberinde Türkiye’nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) ekibinde yer alan ve etek giymiş bir kadının bacaklarını sansürledi.²⁴⁶

- *Yeni Şafak* yazarı Hayrettin Karaman, *Google*’ın hizmet şartlarından bazılarının İslam’a zıt düşüğünü söyleyerek, “İslâm dinine göre *Google*’ın bana isnat ettiği kabul geçerli midir?” sorusunu soran okura, “Mecbur ise şartı kabul edin ama mümkün ise yerine getirmeyin” yanıtını verdi.²⁴⁷

17 Ocak 2022

- DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, müzisyen Yaşar Gaga ile 2017’de çıkardığı “Şahane Bir Şey Yaşamak” şarkısı sebebiyle hedef haline gelen sanatçı Sezen Aksu’ya destek vererek, Aksu’nun hedef alınmasının kabul edilemez olduğunu söyledi. Babacan, “Türkiye ancak fikir ve ifade özgürlüğü zemininde yükselebilir. Sanatçılarımız da sanatlarını icra ederken özgür olmalıdır. Şarkı sözlerini çarpıtan zihniyet bu ülkeye sadece kötülük yapmaktadır. #SezenAksu’nun hedef alınması kabul edilemez” dedi.²⁴⁸

18 Ocak 2022

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Osman Kavala hakkında “AYM kararlarının uygulanmadığını, adaletin olmadığını biliyoruz. Kavala 1541 gündür hapiste. Onun hapiste olması onun sorunu değil, bu Türkiye’nin en temel adalet sorunudur” dedi.²⁴⁹ Ayrıca Kılıçdaroğlu, genç bir avukata yolsuzluklarla ilgili haberlerin sosyal medyadan silinmesi için talimat verildiğini, özellikle İstanbul’da birçok hakime “Bunun açtığı davaları kabul edeceksiniz” şeklinde²⁵⁰ talimat verildiğini öne sürdü.²⁵¹

- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Antalya Kemer’de katıldığı bir programda, Türkiye’de polislin toplumsal olaylara müdahalesinin düştüğünü ifade etmesi esnasında Ankara’da kadınların regl ürünlerinin ücretsiz olmasını talep ettikleri eyleme polislin müdahale etmesi dikkat çekti. Soylu, “Bağımsız bir araştırma kurumunun verilerine göre dünyada son dört yılda gerçekleşen ve katılımcı sayısı 200 bin kişi ile iki milyon kişi arasında olan en büyük 20 protesto gösterisinin 10’u, ABD ve Avrupa Birliği ülkelerinde gerçekleşti. Türkiye’de durum ne? 2015-2021 arasında Türkiye’de toplumsal olaylara ve gösterilere müdahale yüzde 3,2’den yüzde 0,6’ya düştü. Elbette ki bu gelişim, kendiliğinden olan bir şey değil” dedi.²⁵²

19 Ocak 2022

- Gazeteci Faruk Bildirici, “medya ombudsmanlığı” modelinin yaratılması için gazeteci ve medya kuruluşlarına çağrıda bulunarak, talep eden medya kuruluşlarına bağımsız bir şekilde ombudsmanlık yapacağını duyurdu. Bildirici, bütün gazeteciler ile medya kuruluşlarını “Medya Ombudsmanlığını” tanımaya,

²⁴⁴ <https://www.sozcu.com.tr/2022/ekonomi/abddeki-halkbank-davasinda-yeni-gelisme-anayasa-mahkemesi-yolu-gorundu-6889128/>

²⁴⁵ https://ankahaber.net/haber/detay/yargitay_ ceza_genel_kurulu_demokratik_toplumda_siyasetcilere_diger_siyasetcileri_elestirme_hakki_tanimistir_secilmisler_icin_ifade_ozgurlugu_ozellikle_degerlidir_70208

²⁴⁶ <https://twitter.com/AjansMuhbir/status/1482619985633624070>

²⁴⁷ <https://t24.com.tr/haber/yeni-safak-yazari-ilahiyatci-hayrettin-karaman-dan-google-fetvasi,1008425>

²⁴⁸ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/babacandan-sezen-aksu-cikisi-kabul-edilemez-1900831>

²⁴⁹ <https://www.haberturk.com/son-dakika-kilicdaroglu-ndan-ciftcilere-bedava-elektrik-sozu-3316944>

²⁵⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/kilicdaroglu-hakimlere-uyari-gitti-6895648/>

²⁵¹ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/kilicdaroglu-hakimlere-uyari-gitti-6895648/>

²⁵² <https://www.gazeteduvar.com.tr/regl-eyleminde-gozalti-olurken-soylu-gosterilere-mudahale-dustu-haber-1549703>

mesleğin bağımsız etik denetimini kurumsallaştırma çabasına davet etti. Bildirici, “Medya sahipleri ve editöryal yöneticileri, adı geçen gazetelerin hiçbirinde ombudsmanların tam anlamıyla ‘editöryal bağımsızlığa’ kavuşmasına izin vermediler. Artık bu aşamada medya kuruluşları ile anlaşarak, bu kuruluşlar tarafından tanınan, kararları ve okur/izleyici ile yaşanan sorunlarda hakemlik rolü kabullenilen bir özdenetim mekanizması haline dönüşmeyi amaçlıyorum. Kabul eden medya kuruluşlarına dışardan ve bağımsız olarak ombudsmanlık yapacağım” dedi.²⁵³

- CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, CHP’nin grup önerisi olan, Ziraat Bankası’nın Demirören Grubu’na, Doğan Medya Grubu’nun satışı için kullandığı kredinin ödenmemesi ve yetkililerin buna sessiz kalması üzerine yaptığı konuşmada “Grubun çektiği bu kredi bana göre yüzyılın en büyük soygunlarından bir tanesi. Hepinizin çiftçi adına, emekli adına yüzünüzün kızarması lazım” dedi.²⁵⁴

20 Ocak 2022

- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, 2 Aralık 2021’de, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne, Türkiye’nin ‘Osman Kavala / Türkiye’ davasında mahkemenin ilk kararını uygulama yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğini sordu. Komite, 2 Şubat 2022’deki olağan toplantısında davayı mahkemeye havale edip etmemeye karar verecek. Türkiye, “Kavala’nın yargılanması AİHM kararının alındığı davadan değil, farklı bir davadan sürmektedir” yanıtını gönderdi.²⁵⁵

- Ankara 70. Asliye Ceza Mahkemesi, Ankara Hukuk Fakültesi Dekanı Muharrem Özen’e “kapuçino” dediği için “hakaret” gerekçesiyle yargılanan Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nden KHK ile ihraç edilen akademisyen Cenk Yiğiter’in “hakaret” suçundan beraatına; “seceren bende” ifadesini ise “sair tehdit” olarak değerlendirip suçundan para cezasına karar verdi. Yiğiter yargılamaya ilişkin “Kapuçino Muharrem şeklinde atmış olduğum tweet katılan Muharrem Özen’e yöneliktir. ‘Kapuçino’ kendisine Doğu Akdeniz Üniversitesi’nde öğrenciler tarafından takılan bir lakaptır. Dolayısıyla bu tweetimin hakaret unsurlarını taşımadığını düşünüyorum. Ayrıca attığım tweetler incelenecek olursa ‘Kapuçino Muharrem’ şeklinde yapmış olduğum paylaşım benim veya bir başkasının tweetine yönelik cevap veya ek niteliğinde” dedi.²⁵⁶

21 Ocak 2022

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, Sezen Aksu’yla ilgili tartışmalara ilişkin isim vermeden “Adem ve Havva’ya uzanan dilleri yeri geldiğinde koparmak görevimizdir” dedi. Erdoğan, Cuma namazını kıldığı Büyük Çamlıca Camii’nde cemaate seslenirken, “Hakaretlerin bini bir para. Bütün bunların karşısında dimdik duracak olanlar sizlersiniz. Hz. Adem efendimize kimsenin dili uzanamaz. Havva validemize kimsenin dili uzanamaz. Onlara da had bildirmek bizim görevimizdir” dedi. CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, *Twitter*’dan, “Aksu’yu hedef göstermenize sessiz kalacak değiliz. Türkiye’yi sanatçıların, aydınlarının, gençlerinin sindirildiği bir üçüncü dünya ülkesine çevirmenize izin vermeyeceğiz!” mesajını paylaştı.²⁵⁷

22 Ocak 2022

- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, gazeteci Sedef Kabaş’ın Cumhurbaşkanı Erdoğan’a yönelik sözlerine ilişkin “Milletimizin oylarıyla seçilmiş Cumhurbaşkanı’nı hedef alan, edepten nasipsiz, çirkin sözleri lanetliyorum. Haset ve nefretten doğan bu hadsiz ve hukuksuz ifadeler, milletin vicdanında ve adalet önünde hak ettiği karşılığı bulacaktır” dedi.²⁵⁸

- Sanatçı Sezen Aksu, 2017 yılında çıkardığı “Şahane Bir Şey Yaşamak” şarkısında geçen sözleri üzerinden hedef gösterilmesi üzerine yaptığı açıklamada, “47 yıldır yazıyorum. Yazmaya da devam edeceğim. Malumunuz olduğu üzere konu ben değilim, konu memleket” dedi.²⁵⁹

- MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, gazeteci Sedef Kabaş’ın Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı hedef aldığı iddia edilen sözlerine ilişkin “Kin ve nefretine yenilmiş, ifade ve düşünce hürriyetini tersten yorumlamış tetikçi bir gazetecinin Sayın Cumhurbaşkanımıza karşı ağır ve affedilemez hakareti ne demokra-

²⁵³ <https://t24.com.tr/haber/faruk-bildirici-den-gazeteci-ve-medya-kuruluslarina-cagri-gelin-ulkemize-ozgu-yeni-bagimsiz-bir-medya-ombudsmanligi-modeli-yaratalim,1009087>

²⁵⁴ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/chpli-basarir-demirorene-verilen-krediyeye-sert-cikti-bu-yuzyilin-en-buyuk-soygunu-1901340>

²⁵⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/6404713.html>

²⁵⁶ <https://www.gazeteduvar.com.tr/dekana-kapucino-diyen-cenk-yigitere-beraat-haber-1549837>

²⁵⁷ <https://www.dw.com/tr/erdo%C4%9Fandan-sezen-aksuya-y%C3%B6nelik-sert-ifadeler/a-60519023>

²⁵⁸ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/adalet-bakani-gulden-sedef-kabas-aciklamasi-6904656/>

²⁵⁹ <https://odatv4.com/guncel/ve-sezen-aksu-sessizligini-bozdu-227461>

siyle, ne basın ahlakıyla, ne de hukukun evrensel ilkeleriyle bağdaşmayacak bir çarpıklık, bir çürüklüktür” dedi. Bahçeli, “Elbette kötü söz bumerang gibidir, eninde sonunda dönüp dolaşıp sahibini bulacak, hatta mahcup ve ahlaken de mahkum edecektir. Bilhassa bu sözde gazetecinin kelepçe takılmamasına rağmen, takılmış gibi imaj uyandırma gayretkeşliği zelil bir oyun, zillet bir tiyatrodur. Demokrasi saygı ve tahammül sistemidir. Bundan nasibini alamayan müfsitlerin üslubu hastalıklı, usulü hayasızlıktır. Anılan gazetecinin tutuklanmasıyla bağımsız ve tarafsız yargı süreci başlamıştır. Herkes yargı kararını sabırla beklemek ve riayet etmek durumundadır. Sayın Cumhurbaşkanımızı hedef alan çirkin saldırıyı, husumetle pekişmiş anti demokratik ve faşizan sözleri kınıyorum. Bu konuyu cepheleşme malzemesi yapmak için sıraya giren çevrelerin hesap hatası yapmaktan ve yanlış ortak olmaktan kaçınmalarını hassaten tavsiye ediyorum” dedi.²⁶⁰

23 Ocak 2022

- CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, Türk Ceza Kanunu’nda “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçunu düzenleyen 299’uncu maddenin yürürlükten kaldırılması için kanun teklifi hazırladı. Özel, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın aynı zamanda AKP Genel Başkanı olduğunu da ifade ederek, teklifin gerekçesinde, “AKP Genel Başkanı Erdoğan’ın cumhurbaşkanlığı döneminde, cumhurbaşkanına hakaret iddiasıyla 160 bin 169 kişi hakkında soruşturma açılmış olması ve 12 bin 881 kişinin mahkum edilmiş olması, Türk Ceza Kanunu’nun 299’uncu maddesinin suiistimal edilmiş olduğunun açık göstergesidir” dedi. TCK’nın 299’uncu maddesinin “Tarafsız, siyasi parti bağı bulunmayan” cumhurbaşkanları için tasarlandığını kaydeden Özel, “Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel döneminde 71, 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer döneminde 82 ve 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül döneminde 233 kişinin bu suç nedeniyle mahkum edildiğine ilişkin resmi veriler, Erdoğan döneminde bu maddenin bir intikam aparatı haline dönüştürüldüğünü göstermektedir” dedi.²⁶¹

24 Ocak 2022

- İstanbul Bakırköy 26. Asliye Ceza Mahkemesi, modacı Barbaros Şansal’ın darp edilmesine ilişkin sanık Yasin Böcekli’nin “basit yaralama”, 12 sanığın “basit yaralama”, “hakaret” ve “tehdit” suçlarından yargılandıkları davanın gerekçeli kararında, saldırının planlı olmadığı görüşüne yer verdi. Kararda, Böcekli’nin “basit yaralama” suçundan mahkumiyet kararı verilmesi gerektiği ifade edilerek, kastın yoğunluğu ve meydana gelen zarar dikkate alınarak, sanığın temel cezası belirlenirken alt sınırdan bir miktar uzaklaştırıldığı belirtildi. Tüm sanıklar hakkında tehdit” suçundan kamu davası açılmışsa da üzerlerine atılı suç işlediklerine ilişkin her türlü şüpheden uzak, kesin ve inandırıcı delil elde edilmemesi nedeniyle bu suçtan beraatlarına karar verildiği bildirildi. Ayrıca sanıklar Gökhan Uçar ve Sefa Tüfekçi hakkında “basit yaralama” ve “hakaret” suçundan kamu davası açılmışsa da müştekinin bu kişiler hakkındaki şikayetinden vazgeçmesi nedeniyle davanın da düşürüldüğü belirtildi.²⁶²

- *Bild* ve *Politico* gibi yayınların sahibi medya devi Axel Springer, *Google*’ın AB’nin üçüncü taraf yasasını defalarca ihlal ettiğini ve *Google*’ın planladığı değişikliklerin sektöre zarar vereceğini belirterek dava açtı. *Google* konu hakkında “birçok diğer platform ve internet tarayıcısı üçüncü taraf çerezleri durdurdu. Biz ise bunu açık biçimde, düzenleyici kurumlarla çalışarak ve sektöre yeni alternatifler önererek yapıyoruz” açıklamasını yaptı.²⁶³

- AİHM’in 2021 yılı istatistiklerine göre, Türkiye, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yılından sonra, 2021 yılında da 31 ihlal kararıyla Avrupa Konseyi üyesi ülkeler içerisinde ifade özgürlüğünü en fazla ihlal eden ülke oldu. AİHM 2021 yılı içerisinde toplam bin 105 karar yayımladı. 2019 yılında mahkemeye 44 bin 250 başvuru yapıldı. 32 bin 961 başvuru kabul edilemez bulundu ya da kayıttan düşürüldü. Başvuru sayısının fazla olmasının nedeni olarak Ukrayna ve Romanya’daki cezaevi koşulları ile Türkiye’deki 15 Temmuz darbe girişimi sonrası hukuka aykırı tutuklama ve ilgili başvurular gösterildi. 2021 sonu itibarıyla AİHM önünde Türkiye’ye karşı yapılmış toplam başvuru sayısı 15 bin 251. 2016 yılı içerisinde verilen 37 ifade özgürlüğü ihlali kararının yedisi Türkiye’den. 2015 yılı içerisinde verilen 28 ifade özgürlüğü

²⁶⁰ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/devlet-bahceli-de-sedef-kabasi-hedef-aldi-tetikci-bir-gazeteci-1902102>

²⁶¹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/chpden-cumhurbaskanina-hakaret-maddesinin-kaldirilmasina-donuk-kanun-teklifi-1902220>

²⁶² <https://t24.com.tr/haber/barbaros-sansal-in-avalimaninda-saldiriya-ugramasina-iliskin-davada-gerekceli-karar-aciklandi,1010296>

²⁶³ <https://www.bloomberght.com/alman-yayincilar-googlein-ucuncu-teraf-planina-karsi-cikiyor-2297184>

ihlali kararının 10'u da Türkiye'den oldu. Türkiye ayrıca, 1959-2021 yılları arasında hakkında verilen 3 bin 820 karar ile AIHM'in en çok karar verdiği ülkeler arasında yer aldı.²⁶⁴

26 Ocak 2022

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, yaptığı videolu açıklamada, “Islak imza ile Hazine altı milyar TL'nin nasıl iç edildiğini anlatmak istiyorum” diyerek 2018'de iptal edilen bir ihalenin tekrarlanma sürecini anlattı.²⁶⁵ Kılıçdaroğlu, Bandırma-Bursa-Yenişehir Osmaneli Demiryolu Hattı inşaatı ile elektromekanik sistemlerin teminine ilişkin, üç milyar 198 milyon 743 bin 127 liralık ihalenin dokuz milyar 449 milyon liraya CHP'nin beşli çete olarak nitelendirdiği şirketlerden Kalyon İnşaat'a verildiğini belgesiyle anlattı. Kılıçdaroğlu, bürokratların kendisine ulaştırdığı bir yolsuzluk elindeki belgelerle açıkladı. Kılıçdaroğlu, “Saray'daki şahıs ne için imza atıyor anladınız mı? Aradaki altı milyarlık fark için. Tek bir imza ile altı milyar lira çeteye peşkeş çekiliyor. Hazine'nin kasasını soyanlar doymamış, daha da çok para istemişler ve imzalamak zorunda kalmış” dedi. Kılıçdaroğlu ve CHP'li kurmaylar Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuştuğu NTV kanalına, bu konu hakkında “Erdoğan'a sor” diyerek, çağrıda bulundu. Kılıçdaroğlu, “NTV'deki gazeteciler, siz sormaya çekindiniz, bağlayın isterseniz, ben sorayım ıslak imzalı milyarları. Cesareti var mı benimle yüzleşmeye? @ntv #NTVErdoğanSor” paylaşımında²⁶⁶ bulundu.²⁶⁷

- T24, BirGün, Gerçek Gündem, KRT TV, Anka Haber Ajansı, İkinci Yüzyıl, Yeni Asya, Muhaliif, Turktime, Gazete Pencere, Gazete Duvar, gazeteci Faruk Bildirici'nin medya ombudsmanlığını tanıdıklarmını duyurdu. Medya kuruluşları Bildirici'nin teklif ettiği sözleşmeyi imzalayacaklarını ve kurumun yanlışlarını içeren profesyonel standartlar ve etik denetime saygı göstererek, değerlendirmeleri dikkate almayı ve paylaşmayı taahhüt ettiklerini belirttiler.²⁶⁸ Bildirici, “Mademki medya ombudsmanlığı kavramsal olarak kabul edildi, bunu artık bir adım ileriye taşımak lazım. Çünkü medya ombudsmanlığını tamamen dışarıdan yapmakla medya kuruluşuna bağlı yapmak çok farklı. Medya kuruluşlarının her birinin ombudsmanlıkla organik ilişkiye girerek, evrensel ilkeleri uygulayacakları konusunda taahhütte bulunmaları, hatalarıyla yüzleşmeleri gerekiyor” dedi.²⁶⁹

27 Ocak 2022

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, katıldığı canlı yayında CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun dokuz milyar TL'lik ihale iddialarına “Öyle bir belge yok. Cumhurbaşkanımız hiçbir ihaleye veya ödemeye imza atmaz” dedi. Karaismailoğlu, “Bunu devlet tecrübesi olan herkes bilir. Bakanlar da imza atmazlar. Hiçbir ihale ve ödemeye Cumhurbaşkanı imza atmaz. Oradaki kağıdı göstererek yalan konuştu” dedi. Karaismailoğlu, “Birazcık matematiği olan, devlet tecrübesi olan bu fiyatlar niye buraya çıktı bilir. 9,4 milyar TL'ye bu iş ihale ediyorlar. Elmayla karpuzu karıştırıyor” ifadelerini kullandı. CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ise, *Habertürk TV*'de Bakan Karaismailoğlu'na yanıt verme haklarının engellendiğini belirtti. Başarır, “Konuyu araştıran Milletvekili benim! Size de ilettiğim üzere @ersoyakif1, Sayın Genel Başkan'ın bu konuda doğru bilgileri aktarmak üzere görevlendirdiği Milletvekili benim! Yani konunun doğrudan muhatabı benim! Yalanların arkasına saklanmayın, hala bekliyorum. #HabertürkAdilOI” paylaşımında²⁷⁰ bulundu.²⁷¹

- İstanbul Maslak'ta ücretlerine yapılan yüzde 11'lik zamma karşı iş bırakma eylemi başlatan Trendyol'un bordroda olmayan, paket başı çalışan sözleşmeli teslimatçıların eylemi yönetiminin zammı yüzde 39'a çıkarmasıyla son buldu. Kuryeler yeni teklifi olumlu karşılayarak “Biz direndik, biz kazandık” açıklamasını yaptı.²⁷²

28 Ocak 2022

- CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç, kendisiyle ilgili haberlerine erişim engeli getirilmesine ilişkin “Sen bugün benim haberlerime erişim engeli getirebilirsin ama yarın sandıkta vatandaş senin Cumhurbaşkanlığına erişim engeli getirecek” paylaşımıyla tepki gösterdi.²⁷³

²⁶⁴ <https://kronos34.news/tr/aihm-2021-istatistikleri-turkiye-ifade-ozgurlugu-ihlali-sampiyonu/>

²⁶⁵ <https://twitter.com/kilicdarogluk/status/1486413816007168008>

²⁶⁶ <https://twitter.com/kilicdarogluk/status/1486430327019085825>

²⁶⁷ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/kilicdaroglu-yolsuzluk-belgesini-acikladi-erdoganin-konustugu-ntvye-cagri-gecikmedi-1903131>

²⁶⁸ <https://www.birgun.net/haber/editorden-birgun-faruk-bildirici-nin-ombudsmanligini-taniyor-374505>

²⁶⁹ <https://t24.com.tr/haber/faruk-bildirici-medya-ombudsmanliginin-kurumsallasmasi-meslegimiz-icin-kazanim-olacak,1010666>

²⁷⁰ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/bakani-karaismailoglu-kilicdarogluna-yanit-verdi-chpden-tepki-gecikmedi-1903357>

²⁷¹ <https://twitter.com/alimahir/status/1486772339261980672>

²⁷² <https://www.birgun.net/haber/trendyol-direnis-gunleri-kazandirdi-374829>

²⁷³ https://twitter.com/enginozkoc/status/1487088815940456454?ref_src=twsrc%5Etfw

29 Ocak 2022

• Cumhurbaşkanı Erdoğan imzasıyla *Resmi Gazete*'de Basın ve Yayın Faaliyetleri ile ilgili Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlandı.²⁷⁴ Genelgede, dijitalleşme çağında kitle iletişim araçlarının sunduğu imkanlardan en iyi şekilde yararlanılmasını temin etmek ve ihtimal zarar etkilerinden korunmak için gerekli tedbirleri almanın elzem hale geldiği vurgulandı. Teknolojik gelişmeleri yakından takip edip Türkiye'yi çağın ilerisine taşıırken dijital dünyanın faydaları kadar tehdit ve tehlikelerinin de olduğu bilinciyle hareket edilmesi gerektiği belirtildi.²⁷⁵ Genelgede, “Medya aracılığıyla milli ve manevi değerlerimizi yıpratmaya, aile ve toplum yapımızı temelinden sarsmaya yönelik açık veya örtülü faaliyetlere karşı Anayasa, kanun ve ilgili diğer mevzuatla düzenlenen müeyyidelerin gereği yerine getirilecek. Toplumun geneline hitap eden bu tür medya içeriklerinin özellikle aile, çocuk ve gençlerimiz üzerinde oluşturacağı olumsuz etkilerin önlenmesi amacıyla ulusal ve yerel medya organlarının tehdit ve tehlike oluşturan bu tür yapımlarına karşı ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından gerekli tüm tedbirler gecikmeksizin alınacaktır” denildi.²⁷⁶ Genelgeyle ilgili *Twitter*'dan açıklama yapan *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin, “Kültürel değerlerimizle aile, çocuk ve gençlerimizin zararlı yayın içeriklerinden korunmasında devletimizin tek bir vücut halinde hassasiyet göstermesi son derece önemlidir. Sağlıklı bir gelecek için kamu, akademi ve STK'ların ortak refleks göstermesinin elzem olduğunu düşünüyoruz. Bu hususla ilgili Cumhurbaşkanımızın yayınladığı genelge son derece önem arz etmektedir. *RTÜK* olarak bizleri bir millet kılan değerlerimize her daim sahip çıkacak, bu amaçla hareket eden tüm yayın kuruluşlarını da teşvik etmeye devam edeceğiz” dedi.²⁷⁷

• Aralarında *RTÜK* üyeleri, milletvekilleri ve gazetecilerin yer aldığı bir grup, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla *Resmi Gazete*'de yayımlanan “Basın ve Yayın Faaliyetleri” genelgesinin anayasaya aykırı olduğunu belirterek tepki gösterdi. *RTÜK* Üst Kurul üyesi Okan Konuralp, “Büyük ‘medya ekonomisi’ kavgasının işaretidir. İzlenirlik, saygınlık ve reklam geliri düşüğe, rakiplere Cumhurbaşkanlığı yoluyla ve millilik söylemiyle müdahale” eleştirisinde bulundu. *RTÜK* üyesi İlhan Taşcı, “Anayasa ‘basın hürdür, sansür edilemez’ derken basın yayımın nasıl yapılması gerektiğini anlatan bu genelge Anayasa'ya aykırıdır. Sözlü talimatlar/beklentiler yazılı hale getirilmiş” paylaşımında bulundu.²⁷⁸ Gazeteci Faruk Bildirici, “*RTÜK* ve *BİK*'in cezaları, gözaltılar, tutuklamalar yetmemiş! Cumhurbaşkanı Erdoğan, ifade ve basın özgürlüğüne aykırı genelge ile medyaya karşı ‘olağanüstü hal’ ilan ediyor! Muğlak ifadelerle ‘TV programlarına karşı ivedi adımlar’ ve ‘medyaya müeyyideler’ talimatı veriyor...” dedi.²⁷⁹ Genelge metninin görselini paylaşan CHP Grup Başkanvekili Özkoç, “İktidarda gidiş korkusu başladı. Sansür ve baskıyı arttırıyor. AKP iktidarı kendi mahkemelerinde aldıkları kararlarla muhalefet partilerine ait haber ve videoları internet ortamından sildiriyor. *RTÜK*'le televizyonları sansürlüyor. Sansür ve baskı gidişlerini durduramayacak”²⁸⁰ paylaşımını yaptı.²⁸¹ DEVA Partisi İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu, genelgenin açıkça anayasaya aykırılık teşkil ettiğini belirterek, “Cumhurbaşkanının toplumun temel değerlerine aykırı unsurları veya milli ve manevi değerlere uyuşmazlığı belirleme yetkisinin bulunmadığını” vurguladı. Öte yandan genelgenin amacının *FOX TV*'de yayınlanan “Maske kimsin sen” yarışmasıyla ilgili olarak isim vermeden “müeyyide” uygulanması olanak sağladığı iddia ediliyor.²⁸²

30 Ocak 2022

• Cumhurbaşkanı Erdoğan, Trabzon'da toplu açılış töreninde CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun Bandırma-Bursa-Yenişehir Osmaneli Demiryolu Hattı inşaatı ihalesine ilişkin iddiasına, “Bir kağıt gösteriyor, altında güya benim imzam var. Ben ihalelere imza atmam Bay Kemal, yalancılığını ispat ettin” yanıtı verdi. Erdoğan, “Geçen akşam çıkmış benim TV programım olduğu saatte o da açıklama yapıyor. Bu açıklamayı yaparken yine bir yalan, ihale yapmışız ve müteahhit firmalara burayı üç kat fazla rakamla

²⁷⁴ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220129-5.pdf>

²⁷⁵ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/basin-ve-yayim-faaliyetleri-ile-ilgili-cumhurbaskanligi-genelgesi-resmi-gazetede-41992726>

²⁷⁶ <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/cumhurbaskani-erdogandan-basin-ve-yayim-faaliyetleri-genelgesi/2488598>

²⁷⁷ https://twitter.com/ebekirsahin/status/1487380938111819778?ref_src=twsrc%5Etfw

²⁷⁸ <https://twitter.com/ilhantasci/status/1487304739935170564>

²⁷⁹ <https://twitter.com/farukbildirici/status/1487335502126755845>

²⁸⁰ <https://twitter.com/enginozkoc/status/1487321419134521345>

²⁸¹ <https://www.birgun.net/haber/erdogan-in-medya-genelgesi-ne-tepki-yagdi-375190>

²⁸² <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/devadan-maske-kimsin-sen-genelgesine-cumhurbaskaninin-boyle-bir-yetkisi-yoktur-1903718>

verdiğimizi söylüyor. Ulaştırma Bakanı'na dedim ki dersini ver. Ertesi akşam Adil Bey çıktı buna güzel bir ders verdi" dedi.²⁸³

- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın toplu açılış yaptığı Trabzon'da kurdele kesim töreni sırasında sahneye çağırıp mikrofon uzattığı küçük bir çocuk, "Arkadaşlar bu Bay Kemal, Cumhurbaşkanı amcamın karşısındaki o adam hain. Buradaki adam en iyi adam. Ona oyunuzu verin" dedi. Erdoğan'ın bu anlar karşısında güldüğü görüldü. Çocuk, sahnedeyken Erdoğan'a babasının uzun süredir cezaevinde olduğunu ve onu göremediği için özlediğini de söyledi.²⁸⁴ CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu kısa süre sonra *Twitter*'dan paylaşım yaparak, "Lütfen küçük çocuğumuzla ilgili haberi paylaşmayın, kötü söz söylemeyin. O daha çok küçük. Ayrıca tüm örgütlerimizden istirhamımdır, duygularımıza yenilmeden, çocuk pedagojisi ne diyorsa ona uyun" dedi.²⁸⁵ Kılıçdaroğlu'nun bu açıklaması sonrası CHP sosyal medya hesabından ve parti yöneticilerinin yaptığı paylaşımlar silindi.²⁸⁶ *Yeni Akit* yazarı Abdurrahman Dilipak da, "Bu çocuk mizansenini kim hazırladı ise, o çocuğu oraya kim getirdi ise, bu çocuğa da yazık etti, AK Partiye de... Bir çuval incir berbat edildi. O açılışlar bu olayın gölgesinde kalır artık" ifadelerinde²⁸⁷ bulundu.²⁸⁸

- *RTÜK* Üyesi İlhan Taşçı, *Twitter* paylaşımına *ATV* tarafından engel getirildiğini açıkladı. Taşçı, "Esra Erol ile Müge Anlı için harekete geçmeyen ve tek bir rapor dahi görüştürmeyen *RTÜK* Başkanı, 'milli ve manevi yayın' genelgesinden sonra bakalım ne yapacak" paylaşımının telif hakkı nedeniyle kaldırıldığını belirtti. Taşçı söz konusu paylaşımının *ATV* tarafından telif istenmesinin ardından kaldırıldığını ifade etti. Taşçı, "Bu da oldu! *ATV* kendisini 'denetleyen' *RTÜK*'ün bir üyesi olarak 'O daha çok aldattı' içerikli programın incelenmesi gerektiğine ilişkin paylaşımından telif istedi! *Twitter*'a başvurup videoyu kaldırttı. Dedikleri parasını verin, rezilliğimizi öyle paylaşın! Her şey para için" dedi.²⁸⁹

- *Resmi Gazete*'de "Basın ve Yayın Faaliyetleri" konusunda yayımlanan genelgeyi değerlendiren Siyaset Bilimci Akademisyen Fatih Yaşlı, "Rejim açısında son derece işlevsel" dedi. Ülkenin genelgelerle yönetildiğini belirten Yaşlı, "Artık alışık olduğumuz üzere gece yarısı genelgeleriyle yönetiliyoruz ve bu da içinde bulunduğumuz rejimin karakterini gözler önüne seriyor. Aslında genelgelerle böyle bir düzenleme yapılması hem kanunen hem anayasal olarak mümkün değil ama dediğim gibi rejimin karakteri bunu bilinçli bir şekilde topluma dayatıyor. *RTÜK* başkanı da sosyal medyadan yaptığı açıklamayla mesajın alındığını belirtmiş oldu" dedi. Siyaset bilimci Doç. Dr. Burak Cop ise genelgenin "şifreli bir metin" olduğunu ifade etti. "Metni birkaç kez bile okusanız ve bağlamını dikkate almasanız neden bahsettiğini anlamıyorsunuz" diyen Cop, "Metnin belirsizliğine en iyi örnek, 'milli kültür' ifadesi. Türkiye gibi karmaşık bir toplumda ortak bir milli manevi değerler manzumesinden söz edilemez. Tarikat yurdunda kaldığı için intihar eden oğlunun ardından hala o tarikatı koruyan babaların da, bu gençler için ayağa kalkan milyonların da olduğu bir ülkedeyiz. Böyle bir ülkede ortak kültürden söz edilemez" dedi.²⁹⁰

31 Ocak 2022

- İstanbul Emniyet Müdürlüğü, İstiklal Caddesi'nde Kürtçe sokak müziği yapan gençlerin polis tarafından engellenmesiyle ilgili "ambulans ve tramvay geçişlerini engellediği için müdahale" yapıldığını savundu. Açıklamada, "Sosyal medyada Beyoğlu ilçesi İstiklal Caddesi üzerinde müzik yapan kişilerin engellendiğine yönelik iddialarla ilgili olarak, müzik yapılırken oluşan kalabalığın güzergahta kullanılan tramvay ile ambulans ve itfaiye araçlarının geçişine mani olduğu, vatandaşlardan ve çevredeki işletme sahiplerinden yoğun şikayetler yapıldığı anlaşılmıştır. İlgili kurumlarla koordineli olarak yapılan çalışmalarda geçmiş dönemlerde İstiklal Caddesi üzerinde belirlenen noktalarda her türlü müzik yayınına müsaade edilmiş ancak sonradan belirlenen noktaların kaldırılması sebebiyle müdahale yapılmıştır. Uygulama nedeniyle Kürtçenin yasak olduğuna ilişkin bir algı oluşturulması ve konunun bu şekilde yansıtılmasını

²⁸³ https://www.ntv.com.tr/turkiye/cumhurbaskani-erdogandan-kilicdaroglundun-ihale-iddiasina-yanit,InyeKW33iUuD_4kJpe8IGw

²⁸⁴ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/cocugu-oya-alet-etti-erdoganin-trabzonda-mikrofon-uzattigi-cocuk-kemal-kilicdarogluna-hain-dedi-1903922>

²⁸⁵ <https://twitter.com/kilicdaroglu/status/1487774055654739974>

²⁸⁶ <https://ankahaber.net/haber/detay/trabzondaki-acilista-erdoganin-cocuga-mikrofon-vermesi-tepki-ckti-bu-vahset-turk-siyasetinde-ilk-kez-goruluyor-72186>

²⁸⁷ https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/erdogana-bir-tepki-de-abdurrahman-dilipaktan-1903914?utm_medium=Ilgili%20Haberler%20Widget&utm_source=Cumhuriyet&utm_campaign=Ilgili%20Haberler

²⁸⁸ <https://twitter.com/aDilipak/status/148777992881356800>

²⁸⁹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/rtuk-uyesi-ilhan-tasci-bu-da-oldu-diyerek-يسان-etti-atv-kendisini-denetleyen-isimden-telif-istedi-1903838#:~:text=RT%C3%9CK%20%C3%9Cyesi%20%C4%B0lhan%20Ta%C5%9Fc%C4%B1%2C%20Twitter,ili%C5%9Fkin%20payla%C5%9F%C4%B1m%C4%B1mdan%20telif%20istedi%22%20dedi.&text=RT%C3%9CK%20%C3%9Cyesi%20%C4%B0lhan%20Ta%C5%9Fc%C4%B1%2C%20ATV,kendisinden%20telif%20istedi%C4%9Fini%20ifade%20etti.>

²⁹⁰ <https://www.birgun.net/haber/abluka-genelgesi-375213>

esefle karşılıyor” denildi.²⁹¹ HDP Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş ise Taksim’de Kürtçe şarkı söyleyen gençlerin engellenmesi durumunu Meclis’te Kürtçe şarkı söyleyerek ile protesto etti ve “Yasak sistemi saraydan başlıyor. Bu kabul edilemez. Bu Kürt düşmanlığının, Kürt diline, müziğine yansıyan düşmanlığın bir sonucudur” dedi.²⁹²

- Diyarbakır Barosu, İHD, TİHV ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) tarafından hazırlanan, 14 Nisan 2021’deki kolluk kuvvetlerinin Sur İlçesinde ikamet eden yurttaşlara yönelik hak ihlallerini belgeleyen raporun haberinin MA haber sitesinde erişime engellenmesi kararında gerekçe olarak sunulmasını “halkın haber alma” ve “gerçekleri öğrenme hakkının” engellenmesi iddialarıyla AYM’ye başvurdu. Diyarbakır Barosu Yönetim Kurulu Üyesi avukat Mehdi Özdemir, erişim engellerinin mahkemelelerin yaygın ve sistematik olarak başvurduğu hukuka aykırı bir uygulamaya dönüştüğünü öne sürerek, erişim engelli getirilen haberlerin başında kolluk güçlerinin faili ya da şüphelisi olduğu insan hakları ihlalleri haberlerinin geldiğini söyledi. “Devlet aleyhine kamuoyunu yanıltıcı, haksız ve olumsuz algı oluşturma” gerekçesiyle erişim engeli getirilen haberlerden biri, Diyarbakır Barosunun kentteki sivil toplum örgütleriyle birlikte Diyarbakır Sur ilçesindeki Sati mezarında 14 Nisan 2021’de yaşanan ihlaller ile ilgili hazırladığı raporun haberi oldu.²⁹³

- Sakarya 1. Ağır Ceza Mahkemesi, Büyük Coşkunlar Havai Fişek Fabrikası’nda yaşanan ve yedi işçinin öldüğü patlamaya dair süren davada sanıkların olası kasıttan ek savunma vermesini istedi.²⁹⁴

Olumlu Gelişmeler

4 Ocak 2022

- AYM, Sakarya Pamukova’da 22 Temmuz 2004’te 41 kişinin öldüğü, 89 kişinin ise yaralandığı hızlandırılmış tren kazası davasıyla ilgili Serap Sivri’nin başvurusunda “yaşam hakkının usul yönünden ihlal edildiğine” hükmetti.²⁹⁵ Yargılamanın sürüncemede bırakıldığını belirten AYM, ayrıca Sivri’ye 50 bin lira tazminat ödenmesine karar verdi. İstanbul’dan kalkan hızlandırılmış tren 22 Temmuz 2004’te Sakarya’nın Pamukova İlçesi’ne bağlı Mekece Köyü yakınlarında devrilmiş ve 41 kişi ölümüne, 89 kişinin ise yaralanmasına neden olmuştu. Yıllar süren yargılamanın ardından Yargıtay 12. Ceza Dairesi, artık davanın zamanaşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle 25 Aralık 2019’da sanıklar hakkındaki kamu davalarının düşmesine karar vermişti.²⁹⁶

5 Ocak 2022

- Ankara 15. İdare Mahkemesi, Ankara Gar Saldırısı’nda yaralanan Abdül Kadir Ünlü’nün manevi tazminat talebiyle açtığı davada, “devletin katliamda ihmal düzeyinde kusurlu olduğu”na karar vererek, kasten sebebiyet verilmemekle beraber davacının yaşam hakkını koruma yükümlülüğünün yerine getirilmediğinin anlaşıldığına ve 50.000 lira manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte Ünlü’ye ödenmesine hükmetti. Kararda, “Somut olayda İstihbarat ve Terörle Mücadele Şube Müdürlüklerine değişik kaynaklardan birçok istihbarat bilgisi geldiği ve bu bilgilerin güvenlik tedbirlerinin planlanmasında dikkate alınması gerekirken bazı ihmallerin söz konusu olduğu hususuna İçişleri Bakanlığı’nın görevlendirdiği başmüfettişlerin hazırladığı raporda yer verildiği görülmektedir” denildi. Söz konusu karar, devletin Ankara Saldırısındaki kusurunu kabul eden ilk idari yargı kararı olma özelliği taşıyor.²⁹⁷

- Ankara 14. İdare Mahkemesi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’nın, *Evrensel* Ankara Temsilcisi Birkan Bulut’un basın kartı başvurusunu işleme almamasının yürütmesini, gazeteci olarak çalışan davacının basın kartının sağladığı imkanlardan faydalanamayacak olması nedeniyle “telafisi güç zararların meydana gelebileceği” gerekçesiyle durdurdu. Bulut, “Asli işi basın kartı vermek olan kurum, basın kartı olmadan da gazetecilik yapılabileceğini, basın kartı başvurularından sonraki bekleme süresinin değerlendirilmeden sonra güvenlik soruşturması vari bir değerlendirmeden sonra başlayacağını savundu. Ancak böyle bir şey yok. Gazeteciler, basın kartı başvurusu yaptıktan sonra öğrenim durumuna göre belli bir süre

²⁹¹ <https://te1.com.tr/emniyetten-kurtce-sokak-muzigi-aciklamasi-555851/>

²⁹² <https://te1.com.tr/hdpli-bestastan-mecliste-kurtce-sarkili-protesto-555731/>

²⁹³ <https://www.freewebsite.com/hak-ihlalleri-raporunu-haberlestirdigi-icin-mezopotamya-ajansina-erisimin-engellenmesi-aymye-tasindi/>

²⁹⁴ <https://www.evrensel.net/haber/453922/henek-isci-katliami-davasi-mahkeme-ilk-kez-olasi-kasittan-savunma-istedi>

²⁹⁵ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220104-3.pdf>

²⁹⁶ <https://medyascope.tv/2022/01/04/aymden-hizlandirilmis-tren-kazasiyla-ilgili-18-yil-sonra-ihlal-karari/>

²⁹⁷ <https://www.dw.com/tr/mahkeme-karar%C4%B1-devlet-ihmal-d%C3%BCzeyinde-kusurlu/a-60337140>

bekleyip, haberlerini sisteme yükleyip komisyona gidiyorlar ve basın kartlarını alıyorlar. Ancak ne yazık ki İletişim Başkanlığı, bazı gazetecilere böyle keyfi bir tutumda bulunuyor. Ankara 14. İdare Mahkemesi'nin bu keyfi tutuma yönelik kararı oldukça iyi. Danıştay'ın da benzer kararları bulunuyor" dedi.²⁹⁸

6 Ocak 2022

- AYM, KHK ile ihraç edilen Barış Akademisyeni Onur Can Taştan'ın yeşil pasaport talebinin reddedilmesine ilişkin başvurusunda, "özel hayata saygı hakkı"nın ihlal edildiğine karar verdi. AYM, ihlal kararı ile Taştan'a 13.500 lira manevi tazminat ödenmesine hükmetti. AYM kararında, OHAL koşullarında kişilerin yurda giriş ve çıkışlarının bir süreliğine kısıtlanması kabul edilse de bu uygulamanın süresiz niteliğe dönüşmemesi gerektiği dile getirildi. Taştan'a umuma mahsus pasaport verilmemesinin zorunlu ve ölçülü olmadığı vurgulandı. Taştan, Ankara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde araştırma görevlisiyken 2016'da KHK ile ihraç edilmiş ve yeşil pasaportu iptal edilmişti. Taştan'ın umuma mahsus pasaport almak için verdiği dilekçe emniyet müdürlüğüne reddedilmiş, kararın iptali için 2017 yılının Mart ayında Ankara 10. İdare Mahkemesi'ne dava açmıştı. Mahkemenin davayı reddetmesinin ardından Taştan, Almanya'da bir üniversiteden kendisine gönderilen iş sözleşmesiyle İstinaf Mahkemesi'ne başvurmuş, İstinaf Mahkemesi'nin de ret kararı vermesi üzerine 31 Ekim 2018'de AYM'ye başvurmuştu.²⁹⁹

7 Ocak 2022

- AYM, dokuz yayın organı web sitelerinde yayınlanmış bazı haberlerle ilgili alınan "yayın yasağı" kararlarıyla ilgili "ifade ve basın özgürlükleri ile etkili başvuru haklarının ihlal edildiğine" yönelik başvurusunda, ihlali kararı vererek, benzer başvuruların incelenmesini bir yıl boyunca ertelenmesine hükmetti.³⁰⁰ İhlallerin yapısal sorundan kaynaklandığına hükmeden mahkeme, pilot karar usulünün uygulanarak benzer konudaki başvuruların incelenmesinin bir yıl boyunca ertelenmesini kararlaştırdı. AYM ayrıca karar örneğinin TBMM'ye bildirilmesine ve ilgili sulh ceza hakimliklerine de gönderilmesine karar verdi. *Resmi Gazete*'de yer alan karara göre, internet sayfalarındaki bazı haberlere yayın yasağı getirilen dokuz yayın organı, bu kararlara yaptıkları itirazların sulh ceza hakimliklerince reddedilmesi üzerine ifade ve basın özgürlükleri ile etkili başvuru haklarının ihlal edildiğini belirterek AYM'ye bireysel başvuruda bulunmuştu.³⁰¹

- AYM, *Diken*'in, haber sitelerine getirilen erişimin engellenmesi kararlarının ifade ve basın özgürlüklerinin ihlali olduğuna ilişkin başvurusunu haklı buldu. AYM, hak ihlallerinin yapısal sorundan kaynaklandığını belirterek, "pilot karar usulünün" uygulanmasına, "yapısal sorunun giderilmesi için keyfiyetin TBMM'ye bildirilmesine" karar verdi. Mahkemenin gerekçeli kararında, "Erişim engeli usulünün kapsamı hukuki ve yeterli açıklıkta olmalı. Erişim engeli için acil toplumsal ihtiyaç zorunluluğu getirilmeli. Kamu makamların müdahale sınırı ortaya konulmalı. Keyfi uygulamalara yol açmayacak güvenceler oluşturulmalı. Erişim engelli kararları istinaf ve temyiz denetimine açılmalı. Sulh ceza hakimlikleri erişim engeli kararlarına son çare olarak başvurmalı" denildi. *Diken*'in 10 Mayıs 2018 tarihli bireysel başvurusunda, 3 Mart 2018'de yayınlanan "CHP'nin istismar araştırması teklifine yanıt, mümkün değil" başlıklı haberin URL'sine getirilen erişim engeli konu edilmişti.³⁰²

14 Ocak 2022

- İzmir 6. İdare Mahkemesi, Dokuz Eylül Üniversitesi (DEU) Rektörlüğü'nün, basına demeç verdiği gerekçesiyle SES İşyeri Temsilcisi Günseli Uğur'a iki kez verdiği kınama cezasını iptal etti.³⁰³ Uğur, konuya ilişkin açıklamasında, "Bugüne kadar verilen kınama, para cezaları, görev yeri değişikliği, açığa alma gibi cezaların hepsinin baskı amacıyla verildiği ortada. Tüm cezalar mahkemeler aracılığıyla iptal ediliyor. *İz Gazete* ve *Halk TV*'ye verdiğim demeçten dolayı verilen kınama cezam, hukuki mücadelemiz sonucunda iptal edildi. Sendikal haklarımızın ve faaliyetlerimizin engellenemeyeceği bir kez daha görüldü" dedi. Rektörlük tarafından SES İşyeri Temsilcisi Uğur'a savunması alınmadan ceza verilmesini değerlendiren Avukat Hasan Hüseyin Evin, "6. İdare Mahkemesi'ne, Uğur'un savunması alınmadan verilen

²⁹⁸ <https://www.diken.com.tr/mahkeme-gazetecinin-basin-karti-basvurusunu-isleme-almayan-iletisim-baskanligina-dur-dedi/>

²⁹⁹ <https://medyascope.tv/2022/01/06/aym-baris-akademisyeni-onur-can-tastanin-pasaport-talebinin-reddedilmesiyle-igli-ihlal-karari-verdi/>

³⁰⁰ <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/bireysel-basvuru-basin-duyurulari/internet-haber-sitelerindeki-bir-dizi-habere-erisimin-engellenmesi-nedeniyle-ifade-ve-basin-ozgurlukleri-ile-etkili-basvuru-hakkinin-ihlal-edilmesi-pilot-karar/>

³⁰¹ <https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/07012022>

³⁰² <https://www.diken.com.tr/dikenin-basvurusunda-aymden-pilot-karar-erisim-engeli-hak-ihlali/>

³⁰³ <https://www.evrensel.net/haber/452686/ses-temsilcisi-gunseli-ugurun-basina-demec-verdigi-icin-aldigi-cezayi-yargi-iptal-etti>

cezanın 657 Sayılı DMK'nın 'Savunma hakkı' başlıklı 130. Maddesinin ihlali olacağını savunmuştuk. İdare Mahkemesi bu hakkın ihlalini teyit etti"³⁰⁴

17 Ocak 2022

• İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi, "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü propagandası yapmak" suçlarından yargılanan *ETHA*'da çevirmen olarak çalışan Almanya vatandaşı Meşale Tolu ve birlikte yargılandığı eşi Suat Çorlu hakkında beraat kararı verdi. Tolu, beraat kararıyla ilgili "dört yıl, sekiz ay ve 20 gün sonra, Tüm suçlamalardan beraat"³⁰⁵ mesajını paylaştı. Alman Gazeteciler Birliği (DJV) de *Twitter*'dan, "Çok iyi. Rahatladık. Meşale Tolu nihayet aklandı. Tebrikler, tüm tutuklu ve baskı altındaki gazetecilerle dayanışmaya devam" açıklamasında bulundu. Tolu'nun da aralarında bulunduğu 12 sanık hakkında beraat talep eden savcı, diğer sanıklar hakkında ise bir buçuk yıldan 18 yıl dokuz aya kadar değişen oranlarda hapis cezası istemişti. Savcı, beraatını istediği sanıklar hakkında kesin ve inandırıcı delil elde edilememesini beraat talebine gerekçe olarak göstermişti.³⁰⁶

18 Ocak 2022

• AİHM, Gezi eylemlerinde tutuklanan öğrenci Elif Kaya'nın cezaevinde çıplak aramaya direnmesinden dolayı disiplin cezası almasına ilişkin başvuruda, "özel ve aile hayatına saygı hakkının" ihlal edildiğine karar verdi. Mahkeme, Türkiye'yi 12.500 Euro para cezasına çarptırdı. AİHM, kanunla öngörülen müdahalenin meşru amacının, "kamu güvenliğini ve ceza infaz kurumlarında disiplini sağlamak" olduğu belirtildi. AİHM'e göre Kaya'ya verilen disiplin cezasını onayan AYM, "disiplin tedbirinin orantılı olup olmadığını" veya söz konusu müdahalenin hedeflediği amacı ve bu tür bir yaptırımın Kaya'nın cezaevinde tutulduğu süre boyunca özel hayatı üzerindeki etkisini "incelemedi"³⁰⁷.

25 Ocak 2022

• AİHM, *Die Welt*'in Türkiye muhabiri Deniz Yücel'in tutuklu yargılanması nedeniyle AİHS'in özgürlük ve güvenlikle ilgili maddesi ile ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine yönelik başvurusunu haklı bularak, mahkeme masrafları dahil Türkiye'nin 13.300 Euro tazminat ödemesine karar verdi. Gerekçeli kararda Yücel'in makul bir neden olmadan gözaltına alındığı ve duruşma öncesinde tutuklu kaldığı belirtildi. AİHM ayrıca, Yücel'in AYM'den yeterli tazminat almadığına karar verdi. Yücel, dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın e-posta adresinin hacklenmesi ile ilgili kaleme aldığı haberdan ötürü 14 Şubat 2017'de gözaltına alınmış ve "terör örgütü propagandası yapma" ve "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme" iddialarıyla 2017-2018 yılları arasında Silivri Cezaevi'nde tutuklu kalmıştı.³⁰⁸

27 Ocak 2022

• AYM, bir hukuk davasının dokuz yıl iki ay süren yargılama nedeniyle "makul sürede yargılanma hakkı"nın ihlal edildiğine hükmetti ve başvurucuya 15.000 lira tazminat ödenmesini kararlaştırdı. AYM, karar örneğinin bilgi için Van 1. Asliye Hukuk Mahkemesi, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi ve Adalet Bakanlığına gönderilmesini kararlaştırdı. Yüksek Mahkeme'nin kararının gerekçesinde "Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyumsuzluklara ilişkin yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurucunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır" ifadesi kullanıldı.³⁰⁹

29 Ocak 2022

• *BBC Türkçe* çalışanlarının İstanbul Beyoğlu Gümüşsuyu'nda bulunan kurum önünde eşit ücret talebiyle sürdürdüğü grev, 16. gününde gazetecilerin kazanımı ile sonuçlandı.³¹⁰ Buna göre, çalışanlar yıllık bazda yüzde 32 zam, aileleri kapsayan özel sağlık sigortası ve günlük brüt 60 TL yemek desteği ile brüt 1200 TL gözlük yardımı alacak. TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş, "Biliyoruz ki grevin sağladığı bu motivasyon, tüm medya sektöründe güvencesizliğe, düşük ücrete ve kötü çalışma koşullarına maruz kalan meslektaşlarımızı sendika çatısı altında buluşmaya ve mücadeleye teşvik edecektir" dedi.³¹¹ *BBC*

³⁰⁴ <https://www.izgazete.net/genel/iz-gazeteye-demec-verdigi-icin-ceza-almisti-yargi-iptal-etti-h76701.html>

³⁰⁵ https://twitter.com/mesale_tolu/status/1483035886975696901?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1483035886975696901%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5E1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.dw.com%2Ftr%2FmeC59Fale-tolu-4-yC4B11-8-ay-20-gC3BCn-sonra-beraat-etti%2Fa-60448557

³⁰⁶ <https://www.dw.com/tr/me%2Fale-tolu-4-y%2FC4%B11-8-ay-20-g%2FC3%BCn-sonra-beraat-etti/a-60448557>

³⁰⁷ <https://t24.com.tr/haber/aihm-den-ciplak-aramayla-ilgili-hak-ihlali-karari,1008985>

³⁰⁸ <https://medyascope.tv/2022/01/25/aihm-gazeteci-deniz-yucelin-actigi-davada-turkiye-13-bin-300-euro-para-cezasini-verdi/>

³⁰⁹ <https://www.trthaber.com/haber/gundem/9-yildan-fazla-suren-yargilama-hak-ihlali-sayildi-649487.html>

³¹⁰ <https://www.evrensel.net/haber/453842/bbc-grevi-kazanimla-sonuclandi>

³¹¹ <https://tgs.org.tr/bbc-grevi-zaferle-sonuclandi-gazeteciler-kazandi/>

Türkçe çalışanlarının bağlı olduğu TGS, *BBC* işveren tarafının resmi enflasyon oranının dahi altında kalan zam önerisini kabul etmeyerek 14 Ocak'ta grev kararı almıştı.³¹²

- Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesi, *DİHA*'nın Ankara bölge temsilcisi Kenan Kırkaya'nın da aralarında bulunduğu dokuz kişinin "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı davada, dört sanık hakkında "örgüt üyeliği" suçlamasından delil yetersizliği nedeniyle beraat kararı verdi. Ancak mahkeme, diğer sanıkların mütalaa doğrultusunda cezalandırılmasına karar verdi. Mahkeme, Kırkaya'nın el konulan ve cezaevinde iken yazmaya başladığı kitabının, Kürtçe notlar tuttuğu defterin içerisinde "örgüt propagandası içeren ifadeler bulunduğu" gerekçesiyle, iade edilmeyerek dosya kapsamında delil olarak tutulmasına da karar verdi.³¹³

³¹² <https://www.mlsaturkey.com/tr/bbc-turkce-grevi-gazetecilerin-zaferiyle-sonuclandi/>

³¹³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-kenan-kirkaya-bes-yil-sonra-beraat-etti/>

Press for Freedom

Özgürlük için Basın

Kısaltmalar

AA: Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
A EJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP: Associated Press
AVP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BİA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve Şam
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DİHA: Dicle Haber Ajansı
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi
EMO: Elektrik Mühendisleri Odası
ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği

ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
IPJ: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İSİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Cıvâkên Kurdistan (Kürdistan Topluluklar Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükmünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTI+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MSLA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MGK: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnisyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu
ÖİB: Özgürlük için Basın
ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)

PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Tevera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayıncılar Birliği
TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNICEF: BM Çocuklara Yardım Fonu
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)